

Polvijärven kunta

Tilinpäätös vuodelta 2020

Tilinpäätös ja toimintakertomus

Sisällys

Toimintakertomus	4
Olenaiset tapahtumat ja kokonaistalouden kehitys	4
Kunnanjohtajan katsaus.....	4
Kunnan hallinto.....	6
Polvijärven kunnan henkilöstö 31.12.....	7
Yleinen taloudellinen kehitys.....	8
Oman talousalueen kehitys	9
Olenaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	11
Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	15
Tilikauden tuloksen muodostuminen	18
Toiminnan rahoitus.....	20
Kunnan tase ja sen tunnusluvut.....	23
Kunnan kokonaistulot ja -menot	25
Konsernin toiminta ja talous.....	26
Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut	28
Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	29
Konsernitase ja sen tunnusluvut.....	31
Keskeiset liitetiedot	33
Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	34
Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	36
Toteutumisvertailut	37
Käyttötalousosan toteutumisvertailu tulosalueittain	37
Tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu.....	39
Investointien toteutumisvertailu	43
Rahoitusosan toteutumisvertailu	48
Toimialojen toimintakertomukset	49
Rahoituserät ja lainat.....	50
Vaalit.....	50
Tilintarkastus.....	50
Sosiaali- ja terveyspalvelut.....	50
Yleis- ja taloushallinto	51
Maataloustoimi.....	55
Lomatoimi	56
Elinkeinoitoimi	56
Sivistystoimi	58
Tekninen toimi	67
Tilinpäätöslaskelmat.....	74
Tuloslaskelma	74
Rahoituslaskelma	75
Kunnan tase.....	76

Konsernituloslaskelma	78
Konsernin rahoituslaskelma	79
Konsernitase.....	80
Liitetiedostot	82
Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	82
Vesihuoltolaitoksen tilinpäätös.....	83
Vesihuoltolaitoksen rahoituslaskelma	84
Vesihuoltolaitoksen tase.....	85
Tuloslaskelman liitetiedot	86
Toimintatuotot tulosalueittain (Ulkoiset)	86
Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet	87
Rahoitustuotot ja -kulut.....	89
Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta	90
Verotulot.....	91
Rahoituslaskelman liitetiedot.....	92
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta	92
Taseen liitetiedot	93
Käyttöomaisuuden muutokset	93
Muut pitkävaikutteiset menot	93
Maa- ja vesialueet.....	94
Rakennukset	95
Käyttöomaisuuden muutokset	96
Kiinteät rakenteet ja laitteet.....	96
Koneet ja kalusto	97
Keskeneräiset työt	98
Osakkeet ja osuudet	99
Saamiset.....	101
Oma pääoma.....	102
Osuus Siun soten alijäämistä	103
Lainat, jotka erääntyvät 1.1.2022 jälkeen.....	104
Velkojen erittely.....	105
Erittely siirtovelosta	106
Muut vastuusitoumukset.....	107
Kuntien takauskeskuksen takausvastuut	108
Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen osalta	109
Henkilöstön määrä 31.12.....	110
Tilintarkastajan palkkiot.....	111
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot.....	112
Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt	112
Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet.....	113
Konsernitaseen oma pääoma	114
Pakolliset ja vapaaehtoiset varaukset.....	115

Luettelot ja selvitykset	121
Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista	121
Luettelo tositelajeista ja siirtotauluista	121
Selvitys kirjanpidon säilytyksestä.....	122
Tilinpäätöksen allekirjoitus	123

Toimintakertomus

Olennaiset tapahtumat ja kokonaistalouden kehitys

Kunnanjohtajan katsaus

Polvijärvellä on koko 2000-luvun ajan totuttu ylijäämäisiin tilinpäätöksiin, mutta vuoden 2019 tilinpäätös painui noin 200 000 euroa alijäämäiseksi Polvijärven Yrittäjäpalvelu Oy:n arvonalennuksen vuoksi. Ilman yli miljoonan euron arvonalennusta tilinpäätös olisi ollut silloinkin reilusti ylijäämäinen.

Vuonna 2020 tehtiin jälleen positiivinen tulos. Noin 320 000 euron investointivarausten jälkeen tilikauden ylijäämäksi muodostui 222 102 euroa.

Maaliskuusta alkaen vuotta 2020 leimasi maailmanlaajuinen koronaviruspandemia (COVID-19). Valtioneuvosto totesi 16.3.2020 yhteistoiminnassa tasavallan presidentin kanssa, että Suomi on koronavirustilanteen vuoksi poikkeusoloissa, ja että maassa otetaan käyttöön valmiuslaki. Koko maassa siirryttiin muutaman päivän varoituksella etäopetukseen noin kahden kuukauden ajaksi. Suomen koronavirustilanne parani kevään kuluessa ja lähiopetukseen palattiin perusopetuksessa toukokuun puolivälissä. Kesällä rajoituksia lievennettiin, kunnes niitä taas syksyn kuluessa kiristettiin tartuntamäärien lisääntyessä.

Koronaviruksen torjumiseksi tehtyjen toimenpiteiden vaikutukset näkyivät toiminnallisten muutosten lisäksi merkittävästi kansantaloudessa ja heijastuivat kuntatalouteen. Alkuvuodesta pelättiin kunnallisverotulojen romahtamista, mutta lopulta Polvijärven yhteenlasketut verotulot kasvoivat yli 100 000 euroa eli vajaan prosentin verran. Valtion koronaviruspandemian vuoksi tekemän kuntatalouden tukipaketin myötä valtionosuudet kasvoivat lähes 1,3 miljoonaa euroa eli 8,6 prosenttia edellisvuodesta.

Kunnan toimintakulut kasvoivat noin 791 172 euroa eli 2,2 prosenttia edellisvuodesta. Kasvua voidaan pitää varsin maltillisena, kun otetaan huomioon, että sosiaali- ja terveydenhuollon menot eli Pohjois-Karjalan sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen kuntayhtymän Siun soten maksuosuus kasvoi 1,1 miljoonaa euroa. Lisäksi tilinpäätökseen sisältyy 300 000 euron pakollinen varaus kuntayhtymän alijäämän kattamiseen.

Oman toiminnan menot jäivät talousarviossa arvioitua pienemmiksi pääasiassa henkilöstömenojen alittumisen vuoksi. Osin koronaviruksen torjumiseksi tehtyjen toimenpiteiden ja rajoitusten ansiosta henkilöstön sairauspoissaolot pienenevät merkittävästi edellisvuodesta. Vastaavasti myös sairauspoissaoloista aiheutuvat kustannukset ja sijaisten tarve pienenevät. Myös esimerkiksi raaka-aineiden, ateria- ja matkustuspalveluiden tarve oli erilaisten rajoitustoimien vuoksi normaalia vähäisempää.

1,6 miljoonan euron vuosikate riitti hyvin kattamaan poistot, jotka olivat hieman tavallista korkeammalla tasolla rakennusten purkamisesta aiheutuvien kertapoistojen vuoksi.

Nettoinvestoinnit pienenevät hieman edellisvuodesta ollen noin 2,2 miljoonaa euroa. Merkittävin yksittäinen investointi oli Lavalampi-Räisky -runkovesijohdon uusiminen. Lisäksi toteutettiin pieniä korjausinvestointeja. Investoinnit katettiin totuttuun tapaan kassavaroin eikä uutta lainaa nostettu. Sen sijaan vanhoja lainoja maksettiin pois 300 000 euroa, jolloin lainamäärä vuoden 2020 lopussa oli ainoastaan 150 000 euroa eli 36 euroa asukasta kohti.

Taseeseen kertynyt kumulatiivinen ylijäämä vuoden 2020 lopussa oli 8,1 miljoonaa euroa.

Syksyllä 2020 Polvijärvellä aloitti toimintansa hallinnollisesti yhtenäinen peruskoulu. Tulevaisuuteen varauduttiin myös käymällä loppuvuodesta koko henkilöstöä koskevat yhteistoimintaneuvottelut. Neuvotteluilla saavutettiin yli 200 000 euron vuotuinen säästö ja henkilöstön irtisanomisilta vältyttiin. Taloudellisten säästöjen lisäksi neuvotteluilla haettiin organisaation uudistamista.

Vuoden 2020 aikana laadittiin uuden ikäihmisten asumisyksikön hankesuunnitelma. Kyseessä on kunnan lähihistorian suurin yksittäinen investointi. Rakentamisen on määrä alkaa vuoden 2021 syksyllä.

Kunnan työmarkkinatuen kuntaosuuden menot ovat olleet viime vuosina laskusuunnassa, mutta vuoden 2020 menot kasvoivat noin 60 000 euroa ja olivat lähes 520 000 euroa. Työttömyysaste vuoden 2020 lopussa oli 18 prosenttia, kun se vuotta aikaisemmin oli vain 12,7 prosenttia. Työttömyysaste vaihteli vuoden aikana poikkeuksellisen paljon. Vuoden 2020 aikana valmistauduttiin vuoden 2021 alkupuolella alkaneeseen työllisyiden kuntakokeiluun.

Kunnan taloudellinen tilanne on säilynyt varsin hyvänä ja monet tilinpäätöksen tunnusluvuista paranivat entisestään vuoden 2020 tilinpäätöksessä. Tulevaisuuteen liittyy kuitenkin monia epävarmuustekijöitä. Koronaviruspandemian pitkäaikaiset sosiaaliset ja taloudelliset vaikutukset eivät ole vielä lainkaan selvillä.

Vuoden 2021 talousarvio on peräti 450 000 euroa alijäämäinen. Tämänhetkisen käsityksen mukaan valtio ei tänä vuonna kompensoi kunnille koronaviruksen torjumisesta aiheutuneita menetyksiä ainakaan niin merkittävästi kuin viime vuonna. Mahdollinen sote-uudistus vuoden 2023 alussa tuo omat riskinsä kunnan palveluiden rahoittamiseen, vaikka toisaalta myös sote-menojen on määrä siirtyä pois kuntien vastuulta.

Nykyisen valtuuston toimikauden oli määrä päättyä tämän vuoden toukokuussa, mutta toimikausi jatkuu näillä näkymin syksyyn. Kuluneen valtuustokauden aikana kunta on investoinut lähes 11 miljoonalla eurolla. Kaikki investoinnit on toteutettu kassavaroin ja samalla vanhoja lainoja on lyhennetty 1,2 miljoonalla eurolla. Investoinnit ovat olleet lähes välttämättömiä. Kassavarat ovat huventuneet 8,1 miljoonasta eurosta kahteen miljoonaan euroon, joten tuleviin investointeihin joudutaan ottamaan uutta lainaa. Uutta ikäihmisten asumispalveluyksikköä lukuun ottamatta lähitulevaisuudessa ei ole tiedossa saman kokoluokan investointeja eikä pienempiäkään ns. pakollisia investointeja.

Kiitän koko henkilöstöä, luottamushenkilöitä ja yhteistyökumppaneita hyvästä yhteistyöstä menneen vuoden ja koko kuluneen valtuustokauden aikana!

Jari Tuononen
Kunnanjohtaja

Kunnan hallinto

Kunnan toimieliminä ovat päättyneenä tilikautena olleet seuraavat:

<u>Toimielin</u>	<u>Tulosalueet</u>
Valtuusto	
Keskusvaalilautakunta	Vaalit
Tarkastuslautakunta	Tilintarkastus
Kunnanhallitus	Sosiaali- ja terveyspalvelut Yleis- ja taloushallinto Elinkeinotoimi
Tekn. ltk. lupajaosto	Rakennusvalvonta
Sivistyslautakunta	Sivistystoimi
Tekninen lautakunta	Tekniset palvelut

Kuntalain mukaan tilivelvollisia ovat valtuustoa lukuun ottamatta edellä mainittujen toimielinten jäsenet sekä asianomaisten toimielinten tehtäväalueiden johtavat viranhaltijat.

Tilivelvollisia viranhaltijoita vuonna 2020 olivat kunnanjohtaja Jari Tuononen, talous- ja hallintojohtaja Heikki Hallikainen, sivistysjohtaja Mirka Nisula sekä tekninen johtaja Ari Soikkeli.

Valtuuston puheenjohtajana on toiminut Tiina Mustonen, 1. varapuheenjohtajana Urpo Leminen ja 2. varapuheenjohtajana Asko Mustonen 9.11.2020 saakka ja siitä lukien Jyrki Kuikka.

Kunnanhallituksen puheenjohtajana on toiminut Hanna Vannas, 1. varapuheenjohtajana Riitta Kuronen ja 2. varapuheenjohtajana Jorma Huttunen.

Kevään 2017 kuntavaalien jälkeen valtuuston paikkajakauma on:

KESK	12
SDP	7
PS	1
KOK	1
Yhteensä	21 valtuutettua

Polvijärven kunta kuului vuoden 2020 lopussa kolmeen eri kuntayhtymään: Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä (Siun sote), Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä ja Pohjois-Karjalan maakuntaliitto.

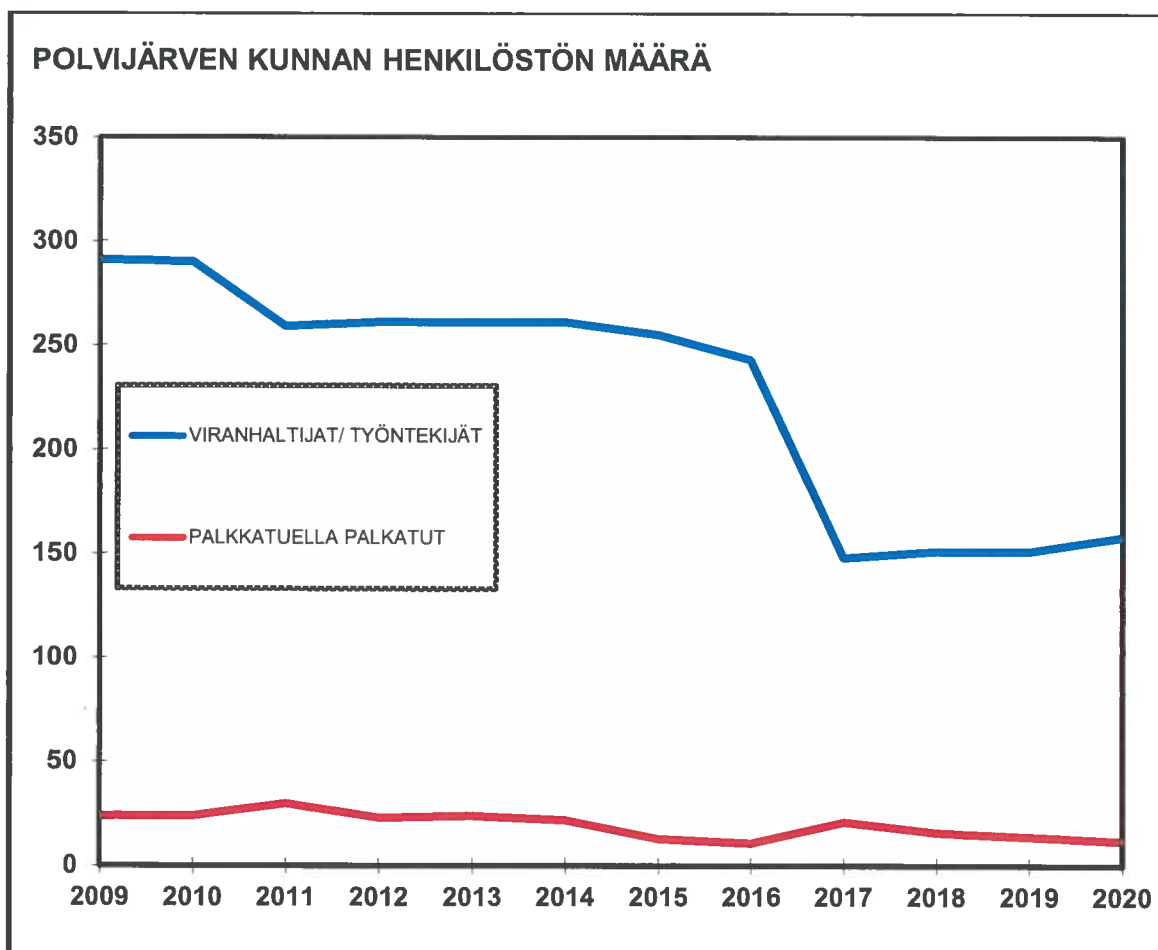
Kunnan vakinaisessa palvelussuhteessa olevan henkilöstön yhteismäärä vuoden lopussa oli 151, eli sama kuin edellisen vuoden lopussa.

Kunnan palveluksessa olevan henkilöstön määrän kehitys ilmenee seuraavalta sivulta.

Polvijärven kunnan henkilöstö 31.12.

	Viranhaltijat/ työntekijät	Palkkatuella palkatut	Yhteensä
2009	291	24	315
2010	290	24	314
2011	259	30	289
2012	261	23	284
2013	261	24	285
2013	261	22	283
2015	255	13	268
2016	243	11	254
2017	148	21	169
2018	151	16	167
2019	151	14	165
2020	158	12	170

Vuoden 2017 henkilöstömäärän vähennys johtuu sote-henkilöstön siirtymisestä Siun sotelle.

Yleinen taloudellinen kehitys

Bruttokansantuotteen volyymi väheni koronavuonna 2020 noin 2,8 %. Inflaatio oli keskimäärin 0,3 %, eli poikkeuksellisen alhainen. Valtion velkamäärä kasvoi erittäin voimakkaasti, koska koronatilanne vaati nopeita toimia. Joulukuun 2020 työllisyysaste oli Tilastokeskuksen mukaan 70,7 %, kun se vuonna 2019 oli 73,0 %. Pohjois-Karjalassa työllisyysaste oli huomattavasti heikompi kuin koko maassa keskimäärin.

Suhdannekehitystä kuvaavia muuttujia ja niiden muutoksia edelliseen vuoteen verrattuna:

	2017	2018	2019	2020
BKT	3,2 %	1,3 %	1,3 %	-2,8 %
Inflaatio, vuosikeskiarvo	0,7 %	1,1 %	1,0 %	0,3 %
Valtion velka, mrd.€	103,6	105,0	106,4	124,8

¹⁾ Ennakkotietoja

Valtiolla oli velkaa vuoden 2020 lopussa oli 124,8 mrd.€, eli 22 517 €/asukas. Vuoden 2019 lopussa velkaa oli noin 106,4 mrd.€, eli 19 193 €/asukas. Valtion velka kasvoi vuoden 2020 aikana noin 18,4 mrd.€, eli noin 17,3 %.

Korkotaso pysyi matalana koko vuoden ja esimerkiksi euribor-korot olivat koko vuoden ajan negatiivisia.

Kuntaliiton kokoamien vuoden 2020 tilinpäätösarvioiden valossa kuntatalous vahvistui ennätysheikolta tasolta poikkeuksellisen hyviin lukemiin. Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tulos oli 1,7 miljardia euroa ylijäämäinen. Vuosikatteet vahvistuivat kaikissa kuntakoryhmissä, eikä syömävelkaa jouduttu ottamaan juuri lainkaan.

Kuntatalouden vahvistumista selittävät valtion myöntämät kertaluontoiset koronatuot ja kunnallisverojen odotettua parempi kehitys. Vahvan tulokehityksen ohella menot kasvoivat maltillisesti, sillä koronatilanteen vuoksi useat kuntien toiminnot olivat suljettuina kevään ja syksyn aikana. Kunnissa nähtiin myös ennätysellinen määrä lomautuksia.

Kunnat ja kuntayhtymät saivat koronan aiheuttamiin talousvaikeuksiin valtiolta tukea noin kolme miljardia euroa.

Vuonna 2020 Manner-Suomen kunnista negatiivisen tuloksen teki vain 27 kuntaa, kun edellisellä vuonna tulos oli alijäämäinen 223 kunnassa. Kaikkien vuonna 2020 negatiivisen tuloksen tehneiden kuntien tappiot jäivät muutamiin miljooniin.

Kuntien ja kuntayhtymien toimintakulut kasvoivat viime vuonna 2,0 prosenttia, verotulot 4,0 prosenttia ja valtionosuudet 27,2 prosenttia. Kuntien poikkeuksellisen vahvaa kunnallisveroa selittää muun muassa verokorttiuudistus, joka lykkäsi noin 350 miljoonaa euroa kunnallisveroa vuodelta 2019 vuoden 2020 puolelle. Yhteisöverotulojen romahdusta paikkaa yhteisöveron jako-osuuden korotus 10 prosenttiyksiköllä.

Vaikka kuntien tulot kasvoivat menoja vauhdikkaammin, investointien ja taloustilanteen epävarmuuden vuoksi kunnat ja kuntayhtymät joutuivat turvautumaan myös lisävelanottoon. Erilaisiin investointeihin, esimerkiksi koulujen ja sairaaloiden rakentamiseen, otettiin lainaa yhteensä 1,5 miljardia euroa.

Erot kuntien taloustilanteissa ovat edelleen erittäin suuria, eikä taloustilanne määrity kuntakoon tai sijainnin mukaan.

Oman talousalueen kehitys
Asukasluvut vuoden vaihteessa

	Vuoden vaihde	Vuoden vaihde	Muutos		Vuoden vaihde	Muutos	
	2018–2019	2019–2020	hlöä	(%)	(ennakkotieto) 2020–2021	hlöä	(%)
Polvijärvi	4 309	4 242	-67	(-1,6 %)	4 203	-39	(-0,9 %)
Joensuu	76 577	76 842	+265	(+0,9 %)	76 985	+143	(+0,2 %)
Juuka	4 705	4 605	-100	(-2,1 %)	4 530	-75	(-1,6 %)
Kaavi	2 984	2 904	-80	(-2,7 %)	2 808	-96	(-3,3 %)
Kontiolahti	14 841	14 812	-29	(-0,2 %)	14 856	+44	(-0,3 %)
Liperi	12 149	12 080	-60	(-0,6 %)	11 997	-83	(-0,7 %)
Outokumpu	6 812	6 695	-117	(-1,7 %)	6 555	-140	(-2,1 %)

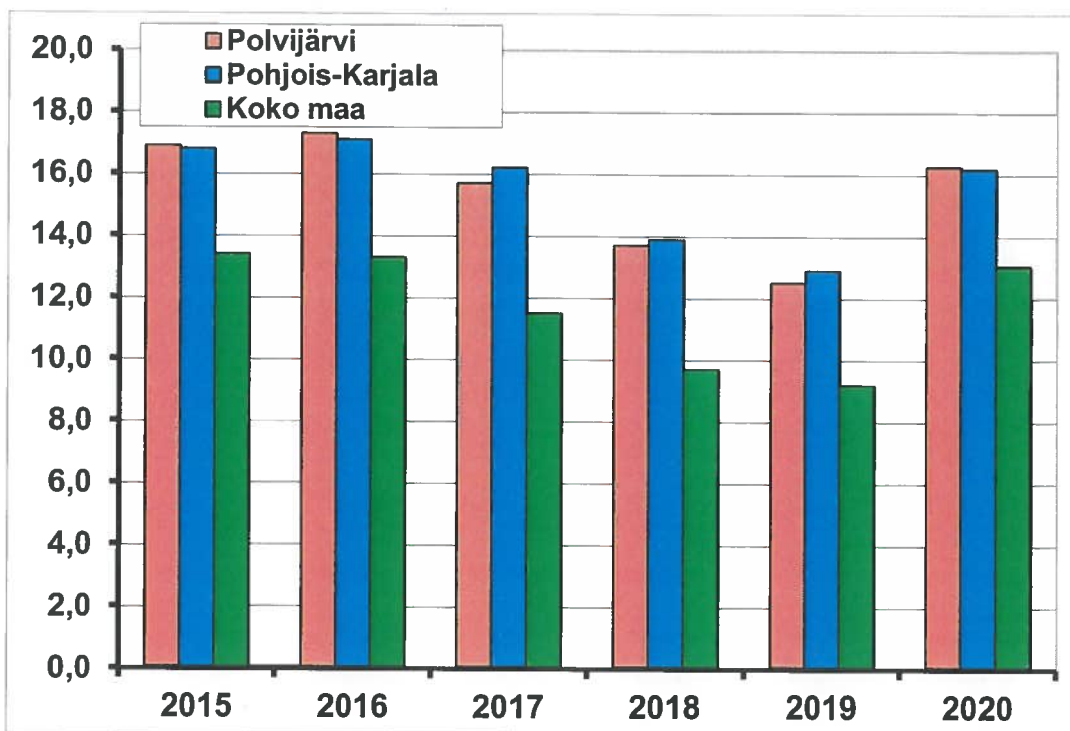
Polvijärven, Pohjois-Karjalan ja koko maan työttömyysasteet (lomautetut mukaan lukien) olivat seuraavat:

	Joulukuu 2019	Joulukuu 2020	Vuoden keskiarvo 2020
Polvijärvi	12,7 %	18,0 %	16,25 %
Pohjois-Karjala	14,0 %	16,8 %	16,18 %
Koko maa	9,8 %	13,6 %	13,03 %

Työttömyysaste lasketaan ammatissa toimivasta väestöstä (ATV:stä).

Työttömyyden kehitys on ollut seuraava (vuosikeskiarvot):

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Polvijärvi	16,9	17,3	15,7	13,7	12,5	16,25
Pohjois-Karjala	16,8	17,1	16,2	13,9	12,9	16,18
Koko maa	13,4	13,3	11,5	9,7	9,2	13,03

Polvijärven kunnan työllisyyden hoidossa on saavutettu myönteisiä tuloksia, joskin koronapandemian aikaan kunnan sijoitus putosi joinakin kuukausina Pohjois-Karjalan kolmen parhaan kunnan ulkopuolelle. Alkuvuodesta 2021 on jälleen palattu kolmen parhaan kunnan joukkoon. Ero valtakunnan keskiarvoon verrattuna säilyi ennallaan hieman yli kolmessa prosenttiyksikössä. Kunnan työllisyyspalveluita on kehitetty mm. mahdollistamalla kuntouttavan työtoiminnan paikat myös yhdistyksissä sekä parantamalla asiakkaiden ohjautumista koulutuksen tai muiden toimenpiteiden kautta työelämään. Kunta on mukana isäntäkunta Liperin vetämässä YTYÄ-työllisyys Hankkeessa. Liperin ja Polvijärven kunnan lisäksi mukana ovat Kontiolahti ja Outokumpu. Hankkeen työhönvalmentajana Polvijärvellä toimi Jarkko Antikainen vuonna 2020, jonka jälkeen hän on siirtynyt työllisyyden kuntakokeilun työntekijäksi vuonna 2021.

Polvijärven kunta on yhdessä muiden Joensuun seudun kuntien kanssa mukana valtakunnallisessa työllisyyden kuntakokeilussa, joka on alkanut maaliskuussa 2021.

Työllisyyspalveluiden vaikuttavuuden paranemisen ja työllisyysasteen myönteisen kehityksen ansiosta työmarkkinatuen kuntaosuuden menot ovat pienentyneet viime vuosina, mutta koronapandemian vuoksi ne olivat vuonna 2020 noin 63 000 euroa edellisvuotta suuremmat. Vuonna 2020 työmarkkinatuen kuntaosuusmenot olivat 519 414 euroa.

Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Tilikauden tulos

Polvijärven kunnan vuoden 2020 tarkistettu talousarvio oli 180 000 euroa alijäämäinen.

Tilinpäätös osoittaa 222 102 euron ylijäämää. Tilinpäätökseen tehtiin 321 038 euron investointivaraus hoivayksikön rakentamista varten. Lisäksi Siun soten alijäämien kattamiseen tarkoitettu pakollinen varaus tehtiin 161 849 euroa suurempana kuin laskelmat osoittivat, koska tilinpäätöksessä varauduttiin myös mahdollisiin vuosien 2021 ja 2022 alijäämiin. Pakolliset varaukset Siun soten alijäämiin olivat yhteensä 498 458 euroa. Ilman investointivarausta ylijäämä olisi ollut 543 140 euroa.

Ylijäämäinen tilinpäätös johtui toisaalta koronapandemian vuoksi saaduista valtionosuuksista, jotka kasvoivat 1,3 milj. eurolla ja toisaalta oman toiminnan kulujen pienentymisestä 0,3 milj. eurolla. Siun soten maksuosuudet kasvoivat 1.1. milj. euroa. Lisäksi yllättävänä voidaan pitää verotulojen kasvua 110 000 eurolla. Kasvu johtui yhteisöverotulojen kasvusta, kunnallisverotulot ja kiinteistöverotulot vähenivät.

Kunnan toimintamenot kasvoivat 791 172 euroa (2,6 %) edellisvuoteen verrattuna. Toimintatuotot kasvoivat vain 4 986 euroa. Toimintakate huononi 786 187 euroa, mikä johtui Siun soten maksuosuuksien kasvusta 1 141 481 eurolla.

Kunnan kertynyt ylijäämä vuoden 2020 lopussa on 8 131 729 euroa.

Verotulot

Kunnallisverotuloja kertyi 9 553 505 euroa, mikä oli 248 503 euroa enemmän kuin tarkistetussa talousarviossa ennakoitiin. Kunnallisverotuksen maksuunpannut verot vähenivät verovuonna 2019 edellisvuoteen verrattuna 0,7 %, eli tosiasiasa kasvu oli edelliseltä vuodelta tilitettyjä veroja, jotka jäivät silloin saamatta. Kunnallisveron kertymä oli 12 424 euroa eli 0,1 % suurempi kuin vuonna 2019. Tuloveroprosentti oli sama kuin edellisenä vuonna, eli 20,25.

Yhteisöverotuloja kertyi 1 389 135 euroa. Yhteisöveroja kertyi 4 135 euroa enemmän kuin tarkistetussa talousarviossa ennakoitiin. Yhteisöverotulot kasvoivat edellisvuoteen verrattuna 191 246 eurolla, eli 16,0 %.

Kiinteistöverotuloja kertyi 827 074 euroa, mikä oli 76 926 euroa vähemmän kuin tarkistetussa talousarviossa ennakoitiin. Kiinteistöverotulot vähenivät edellisvuoteen verrattuna 68 992 eurolla, eli 7,7 %. Kiinteistöverotulojen vajeus on korjaantunut alkuvuodesta 2021, jolloin kunnalle on tilitetty vuoden 2020 kiinteistöveroja.

Verotuloja kertyi yhteensä 11 769 712 euroa. Verotulot muodostuivat yhteensä 175 712 euroa suuremmiksi kuin tarkistetussa talousarviossa ennakoitiin. Verotulot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 109 829 eurolla eli 0,9 %.

Valtionosuudet

Kunta sai valtionosuuksia yhteensä 15 923 292 euroa, mikä oli 272 292 euroa enemmän kuin tarkistetussa talousarviossa ennakoitiin. Valtionosuudet kasvoivat edellisvuoteen verrattuna 1 261 256 eurolla, eli 8,6 %. Kunnan 7.1.2020 saamaa valtionosuuspäätöstä tarkistettiin vuoden aikana kuusi kertaa koronapandemian tukien vuoksi. Lopullinen valtionosuus oli 898 535 euroa suurempi kuin alkuperäinen päätös.

Siun soten menot

Sosiaali- ja terveystalouden tulosalueen (Siun soten) menot olivat 18 070 376 euroa, eli 709 745 euroa suuremmat kuin talousarviossa. Kuntayhtymän maksuosuudet kasvoivat 1 140 211 euroa, eli 6,9 %.

Kunnan osuus Siun soten alijäämistä on kirjattu vuosien 2018-2019 osalta vähentämällä 2019 taseen mukaista kertynyttä ylijäämää ja vuoden 2020 osalta vuoden 2020 toimintakuluksi. Alijäämien kattamiseksi on muodostettu pakollinen varaus.

Henkilöstö

Kunnan palveluksessa olevien viranhaltijoiden ja työntekijöiden lukumäärä kasvoi seitsemällä. Vuoden 2020 lopussa viranhaltijoita ja työntekijöitä oli yhteensä 158 henkilöä.

Yleis- ja taloushallinnon henkilöstömäärä kasvoi yhdellä henkilöllä (keskuskeittiöllä), sivistystoimen kolmella henkilöllä ja teknisen toimen neljällä henkilöllä.

Henkilöstökulut olivat 7 327 724 euroa, eli 73 812,50 euroa, (1,0 %) pienemmät kuin vuonna 2019. Henkilöstömenot olivat 314 462 euroa pienemmät kuin talousarviossa. Henkilöstökulujen poikkeuksellinen väheneminen johtui eniten keskuskeittiön, työpajojen ja palkkatukityöllistettävien henkilöstökulujen vähennyksestä.

Palvelujen ostot

Palvelujen ostot kasvoivat edellisvuoteen verrattuna 640 675 eurolla, merkittävin erä niissä ovat Siun soten maksuosuudet.

Koronaviruspandemia

Vuoden 2019 lopussa Kiinasta alkanut koronaviruspandemia näkyi maaliskuusta 2020 asti koko kunnan toiminnassa sekä taloudessa. Tilinpäätöksen allekirjoitusajankohtana pandemiasta on Suomessa menossa toinen aalto, joissakin osin maalimaa jo kolmas. Valtio on tukenut kuntia ja muita toimijoita pandemian aiheuttamien menetysten osalta, mutta valtio on samalla velkaantunut nopeasti. Rokotusohjelmat ovat lähteneet käyntiin, mutta rokotustahti on vielä tätä kirjoitettaessa hidas. Kaikkien yhteisenä toiveena on, että pandemia saadaan hallintaan ja päästään normaaliin toimintaan. Varmuutta siitä ei vielä ole.

Talousarvion poikkeamat

Tulosalueiden menot ovat valtuustoon nähden sitovia.

Tulosalueiden menoista ylittyivät sosiaali- ja terveyspalveluiden menot 709 745 eurolla ja teknisten palveluiden menot 13 465 eurolla. Vastaavasti teknisen toimen tulot ylittyivät 224 218 eurolla.

Sosiaali- ja terveyspalveluiden menojen ylityksen on valtuusto hyväksynyt 8.2.2021 § 28 yhteensä 465 000 euron osalta. Loppuosa ylityksestä johtuu Siun soten alijäämien kattamiseksi tehdystä 300 000 euron pakollisesta varauksesta.

Teknisten palveluiden ylitys johtuu taseen keskeneräisissä töissä olleen investointihankkeen ”Variksen alueen kunnallistekniikan suunnittelu” kirjaamisesta vuosikuluksi, koska hankkeen toteuttaminen ei ole näköpiirissä. Summa oli 18 475 euroa.

Lainamäärä

Kunnan lainamäärä väheni 300 000 eurolla. Vuonna 2020 ei nostettu ollenkaan uutta lainaa. Kunnalla oli vuoden 2020 lopussa lainaa vain 150 000 euroa, eli 36 euroa/asukas.

Kuntien lainamäärän keskiarvo vuoden 2019 lopussa oli 3 342 euroa/asukas, eli Polvijärven osalta keskiarvon mukainen lainamäärä olisi noin 14,0 milj. euroa. **Polvijärven lainamäärä euroa/asukas on Pohjois-Karjalan kuntien pienin ja kuntien 4. pienin koko Suomessa.** Edellä olivat Koski TL ja Hirvensalmi (täysin velattomia) ja Hirvensalmi. Polvijärven kuntakonsernin lainamäärä/asukas oli puolestaan Suomen 5. pienin.

Kunta on nostanut uutta lainaa viimeksi vuonna 2011, eli lainamäärä on vähentynyt vuodesta 2012 lähtien. Kunta on maksanut kaikki nykyiset lainansa pois heinäkuussa 2021, jonka jälkeen kunta on hetken aikaa täysin velaton kunta. Käytännössä kunta on ollut sitä jo pitkään, koska kassavarat ovat olleet suuremmat kuin velkamäärä.

Polvijärven kunnan nettoinvestoinnit vuosina 2012–2020 ovat olleet yhteensä 18 940 574 euroa ja lainojen lyhennykset yhteensä 2 759 619 euroa.

Vuosien 2012–2020 nettoinvestoinnit ja lainojen lyhennykset ovat olleet yhteensä 21 700 193 euroa. Ne on rahoitettu tulo-rahoituksella ja kassavaroilla, ilman uutta velkaa.

Polvijärven kunnalla ei ole vuokravastuita tai leasingvastuita käytännössä ollenkaan, leasing-rahoitusta on käytetty vain ICT-laitteiden ja kopiokoneiden hankintaan. Kunta ei ole toteuttanut rakennushankkeita leasingrahoituksella.

Kuntakonsernin lainamäärä kasvoi tilikauden aikana 907 000 eurolla. Konsernilla oli vuoden 2020 lopussa lainaa 6 816 000 euroa, eli 1 621 euroa/asukas.

Kuntien konsernilainojen keskiarvo vuoden 2019 lopussa oli 7 084 euroa/asukas. Vuoden 2020 tietoja ei ole vielä saatavissa.

Kuntakonsernin kumulatiivinen ylijäämä

Konsernin kumulatiivinen ylijäämä oli vuoden 2020 lopussa 20 378 179 euroa. Konsernin ylijäämä sisältää poistoeron ja vapaaehtoiset varaukset.

Polvijärven kunnan ja tytäryhtiöiden lainamäärät 31.12.2020 (pitkäaikaiset lainat ja niiden vuodelle 2021 ajoittuvat lyhennykset):

	Lainojen kokonaismäärä	Siitä Polvijärven kunnan myöntämää lainaa	Lainaa kunnan ulkopuolelta
Polvijärven kunta	150 000		150 000
Kiinteistö Oy Polvijärven Vuokratalot	376 796	107 351	269 445
Polvijärven yrityspalvelu Oy	0	0	0
Yhteensä	526 796	107 351	419 445
			(100 €/asukas)

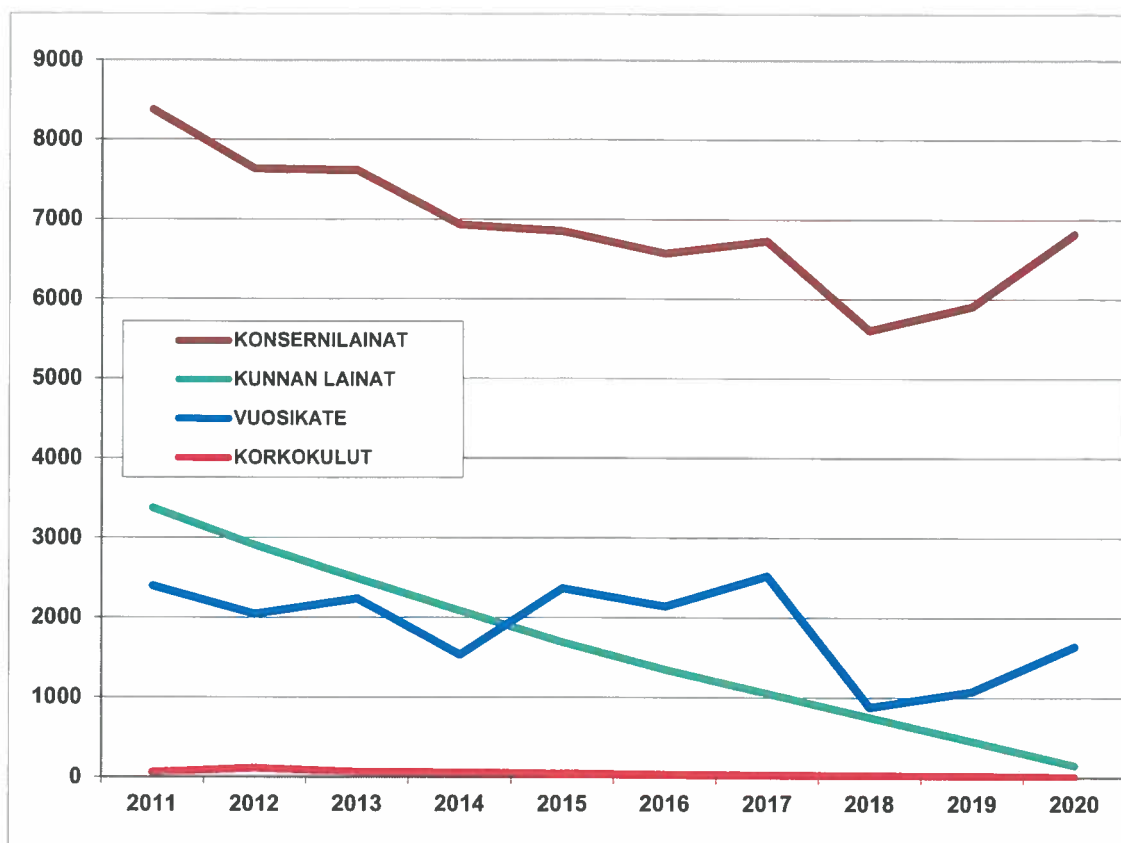
Konsernitaseessa olevaan lainamäärään lasketaan mukaan edellä oleva kunnan ulkopuolelta otettu laina ja lisäksi kunnan omistusosuuden mukainen osuus kuntayhtymien lainamäärästä.

Kuntakonsernin lainamäärä 31.12., kunnan lainamäärä, vuosikate ja korkokulut 31.12.

Kuntakonsernin lainamäärään lasketaan mukaan kunnan ja tytäryhtiöiden lainamäärät sekä kunnan omistusosuuden mukainen osuus kuntayhtymien lainamäärästä.

(1 000 euroa)

Vuosi	Konsernilainat	Kunnan lainat	Vuosikate	Korkokulut
2011	8 371	3 372	2 394	56
2012	7 635	2 910	2 045	113
2013	7 612	2 492	2 237	62
2014	6 933	2 086	1 534	52
2015	6 851	1 690	2 366	41
2016	6 574	1 350	2 140	31
2017	6 729	1 050	2 526	23
2018	5 607	750	880	21
2019	5 909	450	1 074	13
2020	6 816	150	1 641	7

Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Sisäinen valvonta

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että asetetut tavoitteet saavutetaan ja toiminta on taloudellista sekä tuloksellista. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskienhallintaa, toiminnan kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia. Lisäksi sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lakeja, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan. Sisäinen valvonta toteutuu mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakona, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojen ja tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena, sopimusten hallintana, osaamisena ja väärinkäytösten ehkäisynä.

Kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa selkoa, miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää.

Kunnan toimintaa ohjaavat voimassa oleva lainsäädäntö, hallintosäätö ja muu ohjeistus. Valtuusto on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeet 13.11.2014 ja konserniohjeen 6.11.2017. Kunnanhallitus on hyväksynyt sisäisen valvonnan ohjeen 8.11.2020. Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa toteutetaan toimialakohtaisesti. Dokumentointia varten on otettu käyttöön lomakkeet. Kaikki edellä mainitut ohjeet päivitetään vuoden 2021 aikana ja lisäksi laaditaan kunnanhallituksen ohjeistus sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisesta.

Koko kuntaa koskevan sisäisen valvonnan teknistä toteuttamista ovat jo pidempään helpottaneet henkilöstö- ja taloushallinnon raportointijärjestelmät ja ohjelmistojen ominaisuudet. Lisäksi maakuntaverkon ja ohjelmistojen käyttöoikeuksien tekninen hallinta on koko ajan parantunut ja helpottunut.

Talousarvion tavoitteiden toteutuminen ja seuranta

Valtuusto hyväksyy kunnan taloussuunnitelman kolmelle vuodelle, joista ensimmäinen on talousarviovuosi. Toimielimet jakavat tuloalueelle myönnettyt määrärahat osamäärärahoiksi ja tavoitteiksi helmikuun loppuun mennessä tehtävillä käyttösuunnitelmissa.

Kunnanhallitus on antanut talousarvion täytäntöönpano-ohjeet, joissa on yksityiskohtaisia ohjeita varojen käytöstä.

Talousarvion toteutumisesta on raportoitu kunnanhallitukselle kuukausittain. Valtuustolle ja tarkastuslautakunnalle annetaan raportit puolivuositin.

Viranhaltijapäätökset

Viranhaltijapäätökset koskevat hallintosäännön mukaisia esimiehen yleiseen ratkaisovaltaan kuuluvia asioita.

Viranhaltijapäätökset laaditaan Dynasty-asianhallintajärjestelmässä ja henkilöstön palvelussuhdetta koskevat päätökset Populuksessa. Dynastyn viranhaltijapäätökset on annettu tiedoksi toimielimille kokousten yhteydessä ja lisäksi ne julkaistaan yleisessä tietoverkossa. Esimiehet tarkistavat alaistensa viranhaltijapäätökset.

Populuksessa tehtävät päätökset koskevat henkilöstön lakisääteisiä ja työ- ja virkaehtosopimuksiin perustuvia oikeuksia.

Laskujen asiatarastus ja hyväksyminen

Toimielimet hyväksyvät laskujen asiatarastus- ja hyväksymisvaltuudet. Omia kululaskujaan ei saa hyväksyä ja laskun asiatarastajana tulee olla eri henkilö kuin hyväksyjä, eli yksi henkilö ei voi suorittaa koko maksuketjua laskun saapumisesta maksatukseen. Toiminta on ollut sujuvaa, eikä väärinkäytöksiä ole havaittu.

Keskeistä on erilaisten vaarallisten työyhdistemien ehkäisy ja että ostotoimintoja suorittavat niihin oikeutetut henkilöt. Tilinkäyttövaltuudet päivitetään tarvittaessa. Palkkakirjanpidon oikeellisuuden tarkastamisesta vastaavat osastopäällikkö ja esimiehet. Palkanmaksuraportit tarkistetaan ennen maksua. Palkanlaskenta tapahtui vuonna 2020 kunnan omana toimintana, mutta vuoden 2021 alusta lukien se hankitaan ostopalveluna Meita Oy:ltä. Kunnassa järjestetään säännöllisesti esimiesten yhteisiä tilaisuuksia, joissa käydään läpi koko henkilöstöä koskevia asioita.

Käytännön toimenpiteinä sisäistä tarkastusta on suoritettu esimerkiksi seuraavasti:

- Laskujen maksuunpanoluetteloiden hyväksyminen päivittäin
- Palkanmaksuluetteloiden tarkastus palkanmaksun yhteydessä
- Tiliotteiden tarkastus satunnaisotannalla
- Alitilittäjän tilitysten tarkastus joka tilityksen yhteydessä
- Toimielinten ja viranhaltijapäätösten tiedoksianto kunnanhallitukselle
- Maa-ainesluville on vaadittu vakuus jälkitoimenpiteitä varten. Urakoissa on vaadittu rakennus- ja takuuaikainen vakuus.

Toimintavuoden 2020 aikana ei ole havaittu puutteita säännösten, määräysten ja päätösten noudattamisessa.

Riskienhallinta

Hallintosäännön mukaan kunnanhallitus vastaa sisäisen ja valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Kunnan riskit voidaan jakaa strategisiin, toiminnallisiin, taloudellisiin sekä vahinkoriskeihin.

Strategisia riskejä ovat erityisesti väestö- ja työllisyyskehitys. Asukasluku on viimeisinä vuosikymmeninä ollut laskeva. Tilastokeskuksen syksyllä 2019 julkaiseman väestöennusteen mukaan Polvijärven väkiluku vähenee myös tulevaisuudessa. Olennaista on 65-74 -vuotiaiden määrän huomattava väheneminen ja vastaavasti yli 75-vuotiaiden määrän lisääntyminen. Syntyvyys on noin 25 lapsen vuositasolla. Ennuste on ns. omavaraisennuste, eli siinä ei ole huomioitu lainkaan muuttoliikettä, vaan ainoastaan syntyvyys ja kuolleisuus. Kunnan asukasluvun lasku on kuitenkin ollut suhteessa pienempää kuin Polvijärven kokoluokan Pohjois-Karjalan vertailukunnissa. Ikärakenne tulee asettamaan tulevaisuudessa kasvupaineita sosiaali- ja terveyspalveluille. Polvijärven työllisyysaste on viime aikoina ollut yleensä maakunnan kolmen parhaan kunnan joukossa, mutta koronapandemia on muuttanut voimasuhteita jonkin verran. Työllisyydellä sekä työikäisten määrällä on merkittävä vaikutus verotulojen kehitykseen ja tulopohjaan.

Toiminnallisia riskejä koko kunnan tasolla ovat osaavan henkilöstön saatavuus tietyissä ammattiryhmissä sekä erilaiset lainsäädännön muutokset, jotka vaikuttavat palvelujen järjestämiseen ja kustannuksiin. Kiinteistöjen kunto vaikuttaa myös investointitarpeisiin myös tulevaisuudessa. Kunta on päässyt hyvään vauhtiin tarpeettomien ja huonokuntoisten asuntojen purkamisessa ja asuntoja on purettu hyvässä yhteistyössä Aran kanssa.

Toiminnoista vastaavan henkilöstön pieni määrä voi aiheuttaa henkilöstöriskin, jossa toiminta vaarantuu äkillisten ja/tai pitkäaikaisten henkilöstön poissaolojen vuoksi. Riskiä voidaan hallita järjestämällä riittävä sijaisketju, osaamisen riittävän laaja-alaisella hyödyntämisellä tai palvelujen ostolla ulkopuolisilta toimijoilta.

Taloudellisia riskejä ovat tulo- ja menojen riittävyys, menojen kasvu sekä investointitarpeet. Viime vuosien verotulojen vähäinen kertymä on aiheuttanut epävarmuutta, jota vuonna 2020 korvasivat valtionosuuslisäykset koronapandemian vuoksi. Tulorahoitus ei ole aivan joka vuosi riittänyt sekä käyttömeneihin että investointeihin. Kunta on kuitenkin pystynyt investoimaan kunnan kokoon nähden todella voimakkaasti ja samalla kunta on maksanut lähes kaikki lainansa pois. Tämä on ollut mahdollista aikaisempien vuosien hyvistä tuloksista tehtyjen investointivarausten avulla, joka muodosti hyvän kassatilanteen sekä sopeuttamalla menot käytettävissä oleviin tuloihin. Tuleviin investointeihin, mm.

hoivayksikön rakentamiseen joudutaan käyttämään lainarahoitusta. Lainoihin kohdistuu aina korkoriski, johon pyritään varautumaan jakamalla korkoriskiä pitkä- ja lyhytaikaisiin korkoihin.

Vahinkoriskeihin on varauduttu kattavilla vakuutuksilla.

Sisäisen valvonnan toimenpiteet

Toiminta ja talous

Toiminnan ja talouden seurannassa on käytössä säännöllinen raportointi, jotta mahdollisiin poikkeamiin voidaan reagoida viipymättä. Valtuusto hyväksyy taloussuunnitelman kolmelle vuodelle, joista ensimmäinen on talousarviovuosi. Toiminnan ja talouden raportointi on toiminut hyvin. Kunnanhallitus ja lautakunnat seuraavat talouden toteutumista kuukausittain. Kunnan taloustilanne on ollut jo pitkään hyvä eikä erityisiä talouden tasapainottamistoimenpiteitä ole tarvittu.

Tietohallinto

Tietojärjestelmillä on pääkäyttäjät ja varapääkäyttäjät. Käyttäjätunnukset tilaa toimialajohtaja ja käyttöoikeudet ohjelmiin anoo esimies. Kunnan ICT-palvelut ostetaan Meidän IT ja talous Oy:ltä, joka huolehtii tietojen varmuuskopioinnista. Ohjelmien käyttöoikeudet tarkistetaan systemaattisesti.

Tietojärjestelmistä on laadittu henkilörekisterilain mukaiset henkilörekisteriselosteet.

Tieto ja tiedonvälitys

Kunnan toiminnassa noudatetaan hyvää tiedonhallintapaa ja avointa viestintää. Asioista tiedotetaan viipymättä ja avoimesti. Kunnan viestinnästä on saatu hyvää palautetta.

Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen taloussuunnittelukaudella

Taloussuunnittelukaudella tullaan kehittämään koko konsernin sisäistä valvontaa ja riskienarviointia. Riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa on toteutettu, mutta konsernissa on tarpeen kehittää yhtenäisempi toimintatapa, jossa kiinnitetään huomiota tehdyn valvonnan dokumentointiin.

Tilikauden tuloksen muodostuminen

Kunnan tuloslaskelma ja sen tunnusluvut Ulkoiset tulot ja menot

	2020	2019
	1 000 euroa	1 000 euroa
Toimintatuotot	4 318	4 312
Toimintakulut	<u>-30 645</u>	<u>-29 854</u>
Toimintakate	-26 327	-25 541
Verotulot	11 769	11 660
Valtionosuudet	15 923	14 662
Korkotuotot	7	10
Muut rahoitustuotot	231	300
Korkokulut	-7	-13
Muut rahoituskulut	<u>45</u>	<u>-4</u>
Vuosikate	1 642	1 074
Poistot käyttöomaisuudesta	-1 551	-1 441
Arvonalentumiset	—	<u>-1 079</u>
Tilikauden tulos	91	-1 447
Poistoeron muutos	452	-1 361
Varausten muutos	<u>-321</u>	<u>2 606</u>
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	222	-202
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:	2020	2019
Toimintatuottojen osuus toimintakuluista, %:		
100 x Toimintatuotot/Toimintakulut	14,1 %	14,4 %
Vuosikate prosenttia poistoista:		
100 x (Vuosikate/Poistot)	105,8 %	74,5 %
Vuosikate, euroa/asukas:	391	253
Asukasmäärä:	4 203	4 242

Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kuluja erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Maksurahoituksen osuutta toimintamenoista kuvataan tunnusluvulla, joka lasketaan kaavasta:

1. Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

$$= 100 * \text{Toimintatuotot} / \text{Toimintakulut}$$

Kunnan koko, toimintojen yhtiöittäminen, liikelaitostaminen ja oppilaitosten ylläpitäminen vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät kuntakohtaisia eroja.

Tunnusluku oli vuonna 2019 kunnissa keskimäärin 19,2 %.

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo-rahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien käyttöomaisuuden poistojen suuruinen, kunnan tulo-rahoitus on riittävä. Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on vakiintunut käyttöön seuraava tunnusluku:

2. Vuosikate prosenttia poistoista:

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot}$$

Kun tunnusluvun arvo on 100 % oletetaan kunnan tulo-rahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, mikäli poistot vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Tulo-rahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen kun vuosikate alittaa poistot.

Mikäli vuosikate on alijäämäinen (miinusmerkkinen) on kunnan tulo-rahoitus heikko.

Vuoden 2019 keskiarvo kunnissa oli 75 %.

3. Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulo-rahoituksen riittävyyden arvioinnissa.

Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Kunnan koko, taajama-aste, tekniset verkostot ja toimintojen organisointi ovat tekijöitä, jotka vaikuttavat vuosikatetavoitteen määrittämiseen kunnassa. Asukasmääränä tunnusluvussa käytetään asukaslukua tilikauden lopussa.

Eryisesti silloin, kun kunnan talouden tasapainoa ja liikkumavaraa verrataan muihin kuntiin, on otettava huomioon erot veroprosenteissa. Riittävä tulo-rahoitus voi kahdessa vertailukunnassa olla saavutettu erilaisella verorasitteella kuntalaisiin. Vuosikatteen vertailtavuus edellyttäisikin, että ne laskettaisiin samansuuruisilla, esimerkiksi kuntien keskimääräisillä veroprosenteilla.

Vuoden 2019 keskiarvo kunnissa oli 316 euroa/asukas.

Toiminnan rahoitus

Kunnan rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2020 1 000 euroa	2019 1 000 euroa
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 642	1 074
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	448	-45
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 212	-2 658
Rahoitusosuudet investointeihin		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	<u>2</u>	<u> </u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	<u>-118</u>	<u>-1 629</u>
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset	27	115
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-300	-300
Lyhytaikaisten lainojen muutos		
Oman pääoman muutokset	-198	
Muut maksuvalmiuden muutokset	<u>-167</u>	<u>-158</u>
Rahoituksen rahavirta	<u>-638</u>	<u>-342</u>
Rahavarojen muutos	<u>-756</u>	<u>-1 972</u>
Rahavarat 31.12., 1.000 euroa	2 044	2 801
Rahavarat 1.1., 1.000 euroa	2 801	4 773

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:	2020	2019
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1.000 euroa	-7 244	-8 384
Investointien tulo-rahoitus, %	74,2 %	40,4 %
100 x Vuosikate/Investointimenot – inv. rahoitusosuudet		
Pääomamenojen tulo-rahoitus, %	66,1 %	37,7 %
100 x Vuosikate/Investointimenot – inv. rahoitusosuudet + antolainojen nettolisäys + lainan lyhennykset		
Lainanhoitokate	5,4	3,5
<u>Vuosikate + korkokulut</u>		
Korkokulut + lainanlyhennykset		
Kassan riittävyys, pv	<u>22</u>	<u>30</u>
365 x Kassavarat 31.12./Vuoden kassasta maksut		

Rahoituslaskelman tunnusluvut

1. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1.000 euroa:

Rahoituslaskelmassa oleva positiivinen välitulos kertoo sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainoitukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Mikäli välitulos on negatiivinen, määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko kassavaroja vähentämällä tai lainaa ottamalla. Tunnusluku viideltä viime vuodelta kertoo yhteenlasketun euromäärän (ei siis vuotuista keskiarvoa). Tarkempi erittely on taseen liitetiedoissa.

2. Investointien tulo-rahoitus, %:

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$$

Investointien tulo-rahoitus tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulo-rahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet. Kuntien investointien tulo-rahoitus-% oli vuonna 2019 keskimäärin 45 %.

3. Pääomamenojen tulo-rahoitus, %:

$$= 100 * \text{Vuosikate} / (\text{Investointien omahankintameno} + \text{Antolainojen nettolisäys} + \text{Lainan lyhennykset})$$

Pääomamenojen tulo-rahoitus on tunnusluku, joka osoittaa vuosikatteen prosenttiosuuden investointien omahankintamenojen, antolainojen nettolisäyksen ja lainanlyhennysten yhteismäärästä.

Antolainojen nettolisäys voi kaavassa olla myös negatiivinen, mikäli lyhennykset ovat lainanantoa suuremmat. Lainanlyhennyksillä tarkoitetaan kaavassa rahoituslaskelman mukaisia pitkäaikaisten lainojen lyhennyksiä.

4. Lainanhoitokate:

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulo-rahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun.

Tulo-rahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

5. Kassan riittävyys (pv):

= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee monenko päivän kassastamaksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Kassan riittävyys oli vuonna 2019 kunnissa keskimäärin 42 pv.

Kunnan tase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2020 1 000 €	2019 1 000 €	VASTATTAVAA	2020 1 000 €	2019 1 000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT	28 609	27 965	A OMA PÄÄOMA	17 012	16 988
I Aineettomat hyödykkeet	36	49	I Peruspääoma	8 881	8 881
1. Aineettomat oikeudet			II Arvonkorotusrahasato		
2. Muut pitkävaikutteiset menot	36	49	III Muut omat rahastot		
3. Ennakkomaksut			IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	7 909	8 309
II Aineelliset hyödykkeet	20 641	20 144	V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	222	-201
1. Maa- ja vesialueet	1 071	1 074	B POISTOERO JA VAPAA EHTOISET VARAUKSET	11 606	11 738
2. Rakennukset	13 503	13 698	1. Poistoero	8 556	9 009
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 369	4 242	2. Vapaaehtoiset varaukset	3 050	2 729
4. Koneet ja kalusto	393	399	C PAKOLLISET VARAUKSET	498	50
5. Muut aineelliset hyödykkeet			1. Eläkevaraukset		
6. Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	302	731	2. Muut pakolliset varaukset	498	50
III Sijoitukset	7 931	7 772	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	11	11
1. Osakkeet ja osuudet	7 520	7 347	1. Valtion toimeksiannot		
2. Osakkuusyhteisöosuudet	318	318	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	11	11
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset			3. Muut toimeksiantojen pääomat		
4. Muut lainasaamiset	93	107	E VIERAS PÄÄOMA	2 577	2 704
5. Muut saamiset			I Pitkäaikainen	416	570
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	-35	-41	1. Joukkovelkakirjalainat		
1. Valtion toimeksiannot			2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		150
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	-35	-41	3. Lainat julkisyhteisöiltä		
3. Muut toimeksiantojen varat			4. Lainat muilta luotonantajilta		
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 131	3 568	5. Saadut ennakot	28	32
I Vaihto-omaisuus			6. Ostovelat		
1. Aineet ja tarvikkeet			7. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	388	388
2. Keskeneräiset tuotteet			8. Siirtovelat		
3. Valmiit tuotteet			II Lyhytaikainen	2 161	2 134
4. Muu vaihto-omaisuus			1. Joukkovelkakirjalainat		
5. Ennakkomaksut			2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	150	300
II Saamiset	1 087	767	3. Lainat julkisyhteisöiltä		
Pitkäaikaiset saamiset			4. Lainat muilta luotonantajilta		
1. Myyntisaamiset			5. Saadut ennakot		
2. Lainasaamiset			6. Ostovelat	659	689
3. Muut saamiset			7. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	117	124
4. Siirtosaamiset			8. Siirtovelat	<u>1 234</u>	<u>1 021</u>
Lyhytaikaiset saamiset	1 087	767	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>31 706</u>	<u>31 492</u>
1. Myyntisaamiset	551	573			
2. Lainasaamiset	13	27			
3. Muut saamiset	523	167			
4. Siirtosaamiset					
III Rahoitusarvopaperit			TASEEN TUNNUSLUVUT		
1. Osakkeet ja osuudet			Omavaraisuusaste, %	90,3 %	91,3 %
2. Sijoitukset rahamarkkina- instrumentteihin			Rahoitusvarallisuus euroa/asukas	138	211
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset			Suhteellinen velkaantuneisuus-%	8,0 %	8,7 %
4. Muut arvopaperit			Lainat, euroa/asukas	36	106
IV Rahat ja pankkisaamiset	2 044	<u>2 801</u>	Lainakanta 31.12., 1.000 euroa	150	450
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>31 706</u>	<u>31 492</u>	Lainasaamiset 31.12., 1.000 euroa	93	107
			Asukasmäärä	4 203	4 242

Taseen tunnusluvut

1. Omavaraisuusaste, %:

$$= 100 * (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)$$

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää noin 65 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Kuntien omavaraisuusaste oli vuonna 2019 keskimäärin 57,9 %.

2. Rahoitusvarallisuus euroa/asukas:

$$= ((Saamiset + Rahoitusarvopaperit + Rahat ja pankkisaamiset) - (Vieras pääoma - Saadut ennakot)) / Asukasmäärä$$

Tunnusluku osoittaa likvidien varojen riittävyyden vieraan pääoman takaisinmaksuun. Rahoitusomaisuuden ja vieraan pääoman positiivinen erotus osoittaa määrän, mikä rahoitusomaisuudesta jää jäljelle, kun vieras pääoma on maksettu. Negatiivinen erotus osoittaa määrän, joka vieraasta pääomasta jää rahoitusomaisuudella kattamatta.

3. Suhteellinen velkaantuneisuus, %:

$$= 100 * (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot$$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla.

Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulo-rahoituksella. Suhteellinen velkaantuneisuus oli vuonna 2019 koko kuntasektorilla 62,0 %.

4. Lainakanta 31.12.

$$= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)$$

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla.

5. Lainat euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Kuntien lainamäärä euroa/asukas oli vuonna 2019 keskimäärin 3 342 euroa.

6. Lainasaamiset 31.12.

$$= Sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset$$

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Huom! Polvijärven kunnalla ei ole merkittäviä vuokravastuita tai leasingvastuita (vrt. tunnusluku: Velat ja vastuut, % käyttötuloista). Kunta ei ole toteuttanut rakennushankkeitaan leasingrahoituksella.

Kunnan kokonaistulot ja -menot

TULOT	1 000 euroa	%
Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	4 318	13,3
Verotulot	11 770	36,1
Valtionosuudet	15 923	48,9
Korkotuotot	8	
Muut rahoitustuotot	231	0,7
Tulorahoituksen korjaukset	448	1,4
Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointeihin		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitulot	3	
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	27	0,1
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		
Muut maksuvalmiuden muutokset	<u>-166</u>	<u>-0,5</u>
Kokonaistulot yhteensä	32 562	100,0

MENOT	1 000 euroa	%
Varsinainen toiminta		
Toimintakulut		
Korkokulut	7	
Muut rahoituskulut	-45	-0,1
Investoinnit		
Investointimenot	2 212	6,6
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten lisäykset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	300	0,9
Lyhytaikaisten lainojen vähennys		
Oman pääoman vähennykset	<u>198</u>	<u>0,6</u>
Kokonaismenot yhteensä	33 317	100,0

Rahavarojen muutos **-756**

Konsernin toiminta ja talous

Kuntakonsernin toimintaa ohjataan valtuuston hyväksymillä konserniohjeilla.

Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Polvijärven kuntakonserniin kuuluvat Polvijärven kunta ja kunnan kokonaan omistamat tytäryhtiöt Polvijärven yrityspalvelu Oy ja Kiinteistö Oy Polvijärven Vuokratalot. Konsernitilinpäätöstä laadittaessa kuntakonserniin on yhdistelty lisäksi kuntayhtymät, eli Pohjois-Karjalan koulutus kuntayhtymä, Pohjois-Karjalan maakuntaliitto ja Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä (Siun sote) niihin sisältyvien Polvijärven kunnan omistusosuuksien mukaisesti.

Polvijärven kunnan tytäryhtiöt ovat omalta osaltaan toteuttaneet Polvijärven kunnan kuntastrategiassa ja toiminta-ajatuksessa valtuuston asettamia tavoitteita ja päämääriä.

Tytäryhtiöillä ei ole omaa palkattua vakinaista henkilöstöä, vaan tehtävät on hoidettu kunnan henkilöstön toimesta oman toimen ohella. Kunnan ja tytäryhtiöiden rahoitus on hoidettu yhteisesti konserniajattelun mukaisesti.

Kuntaa ja sen tytäryhtiöitä on johdettu keskitetysti ja tytäryhtiöitä koskevat merkittävimmät päätökset muun muassa rahoituksen osalta ovat olleet osa kunnan talousarviota. Kunnan ja sen tytäryhtiöiden toimintaa on hoidettu kunnan palveluksessa olevien henkilöiden toimesta, joten tiedonkulku on ollut nopeaa ja tehokasta. Tytäryhtiöiden taloudellinen tilanne on ollut hyvin kunnan tiedossa.

Kuntayhtymien osalta Polvijärven kunta on yhteistyössä muiden kuntayhtymän jäsenkuntien kanssa toteuttanut kuntayhtymien toiminta-ajatusta kuntien tarpeista ja lähtökohdista katsoen.

Polvijärven yrityspalvelu Oy:n toimintakertomus vuodelta 2020

Polvijärven yrityspalvelu Oy on kokonaan Polvijärven kunnan omistama elinkeinoyhtiö. Yhtiön pääasiallisena tehtävänä on omistamiensa teollisuustilojen vuokraus ja yritystoiminnan edistäminen Polvijärvellä.

Polvijärven yrityspalvelu Oy:n toimitusjohtajana on vuonna 2020 toiminut Ari Soikkeli.

Polvijärven yrityspalvelu on edistänyt Polvijärven yrityselämää läheisessä yhteistyössä yrittäjien ja Polvijärven kunnan elinkeinoasioita hoitavien henkilöiden kanssa. Polvijärven yrityspalvelu Oy on huolehtinut yritystilojen vuokraamisesta omalta osaltaan.

Polvijärven yrityspalvelu Oy on tehnyt suunnitelman mukaisia poistoja 79 064,71 euroa. Tilikauden tappio on 72 629,40 euroa.

Yhtiön vieras pääoma tilikauden lopussa on 7 172,05 euroa ja se pieni tilikauden aikana 3 162,55 eurolla. Yhtiöllä ei ollut lainkaan pitkäaikaista vierasta pääomaa.

Kiinteistö Oy Polvijärven Vuokratalojen toimintakertomus vuodelta 2020

Kiinteistö Oy Polvijärven Vuokratalot on Polvijärven kunnan kokonaan omistama tytäryhtiö. Yhtiö on perustettu 31.12.1993 fuusioimalla kahdeksan erillistä yhtiötä. Yhtiöllä on asuinhuoneistoja yhteensä 132 kpl, joiden rakennusala on yhteensä 9 241,50 m². Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut Ari Soikkeli.

Polvijärven kunta teki vuonna 2020 150 000 euron suuruisen SVOP-sijoituksen yhtiöön.

Yhtiön vuokratulot olivat 516 458,50 euroa. Vuokrasaattavia oli vuoden lopussa 11 089,15 euroa.

Poistoja vuodelle 2020 on tehty rakennuksista 697 316,80 euroa ja koneista 3 585,22 euroa. Purettavat asunnot on poistettu kertapoistoina.

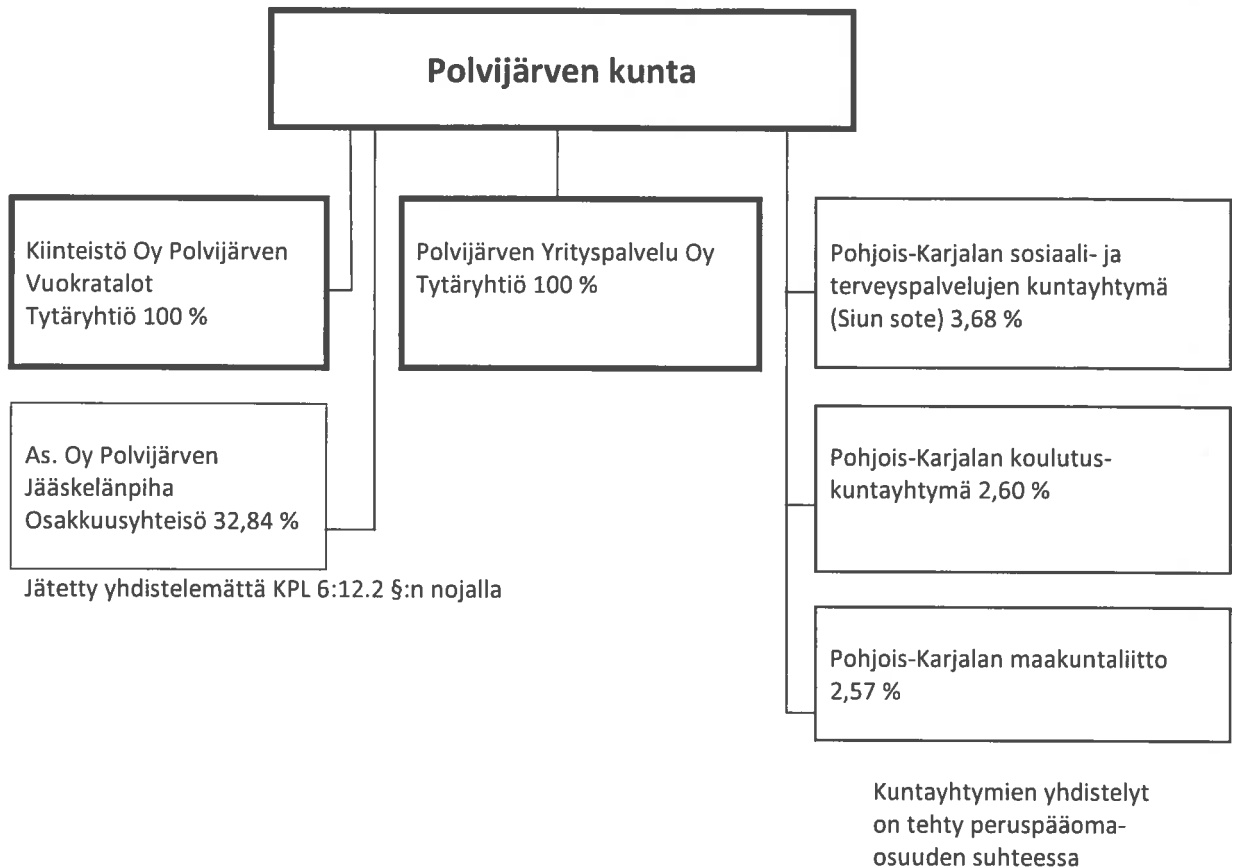
Yhtiöllä oli lainoja vuoden lopussa yhteensä 376 796,59 euroa. Yhtiön lainamäärä väheni vuoden aikana 163 904,27 eurolla ja korkokulut olivat 5 558,98 euroa. Lainamäärästä on Polvijärven kunnan myöntämiä lainoja 107 350,66 euroa.

Yhtiön tilikauden tappio on 592 668,68 euroa ja se siirretään voitto-/tappiotilille.

Vuokrataloyhtiössä on tehty kuntokartoitus vuonna 2017. Kartoituksessa todettuja toimenpiteitä jatketaan purkamalla huonokuntoisimpia asuintaloja.

Jatkossa yhtiö keskittää asukkaat hyväkuntoisiin asuntoihin, joita on tarkoituksenmukaista korjata.

Kuntakonsernin rakenne 31.12.2020

Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

Sisältää vain ulkoiset tulot ja menot

	2020 1 000 euroa	2019 1 000 euroa
Toimintatuotot	33 298	32 875
Valmistus omaan käyttöön		
Toimintakulut	-58 614	-57 988
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	—	—
Toimintakate	-25 316	-25 113
Verotulot	11 769	11 660
Valtionosuudet	15 923	14 662
Rahoitustuotot ja -kulut	—	—
Korkotuotot	38	19
Muut rahoitustuotot	246	324
Korkokulut	-67	-56
Muut rahoituskulut	40	-7
Vuosikate	2 634	1 489
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 052	-2 335
Tilikauden arvonalentumiset		
Satunnaiset erät	—	—
Tilikauden tulos	-417	-846
Tilinpäätössiirrot	132	1 240
Vähemmistöosuudet	—	-3
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-285	-392
KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:	2020	2019
Toimintatuottojen osuus toimintakuluista, %:		
100 x Toimintatuotot/Toimintakulut	56,8 %	56,7 %
Vuosikate prosenttia poistoista:		
100 x (Vuosikate/Poistot)	86,3 %	63,8 %
Vuosikate, euroa/asukas:	627	351
Asukasmäärä:	4 203	4 242

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2020 1 000 euroa	2019 1 000 euroa
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 333	1 489
Satunnaiset erät	-32	20
Tulorahoituksen korjauserät	344	-193
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-3 287	-3 909
Rahoitusosuudet investointimenoihin	20	2
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	86	36
Toiminnan ja investointien rahavirta	<u>-534</u>	<u>-2 555</u>
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 722	1 105
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-998	-1 393
Lyhytaikaisten lainojen muutos	181	551
Oman pääoman muutokset	48	-200
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-21	-15
Vaihto-omaisuuden muutos	-92	-3
Saamisten muutokset	-1 286	758
Korottomien velkojen muutokset	158	-1 004
Rahoituksen rahavirta	<u>-287</u>	<u>-202</u>
Rahavarojen muutos	-821	-2 757
Rahavarat 31.12.	4 529	5 351
Rahavarat 1.1.	5 351	8 108

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut:

	2020	2019
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1.000 euroa	-10 990	-9 162
Investointien tulo-rahoitus, %	71,4 %	38,1 %
100 x Vuosikate/Investointimenot - inv. rahoitusosuudet		
Pääomamenojen tulo-rahoitus, %	54,7 %	28,1 %
100 x Vuosikate/Investointimenot - inv. rahoitusosuudet + antolainojen nettolisäys + lainanlyhennykset		
Lainanhoitokate	2,5	1,1
<u>Vuosikate + Korkokulut</u>		
Korkokulut + Lainanlyhennykset		

Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA		2020	2019	VASTATTAVAA		2020	2019
		1 000 €	1 000 €			1 000 €	1 000 €
A	PYSYVÄT VASTAAVAT	35 013	34 980	A	OMA PÄÄOMA	29 320	29 628
I	Aineettomat hyödykkeet	71	81	I	Peruspääoma	8 881	8 895
	Aineettomat oikeudet	59	9		Osuus kuntayhtymien oman pääoman lisäyksestä	1	
	Konserniliikearvo			II	Arvonkorotusrahasto	98	101
	Muut pitkävaikutteiset menot	11	72	III	Muut omat rahastot	247	262
	Ennakkomaksut			IV	Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	20 378	19 979
II	Aineelliset hyödykkeet	33 879	33 852	V	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-285	392
	Maa- ja vesialueet	1 606	1 616	VÄHEMMISTÖSUUDET		38	38
	Rakennukset	24 496	24 003	KONSERNIRESERVI			
	Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 478	4 333				
	Koneet ja kalusto	1 577	1 181	B	POISTOERO JA VAPAA-EHTOISET VARAUKSET		
	Muut aineelliset hyödykkeet		1		Poistoero		
	Ennakkomaksut ja kesken-eräiset hankinnat	720	2 717		Vapaaehtoiset varaukset		
III	Sijoitukset	1 063	1 047	C	PAKOLLISET VARAUKSET	300	418
	Osakkuusyhteisöosuudet	318	318		Eläkevaraukset	5	5
	Osakkeet ja osuudet	743	728		Muut pakolliset varaukset	296	413
	Joukkovelkakirjalainasaamiset				ARVOSTUSERÄT		
	Muut lainasaamiset			D	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	78	189
	Muut saamiset	2	1		Valtion toimeksiannot	60	171
	ARVOSTUSERÄT				Lahjoitusrahastojen pääomat	17	16
B	TOIMEKSIANTOJEN VARAT	-14	74		Muut toimeksiantojen pääomat	1	1
	Valtion toimeksiannot	19	114	E	VIERAS PÄÄOMA	13 498	12 377
	Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	-35	-41	I	Pitkäaikainen	5 370	4 630
	Muut toimeksiantojen varat	1	1		Joukkovelkakirjalainat		
C	VAIHTUVAT VASTAAVAT	8 236	7 596		Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 934	4 188
I	Vaihto-omaisuus	221	129		Lainat julkisyhteisöiltä		1
	Aineet ja tarvikkeet	221	129		Lainat muilta luotonantajilta		
	Keskeneräiset tuotteet				Saadut ennakot	49	54
	Valmiit tuotteet				Ostovelat		
	Muu vaihto-omaisuus				Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat		
	Ennakkomaksut				Siirtovelat		
II	Saamiset	3 486	2 116		Liittymismaksut	388	388
	Pitkäaikaiset saamiset	32	33	II	Lyhytaikainen	8 127	7 746
	Myyntisaamiset	3	22		Joukkovelkakirjalainat	736	552
	Lainasaamiset				Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	736	759
	Muut saamiset	29	11		Lainat julkisyhteisöiltä		
	Siirtosaamiset				Lainat muilta luotonantajilta		
	Lyhytaikaiset saamiset	3 454	2 083		Saadut ennakot	3	6
	Myyntisaamiset	1 109	1 150		Ostovelat	2 015	2 075
	Lainasaamiset	4			Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	725	711
	Muut saamiset	1 148	432		Siirtovelat	3 890	3 622
	Siirtosaamiset	1 192	499		Laskennalliset verovelat	22	21
III	Rahoitusarvopaperit	475	391	VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>43 235</u>	<u>42 650</u>
	Osakkeet ja osuudet			KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT			
	Sijoitukset rahamarkkina-instrumentteihin	469	355		Omavaraisuusaste, %	67,9 %	69,6 %
	Joukkovelkakirjalainasaamiset	1	31		Rahoitusvarallisuus, euroa/asukas	-1 292	-1 143
	Muut arvopaperit	5	5		Konsernin lainat, euroa/asukas	1 621	1 393
IV	Rahat ja pankkisaamiset	4 054	4 961		Konsernin lainakanta 31.12., 1.000 €	6 816	5 909
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>43 235</u>	<u>42 650</u>		Konsernin lainasaamiset 31.12., 1.000 €	0	0
					Kunnan asukasmäärä	4 203	4 242

Konsernitaseen tunnusluvut

1. Konsernin omavaraisuusaste (%):

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Konsernireservi} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Tunnusluku mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämäisten tulosten sietokykyä ja konsernin kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Konsernin omavaraisuusasteen keskiarvo kunnissa v. 2019 lopussa oli 41,9 %.

2. Rahoitusvarallisuus euroa/asukas:

= $(\text{Saamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Rahat ja pankkisaamiset}) - (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Asukasmäärä}$

Tunnusluku osoittaa likvidien varojen riittävyyden vieraan pääoman takaisinmaksuun. Rahoitusomaisuuden ja vieraan pääoman positiivinen erotus osoittaa määrän, mikä rahoitusomaisuudesta jää jäljelle, kun vieras pääoma on maksettu. Negatiivinen erotus osoittaa määrän, joka vieraasta pääomasta jää rahoitusomaisuudella kattamatta.

3. Konsernin lainakanta 31.12.:

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Konsernin lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla enakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla.

4. Konsernin lainat euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla konsernin lainakanta tilinpäätösvouden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Konsernin lainat/asukas keskiarvo kunnissa v. 2019 lopussa oli 7 084 euroa/asukas.

5. Lainasaamiset 31.12.:

= Sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Keskeiset liitetiedot

	2020	2019
Pakolliset varaukset		
Eläkevaraukset		
Takuuvaraus/Vahingonkorvausvaraus		
Muut pakolliset varaukset	498 458,00	50 000,00
Vastuusitoumukset		
Samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta		
Takaukset		
Muut vastuusitoumukset		
Takaukset muiden puolesta	218 820,64	260 377,11
Muut taloudelliset vastuut		
Täytetakaukset		
Sopimusvastuut		
Maankäytösopimukset		
Ympäristövastuut		

Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

Tilikauden tuloksen käsittely

1. Edellisten tilikausien ylijäämät

Kunnan taseessa on edellisten tilikausien ylijäämää 8 108 084,74 euroa.

2. Edelliseen tilinpäätökseen sisältyvät investointivaraukset ja kertyneet poistoerot

Kunnan taseessa 31.12.2019 olivat seuraavat investointivaraukset:

Urheilukenttä	50 000,00	
Hoivayksikön rakentaminen	<u>2 678 961,79</u>	
Yhteensä	2 728 961,79	euroa

Kunnan taseessa 31.12.2019 olivat seuraavat kertyneet poistoerot:

Poistoerot:

Koulukeskuksen peruskorjaus	1 682 855,01	
Sotkuman koulu ja päiväkot	2 640 699,29	
Siirtoviemäri	2 435 392,36	
Jätevedenpuhdistamon muutostyöt	137 296,78	
KK:n Jyrintien alueen vesihuolto	72 589,21	
Kaukolämpölaitoksen varalämpölaitos	313 820,70	
Vapaa-aikatalon peruskorjaus	<u>1 726 382,49</u>	
Yhteensä	9 009 035,84	euroa

3. Tilikauden 2020 tuloksen käsittely

Tilikauden 2020 tulos osoittaa 90 623,87 euron tulosta.

Kunnanhallitus esittää seuraavaa tilikauden tuloksen käsittelyä:

3.1. Hoivayksikön rakentamiseen tehdään Investointivaraus **-321 038,21 euroa**

3.2. Taseessa olevaa kertynyttä poistoeroa tuloutetaan tuloslaskelmaan kattamaan valmistuneiden kohteiden vuosipoistoja:

Koulukeskuksen peruskorjaus	98.834,50	
Sotkuman koulu ja päiväkot	106.694,33	
Siirtoviemäri	105.761,24	
Jätevesipuhdistamon muuttaminen tasausaltaaksi	17.617,95	
Kirkonkylän vesi- ja viemärlaitoksen laajennus	7 258,92	
Kaukolämpölaitoksen varalämpölaitos	28.551,91	
Vapaa-aikatalon peruskorjaus	<u>87 798,47</u>	
Poistoeron tuloutus yhteensä	452 517,32	euroa

3.3. Tilikauden ylijäämä **222 102,98 euroa** kirjataan edellisten tilikausien yli- ja alijäämättilille.

4. Taseessa olevat kertyneet ylijäämät, varaukset ja poistoerot yhteensä 31.12.2020:

Kertyneet ylijäämät	8 131 729,72	
Kertyneet investointivaraukset	3 050 000,00	
Kertyneet poistoerot	<u>8 556 518,52</u>	
Yhteensä	19 738 248,24	euroa

Investointivaraukset 31.12.2020 ovat:

Urheilukenttä	50.000,00	
Hoivayksikön rakentaminen	<u>3 000 000,00</u>	
Yhteensä	3 050 000,00	euroa

Poistoerot 31.12.2020 ovat:

Koulukeskuksen peruskorjaus	1 584 020,51	
Sotkuman koulu ja päiväkoti	2 534 004,96	
Siirtoviemäri	2 329 631,12	
Jätevedenpuhdistamon muutostyöt	119 678,83	
Kk:n Jyrintien alueen vesihuolto	65 330,29	
Kaukolämpölaitoksen varalämpölaitos	285 268,79	
Vapaa-aikatalon peruskorjaus	<u>1 638 584,02</u>	
Yhteensä	8 556 518,52	euroa

Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kunnan toimintakulut kasvoivat vuoteen 2019 verrattuna 791 172 eurolla (2,6 %), mutta vastaavasti käyttötulot (toimintatulot, verotulot ja valtionosuudet) kasvoivat 1 376 436 eurolla (4,5 %). Kunnan vuosikate parani 568 113 eurolla.

Toimintakulujen kasvu johtui pääosin sosiaali- ja terveyspalvelujen tulosalueen menojen kasvusta 709 745 eurolla. Tilinpäätökseen sisältyy 498 458 euron pakollinen varaus Siun soten alijäämien kattamiseen.

Polvijärven kunnan talous säilyi vakaana. Kunnan omavaraisuusaste on 90,3 %, jolla oltaisiin vuoden 2019 tilinpäätöstietojen perusteella Suomen 2. omavaraisin kunta. Omavaraisuusaste oli kunnissa vuonna 2019 keskimäärin 57,9 %.

Kunnan talous ei ole lähivuosina johtamassa kuntalain 118 §:n mukaiseen arviointimenettelyyn. Polvijärven kunta tasapainottaa taloutensa talousarvion ja taloussuunnitelman hyväksymisen yhteydessä. Talousarvion tarkka seuranta ja noudattaminen ovat kaikkien toimialojen vastuulla. Polvijärven kunnan tulee jatkossakin sopeuttaa toimintansa käytettävissä oleviin tuloihin.

Kuntien talousvertailut mahdollisten ns. kriisikuntakriteerien osalta tapahtuvat konsernitason tasolla.

Konsernin kumulatiivinen ylijäämä vuoden 2020 lopussa oli 20 092 616 euroa, joten Polvijärven kuntakonsernin tilanne on hyvä ja kriisikuntakriteerien täytyminen on kaukana. Konsernissa ylijäämään lasketaan kertyneen ylijäämän lisäksi poistoero ja vapaaehtoiset varaukset.

Polvijärven kunnan ja kuntakonsernin sijoituksia Suomen kaikkien kuntien vertailussa:

Vuoden 2019 tilinpäätökset

(Lähde Kuntaliitto)

	<u>Kunta</u>	<u>Konserni</u>
Lainamäärä €/asukas	4. pienin	5. pienin
Omavaraisuusaste-%	2. paras	5. paras
Kertynyt ylijäämä €/asukas		11. suurin
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	2. pienin	3. pienin
Verotulot €/asukas	6. pienimmät	

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Polvijärvellä noudatetaan talouspolitiikkaa, jonka mukaan kunnan menot mitoitetaan käytettävissä oleviin tuloihin.

Kunta on pystynyt toteuttamaan palvelunsa keskimääräistä edullisemmin ja tuottavammin.

Kunta on viime vuosina investoinut voimakkaasti, mikä näkyy poistojen kasvuna. Kunta ei ole kuitenkaan velkaantunut, päinvastoin vanhat lainat on maksettu lähes kokonaan pois. Kunnan lainamäärä on pienentynyt joka vuosi vuodesta 2012 lähtien. Kunnan suunnitelmissa olevan hoivayksikön rakentaminen tulee lisäämään kunnan lainamäärää, mutta ei vielä lähellekään kuntien keskiarvoa.

Kunnan talous on hyvässä kunnossa, eli lähtötilanne on hyvä ja se antaa turvaa mahdollisesti toteutuvien riskien varata.

Koronaviruspandemia on näkynyt maaliskuusta 2020 asti koko kunnan toiminnassa sekä taloudessa. Tilinpäätöksen allekirjoitusajankohtana pandemiasta on Suomessa menossa toinen aalto, joissakin osin maalimaa jo kolmas. Valtio on tukenut kuntia ja muita toimijoita pandemian aiheuttamien menetysten osalta, mutta valtio on samalla velkaantunut nopeasti. Rokotusohjelmat ovat lähteneet käyntiin, mutta rokotustahti on vielä tätä kirjoitettaessa hidas. Kaikkien yhteisenä toiveena on, että pandemia saadaan hallintaan ja päästään normaaliin toimintaan. Varmuutta siitä ei vielä ole.

Siun soten menot kasvoivat voimakkaasti vuonna 2020. Soteuudistuksen on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2023 alusta lukien, joten kuntayhtymäpohjaisen Siun soten toiminta jatkuu vielä ainakin kahden vuoden ajan. Mikäli soteuudistus toteutuu jää huoli sotemenojen kasvusta kunnalta pois, mutta vastaavasti myös sosiaali- ja terveystoimen valtionosuudet jäävät pois ja verotulojen jako kunnan ja valtion kesken muuttuu. Kuntakohtaista nettovaikutusta ei pystytä vielä arvioimaan.

Toteutusvertailut

Käyttötalouden toteutusvertailu tulosalueittain

Sisältää sekä sisäiset että ulkoiset menot ja tulot. Täysin euroin.

	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio- muutosten jälkeen	Tilinpäätös2020	Poikkeama
Rahoituserät					
Tuotot	27 187 250	330 000	27 517 250	27 959 968	442 718
Kulut	-118 250		-118 250	-55 663	62 586
Netto	27 069 000	330 000	27 399 000	27 904 304	505 305
Vaalit					
Tuotot	0		0	0	0
Kulut	0		0	0	0
Netto	0		0	0	0
Tilintarkastus					
Tuotot	0		0	0	0
Kulut	-22 000		-22.000	-12 422	9 577
Netto	-22 000		-22.000	-12 422	9 577
Sosiaali- ja terveyspalvelut					
Tuotot	30 000		30 000	22 000	-8 000
Kulut	-17 320 631	-40 000	-17 360 631	-18 070 376	-709 745
Netto	-17 290 631	-40 000	-17 360 631	-18 048 376	-717 745
Kulujen ylityksestä 300 000 euroa johtuu Siun soten alijäämien kattamiseksi tehdystä varauksesta. Valtuusto on 8.2.2021 § 28 hyväksynyt eläkemaksujen ylityksen 465 000 euron osalta.					
Yleis- ja taloushallinto					
Tuotot	1 747 111		1 747 111	1 659 685	-87 425
Kulut	-3 823 987	-170 000	-3 993 987	-3 452 864	541 122
Netto	-2 076 876	-170 000	-2 246 876	-1 793 179	453 697
Elinkeinotoimi					
Tuotot	0		0	32	32
Kulut	-250 000		-250 000	-153 385	96 614
Netto	-250 000		-250 000	-153 385	96 646

	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Tilinpäätös 2020	Poikkeama
Rakennusvalvonta					
Tuotot	45 200		45 200	62 267	17 068
Kulut	-145 467		-145 467	-104 249	41 218
Netto	-100 267		-100 267	-41 981	58 286
Sivistystoimi					
Tuotot	378 689		378 689	302 258	-76 430
Kulut	-7 361 744		-7 361 744	-7 129 961	231 783
Netto	-6 983 055		-6 983 055	-6 827 702	155 352
Tekniset palvelut					
Tuotot	3 949 401		3 949 401	4 173 618	224 218
Kulut	-3 545 572		-3 545 572	-3 559 037	-13 465
Netto	403 829		403 829	614 581	210 753
Kulujen ylitys johtuu keskeneräisissä töissä olleen investointihankkeen "Variksen alueen kunnallistekniikan suunnittelu" kirjaamisesta vuosikuluksi. Hankkeen summa oli 18.475,67 euroa.					

Tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu

Sisältää sekä sisäiset että ulkoiset menot ja tulot toimialojen hyväksymien käyttösuunnitelmien mukaan. Luvut täysin euroin.

	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Tilinpäätös 2020	Poikkeama
Toimintatuotot					
Myyntituotot	2 752 981		2 752 981	2 685 921	-67 060
Maksutuotot	316 088		316 088	314 334	-1 754
Tuet ja avustukset	490 369		490 369	369 112	-121 257
Muut toimintatuotot	<u>2 619 663</u>		<u>2 619 663</u>	<u>2 879 115</u>	<u>259 452</u>
Toimintatuotot yhteensä	6 179 101		6 179 101	6 248 482	-69 381
Toimintakulut					
Henkilöstökulut:	-7 642 186		-7 642 186	-7 327 724	314 462
Palkat ja palkkiot	-5 916 633		-5 916 633	-5 861 299	55 334
Henkilösivukulut:	-1 725 553		-1 725 553	-1 466 425	259 128
Eläkekulut	-1 456 329		-1 456 329	-1 299 199	157 130
Muut henkilösivuk.	-269 224		-269 224	-167 226	101 998
Palvelujen ostot	-20 712 932	-40 000	-20 752 932	-21 039 523	-286 591
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 832 848		-1 832 848	-1 831 640	1 208
Avustukset	-1 016 630	-170 000	-1 186 630	-981 521	205 109
Muut toimintakulut	<u>-1 308 055</u>		<u>-1 308 055</u>	<u>-1 395 536</u>	<u>87 481</u>
Toimintakulut yhteensä	-32 512 651	-210 000	-32 722 651	-32 575 944	146 707
Toimintakate	-26 333 550		-26 543 550	-26 327 461	216 089
Verotulot	11 850 000	-256 000	11 594 000	11 769 711	175 711
Valtionosuudet	15 065 000	586 000	15 651 000	15 923 292	272 292
Rahoitustuotot ja -kulut:					
Korkotuotot	13 550		13 550	7 529	-6 021
Muut rahoitustuotot	230 000		230 000	230 815	815
Korkokulut	-45 000		-45 000	-7 501	37 499
Muut rahoituskulut	-30 000		-30 000	45 485	75 485
Vuosikate	750 000	120 000	870 000	1 641 870	771 870
Poistot ja arvonalentumiset Suunnitelman mukaiset					
Poistot	-1 450 000		-1 450 000	-1.551 246	-101 246
Arvonalentumiset					

Tilikauden tulos	-700 000		-580 000	90 623	670 623
Poistoeron muutos	400 000		400 000	452 517	52 517
Varausten muutos				-321 038	-321 038
Tilikauden yli-/alijäämä	-300 000	120 000	-180 000	222 102	402 102

Verotulojen erittely

	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Tilinpäätös 2020	Poikkeama
Kunnallisvero	9 710 000	-405 000	9 305 000	9 553 503	248 503
Yhteisövero	1 240 000	145 000	1 385 000	1 389 135	4 135
Kiinteistövero	900 000	4 000	904 000	827 074	-76 926
Yhteensä	11 850 000	-256 000	11 594 000	11 769 712	175 712

Polvijärven kunnan tuloveroprosentit ja kiinteistöveroprosentit ovat olleet seuraavat:

	2020	2019	2018
Tuloveroprosentti	20,25	20,25	20,25
Yleinen kiinteistövero-%	0,93	0,93	0,93
Vakinaisten asuinrakennusten vero-%	0,50	0,50	0,50
Muiden asuinrakennusten vero-%	1,00	1,00	1,00
Yleishyödyllisten yhteisöjen vero-%	0,00	0,00	0,00
Verovuoden kunnallisverotuksen maksuunpannut verot yhteensä		9 540 716 (-0,7 %)	9 605 896 (+1,2 %)

Kunnallisverotuloja kertyi tilinpäätösvuonna 9 553 503 euroa, mikä oli 248 503 euroa enemmän kuin tarkistetussa talousarviossa ennakoitiin. Kunnallisverotuksen maksuunpannut verot vähenivät verovuonna 2019 edellisvuoteen verrattuna 0,7 %. Kunnallisveron kertymä oli 12 424 euroa eli 0,1 % pienempi kuin vuonna 2019. Tuloveroprosentti oli sama kuin edellisenä vuonna, eli 20,25.

Kunnallisverotulojen alkuperäistä arviota pienennettiin syksyllä 405 000 eurolla, koska koronapandemian ennakoitiin pienentävän kunnallisverotuloja. Kunnallisveron ennakoitua parempaa kertymää selittää verokorttiuudistus, joka lykkäsi kunnallisveroa vuodelta 2019 vuoden 2020 puolelle sekä koronapandemian vaikutusten jääminen ennakoitua pienemmiksi.

Yhteisöverotuloja kertyi 1 389 135 euroa. Yhteisöveroarviota korotettiin Kuntaliiton ennusteiden perusteella. Yhteisöveroja kertyi 4 135 euroa enemmän kuin tarkistetussa talousarviossa ennakoitiin, joten ennuste piti varsin hyvin paikkansa. Yhteisöverotulot kasvoivat edellisvuoteen verrattuna 191 246 eurolla, eli 16,0 %. Yhteisöverotulojen kertymään vaikutti yhteisöveron jako-osuuden korotus 10 prosenttiyksiköllä.

Kiinteistöverotuloja kertyi 827 074 euroa, mikä oli 76 926 euroa vähemmän kuin tarkistetussa talousarviossa ennakoitiin. Kiinteistöverotulot vähenivät edellisvuoteen verrattuna 68 992 eurolla, eli 7,7 %. Kiinteistöverotulojen vajeus on korjaantunut alkuvuodesta 2021, jolloin kunnalle on tilitetty vuoden 2020 kiinteistöveroja.

Verotuloja kertyi yhteensä 11 769 712 euroa. Verotulot muodostuivat yhteensä 175 712 euroa suuremmiksi kuin tarkistetussa talousarviossa ennakoitiin. Verotulot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 109 829 eurolla eli 0,9 %.

Verotulojen kertymä on viime vuosina ollut seuraava:
(1 000 euroa)

	2017	2018	2019	2020
Kunnallisvero	9 963	9 223	9 566	9 553
Yhteisövero	1 241	1 124	1 198	1 389
Kiinteistövero	<u>909</u>	<u>900</u>	<u>896</u>	<u>827</u>
Yhteensä	11 604	11 248	11 659	11 770

Valtionosuuksien erittely

	Talousarvio 2020	Talousarvio -muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Tilinpäätös 2020	Poikkeama
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	7 840 000	593 000	8 433 000	8 826 164	393 164
Verotuloihin perustuva vo. tasaus	4 904 000	12 000	4 916 000	4 916 280	280
Verotulomenetysten kompensatio	2 620 000	60 000	2 680 000	2 675 480	-4 520
Opetus- ja kulttuuritoimen vo.	<u>-299 000</u>	<u>-79 000</u>	<u>-378 000</u>	<u>-494 632</u>	<u>116 632</u>
Yhteensä	15 065 000	586 000	15 651 000	15 923 292	272 292

Valtionosuuksien kertymä on viime vuosina ollut seuraava:
(1 000 euroa)

	2018	2019	2020
Yhteensä	14 480	14 662	15 923

Verotulot kasvoivat edellisvuoteen verrattuna 109 829 euroa (0,9 %) ja valtionosuudet kasvoivat 1 261 256 eurolla (8,6 %).

Verotulot ja valtionosuudet, 1.000 euroa

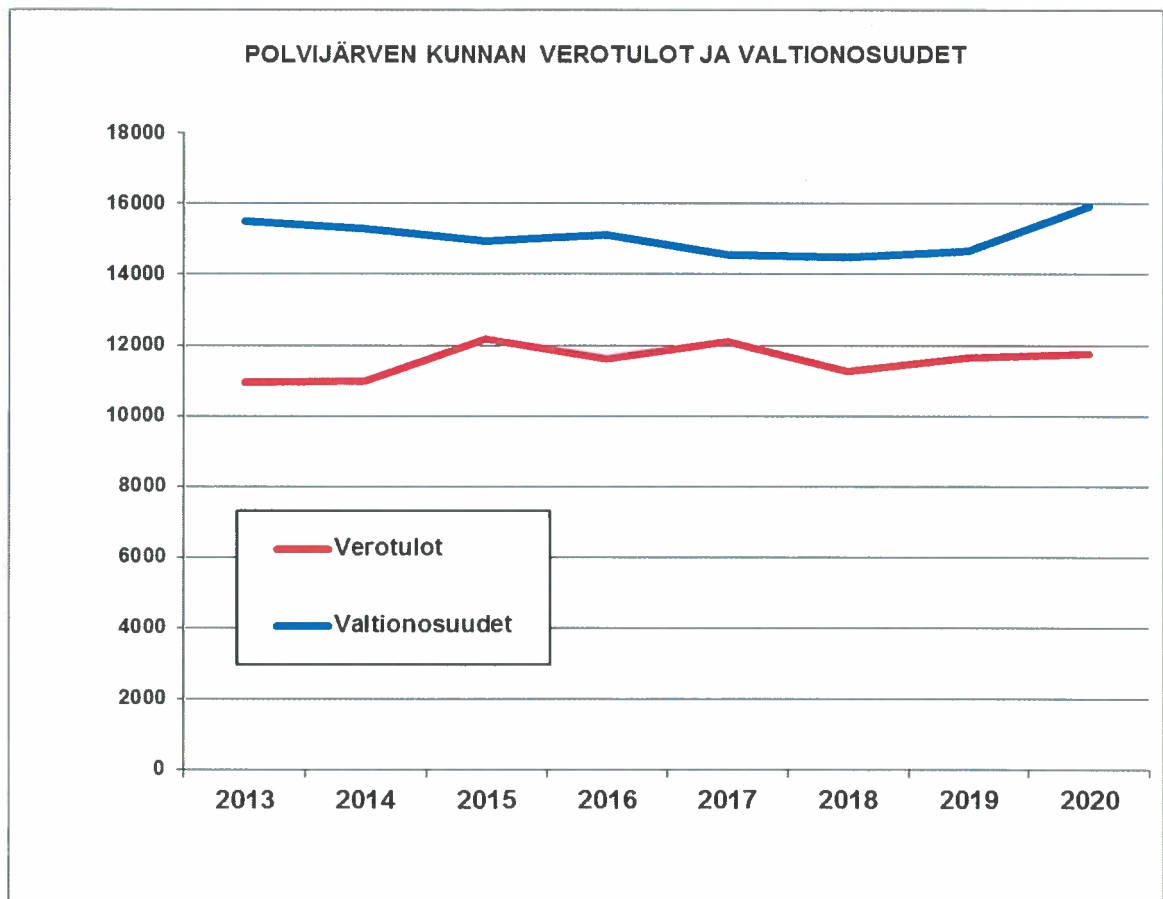
Verotulot sisältävät:

- *kunnallisveron
- *yhteisöveron
- *kiinteistöveron

Valtionosuudet sisältävät:

- *Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden
- *Verotuloihin perustuvan valtionosuuden tasauksen
- *Järjestelmämuutoksen tasauksen
- *Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuden

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Verotulot	10938	10975	12189	11604	12113	11248	11659	11770
Valtionosuudet	15520	15312	14960	15123	14555	14480	14662	15923
Yhteensä	26458	26287	27149	26727	26698	25728	26321	27693

Investointien toteutumisvertailu

Luvut täysin euroin.

Kunnanhallitus

	Talousarvio 2020	Tilinpäätös 2020	Poikkeama
Maa- ja vesialueet			
Tuotot	10 000	2 250	-7 750
Kulut	-100 000	0	100 000
Netto	-90 000	2 250	92 250
Koneet ja kalusto			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-20 000	0	20 000
Netto	-20 000	0	20 000
Osakkeet ja osuudet			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-300 000	-150 500	149 500
Netto	-300 000	-150 500	149 500
Keskuskeittiön hankinnat			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-25 000	-8 378	16 622
Netto	-25 000	-8 378	16 622

Sivistystoimi

	Talousarvio 2020	Tilinpäätös 2020	Poikkeama
Vapaa-aikatoimen hankinnat			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-20 000	-7 134	12 866
Netto	-20 000	-7 134	12 866
Varhaiskasvatuksen hankinnat			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-15 000	-19 427	-4 427
Netto	-15 000	-19 427	-4 427
Sivistystoimen hallinto			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-25 000	-13 321	11 679
Netto	-25 000	-13 321	11 679
Kalusteet ja oppimisympäristön kehittäminen			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-40 000	-11 123	28 877
Netto	-40 000	-11 123	28 877

Tekninen toimi

	Talousarvio 2020	Tilinpäätös 2020	Poikkeama
Kiinteistöjen pienet korjaukset			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-20 000	0	20 000
Netto	-20 000	0	20 000
Kiinteistöjen korjaukset			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-200 000	-177 711	22 289
Netto	-200 000	-177 711	22 289
Asumispalveluyksikön suunnittelu ja rakentaminen			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-20 000	-19 048	952
Netto	-20 000	-19 048	952
Teknisen työtuvan halliremontti			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-50 000	0	50 000
Netto	-50 000	0	50 000
Kiinteistövalvomon päivitys			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-20 000	30 776	-10 776
Netto	-20 000	30 776	-10 776
Haja-asutusalueen kiinteistöjen jätevesijärjestelmä			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-15 000	0	15 000
Netto	-15 000	0	15 000
Kaukolämpömittareiden uusiminen			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-40 000	0	40 000
Netto	-40 000	0	40 000
Vesiliittymien rakentaminen			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-4 000	0	4 000
Netto	-4 000	0	4 000
Viemäri liittymien rakentaminen			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-4 000	0	4 000
Netto	-4 000	0	4 000

	Talousarvio 2020	Tilinpäätös 2020	Poikkeama
Siirtoviemärin pumppaamoiden huollot			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-80 000	-57 687	22 313
Netto	-80 000	-57 687	22 313
Vesijohtoverkoston saneeraus			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-10 000	0	10 000
Netto	-10 000	0	10 000
Viemäriverkoston saneeraus			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-10 000	0	10 000
Netto	-10 000	0	10 000
Vesimittareiden sulkujen uusiminen			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-50 000	0	50 000
Netto	-50 000	0	50 000
Lavalampi-Räisky vesijohtolinja			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-1 600 000	-1 575 325	24 675
Netto	-1 600 000	-1 575 325	24 675
Alkuperäinen talousarvio -1 000 000, tarkistus -600 000 (valtuusto 6.10.2020 § 24).			
Yleisten alueiden ja teiden kunnossapito ja valaistus			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-100 000	-45 991	54 009
Netto	-100 000	-45 991	54 009
Kaukolämpöliittymät			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-10 000	0	10 000
Netto	-10 000	0	10 000
Sotkuman koulun piha ja varasto			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-50 000	-54 637	-4 637
Netto	-50 000	-54 637	-4 637

	Talousarvio 2020	Tilinpäätös 2020	Poikkeama
Traktorin vaihto uudempaan			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-50 000	-43 051	6 949
Netto	-50 000	-43 051	6 949
Irtaimistohankinnat			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-40 000	-11 587	28 413
Netto	-40 000	-11 587	28 413

Rahoitusosan toteutumisvertailu

Luvut täysin euroin

	Tarkistettu talousarvio 2020	Tilinpäätös 2020	Poikkeama
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	870 000	1 641 870	771 870
Tulorahoituksen korjauserät		448 458	448 458
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-2 918 000	-2 211 721	706 279
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	10 000	2 586	-7 414
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 038 000	-118 806	1 919 194
Rahoituksen rahavirta			
Antolainaukset muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset			
Antolainasaamisten vähennykset	27 333	27 334	0
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 000 000	0	-2 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-300 000	-300 000	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos			
Oman pääoman muutokset		-198 458	-198 458
Muut maksuvalmiuden muutokset		-166 451	-166 451
Rahoituksen rahavirta	1 727 333	-637 575	-2 364 908
Rahavarojen muutos	-310 667	-756 382	-445 715

Toimialojen toimintakertomukset

Polvijärven kuntastrategia

Polvijärven kuntastrategia on päivitetty vuonna 2019. Samassa yhteydessä on uudistettu kunnan visuaalinen ilme, jossa seikkailevat kunnan vaakunasta tutut hanhet.

Kuntastrategia ohjaa kaikkea kunnan toimintaa. Alla on selvitetty uuden kuntastrategian keskeisiä teemoja:

Ideoidaan yhdessä parempaa Polvijärveä!

Meitä on täällä Polvijärvellä yllättävän paljon. Jos lasketaan yhteen vakituiset asukkaamme, kesäasukkaat ja Polvijärvellä töissä käyvät, on meitä kaikkiaan noin 5000 ihmistä.

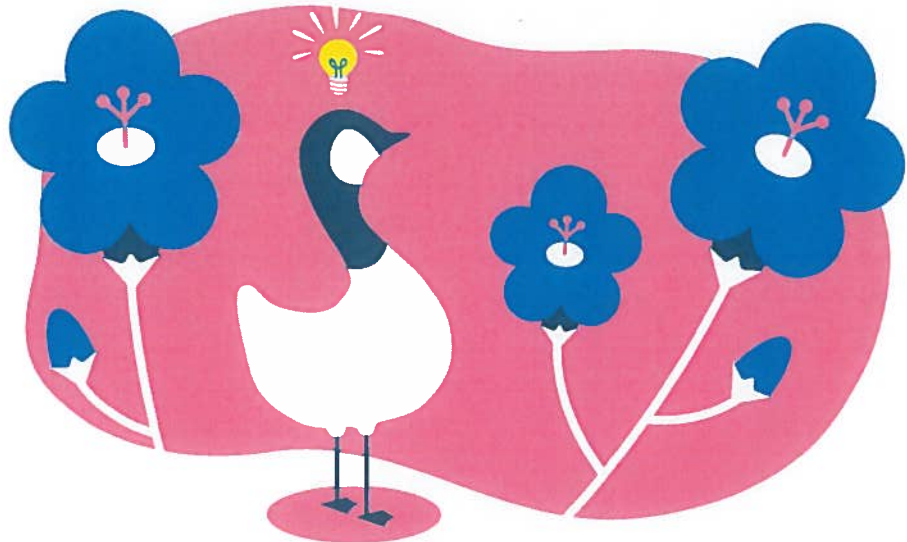
Olemme varmoja, että tämän 5000 ihmisen joukosta kumpuavat parhaat ideat, visiot ja käytännön kehittämistarpeet. Niiden avulla teemme Polvijärvestä sellaisen paikan olla ja elää, kuin se meille parhaiten sopii.

Uudistimme Polvijärven kuntastrategiaa syyskuussa 2019. Sen kantava ajatus on se, että teemme tämän kaiken YHDESSÄ.

Seuraavaksi ryhdymme sanoista tekoihin. Tuomme hyvät ideamme kuuluviin, toteutamme ne ja annamme kaikkien kuulla, kuinka onnistuimme. Sillä niinhän se on – kun pidämme omasta "kotipesästä" huolen, hyvästä työstä ansaitut keuhut kaikuivat yllättävä kaus.

Samalla kun uudistimme ajatusmaailmaamme, rukkasimme myös visuaalista ilmettämme. Polvijärven tunnistaa jatkossa perinteikkäästä sinisestä, nuorekkaasta pinkistä ja pirteästi keltaisesta sekä vaakunaeläimestämme hanhasta, joka lehahtaa tulevaisuudessa monenlaisiin seikkailuihin!

Kuinka sen teemme (eli strategiset painopisteet)

5000 visionääriä - Ideoi ja laita toimeksi!

Kannustamme ja autamme kaikkia – niin asukkaita, kesävieraita ja kunnan työntekijöitä – heittämään hyvät kehittämisideansa nyt pöytään. Pyörää ei tarvitse keksiä uudelleen, sillä yleensä ne pienet välähdykset ovat juuri niitä parhaimpia ideoita, jotka osoittautuvat aidosti hyödyllisiksi niin kotona kuin työpaikalla.

Jotta ideat eivät jää vain kahvipöytäkeskustelujen aiheiksi, niitä kerätään ja kirjataan ylös sekä viedään eteenpäin toteutettavaksi. Ideoinnin tulokset saavat näkyä ja kuulua!

Rahoituserät ja lainat

Polvijärven kunnan verotuloja ja valtionosuuksia on selvitetty tilinpäätöksen sivuilla 41-42.

Polvijärven kunnan tuloveroprosentti 20,25 oli sama kuin vuonna 2019. Tuloveroprosentti oli Pohjois-Karjalan maakunnan matalin.

Korkotuottoja kertyi 7 529 euroa, 6 021 euroa vähemmän kuin talousarviossa ennakoitiin.

Osinkotuloja kertyi lähinnä Pohjois-Karjalan Sähkö Oy:ltä ja Pohjois-Karjalan Energiaholding Oy:ltä. Muut rahoitustuotot olivat yhteensä 230 816 euroa, 816 euroa suuremmat kuin talousarviossa.

Korkokulut olivat 7 501 euroa, 37 499 euroa pienemmät kuin talousarviossa ennakoitiin. Tämä johtui siitä, että talousarvioon merkittyä 2 000 000 euron uutta lainaa ei tarvittu nostaa ollenkaan. Korkokulut vähenivät 5 745 euroa edelliseen vuoteen verrattuna.

Vaalit

Vuonna 2020 ei järjestetty vaaleja, joten menoja ei muodostunut.

Tilintarkastus

Tilintarkastuksen menot muodostuvat tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajan menoista.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on vuosittain arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Tilintarkastuksen menot olivat yhteensä 12 422 euroa, 9 577 euroa pienemmät kuin talousarviossa.

Kunnan tilintarkastusyhteisönä toimii Talvea Oy ja vastuullisena tarkastajana toimi alkuvuodesta Timo Nuutinen ja loppuvuodesta Jukka Malkki.

Sosiaali- ja terveystalot

Polvijärven kunnan menot Siun soten kuntayhtymälle olivat 18 075 404 euroa ja ne muodostuivat 709 745 euroa suuremmiksi kuin talousarviossa oli varauduttu. Ylitys johtui 300 000 euron pakollisen varauksen tekemisestä Siun soten alijäämien kattamiseksi sekä KuEL-maksujen ylittymisestä. Eläkemaksujen ylityksen on valtuusto hyväksynyt 8.2.2021 § 28.

Ns. vanhat, vuosilta 2018–2019 kertyneet alijäämät, 198 458 euroa, on kirjattu tilintarkastajan ohjeiden mukaisesti kertyneen ylijäämän vähennykseksi. Vuoden 2019 tase on muutettu vertailukelpoiseksi, eli vuoden 2020 tasekirjassa vertailutietoina esittävään vuoden 2019 taseeseen on tehty kirjaus voittovaroihin ja pakollisiin varauksiin.

Vuoden 2020 osuus alijäämästä olisi 138 151 euroa, mutta 300 000 euron kirjauksella on varauduttu myös pelastustoimen varallaoloa koskeviin kustannuksiin ja mahdollisiin Siun soten tulevien vuosien alijäämiin.

Alijäämien kattamista varten tehtyjen pakollisten varausten suuruus on yhteensä 498 458,00 euroa.

Sosiaali- ja terveystalouden tulosalueelle sisältyy myös kunnan työterveyshuollon menot, jotka perustuvat palvelujen käyttöön. Työterveyshuollon menot olivat edellisvuotta pienemmät. Työterveyshuollon menot olivat 44 972 euroa ja niihin ennakoidaan saatavan Kelalta korvausta 22 000 euroa.

Sosiaali- ja terveystalouden menot ovat kunnan menoista noin 54 %, joten niiden toteutumisella on keskeinen merkitys kunnan taloudelle. Siun soten menokehitys on Polvijärven osalta ollut aiemmin maltillista, mutta vuosina 2019–2020 palvelujen käyttö on lisääntynyt ja se on toteutunut maksuosuuden kasvuna.

Polvijärven kunnassa tarjottavien palvelujen osalta on tärkeää ylläpitää läheistä vuoropuhelua kunnan ja kuntayhtymän välillä.

Yleis- ja taloushallinto

Yleishallinnon tulosalueen menoihin oli talousarviossa 3 993 987 euron määräraha. Toteutuneet menot olivat 541 122 euroa pienemmät kuin talousarviossa. Tulot olivat 87 425 euroa pienemmät kuin talousarviossa, jolloin nettomenot muodostuivat 453 697 euroa pienemmiksi kuin talousarviossa. Sekä menojen että tulojen toteutumista voidaan yleis- ja taloushallinnon osalta pitää hyvänä ja se osaltaan auttoi kunnan tilikauden ylijäämän muodostumista.

Suurimmat nettomenojen alitukset talousarvioon verrattuna olivat keskuskeittiön henkilöstökuluissa (sijaisissa), ICT-palveluissa, koulutuksessa ja elintarvikekustannuksissa.

Talousarviossa oli kuntastrategiasta johdetut yleis- ja taloushallinnon vuositavoitteet määritelty seuraavasti:

Tavoitteet 2020	Toimenpiteet 2020	Mittarit	Toteutuminen 2020
Kuntastrategia ja visuaalinen ilme			
Kuntastrategia	Uusi Ideointikulttuuriin perustuva kuntastrategia pidetään kaiken kunnan toiminnan pohjana. Jokainen Polvijärven kunnan alueella vaikuttava toimija kannustetaan mukaan kunnan kehittämiseen.	Kuntastrategian tunnettavuutta seurataan kyselyillä. Ideoiden jalostumista seurataan ja niistä raportoidaan.	Ideoiden jalostamista yhdessä toteutettaviksi toimiksi on harjoiteltu ja osakokonaisuuksia on jo toteutettu, kuten kirkonkylän uimalan tulipaikan rakentaminen.
Visuaalinen ilme	Kuntastrategian yhteydessä uudistettu kunnan visuaalinen ilme on käytössä kunnan verkkosivuilla, ilmoituksissa, sosiaalisessa mediassa ja kunnan asiakirjoissa. Toimeenpano vaatii vielä koulutusta ja ilmeen	Kyselyt ja havainnot visuaalisen ilmeen erilaisista käyttötarkoituksista ja viestit sen vastaanottamisesta.	Visuaalinen ilme on jalkautunut useille eri toimialoille esimerkiksi esitteiden, lomakkeiden, mainos- ja verkkomateriaalien muodossa. Eri toimialoille on tehty esimerkiksi omia hanhahmoja, joita on voitu käyttää omassa visuaalisessa

	mahdollisimman monipuolista käyttöä.		viestinnässä hyödyksi. Visuaalista ilmettä on myös hiottu henkilöstöltä ja asukkailta saatujen palautteiden pohjalta. Kunnan verkkosivut sekä Nuorten Polvijärvi -sivut uudistettiin uuden visuaalisen ilmeen mukaiseksi 29.5.2020.
Kunta- ja tonttimarkkinointi			
Kuntamarkkinointi	<p>Myönteistä kuntakuvaa luodaan kunnan näkyvyydellä erilaisissa viestintäkanavissa ja positiivisella viestinnällä.</p> <p>Kuntamarkkinointi perustuu suunnitelmallisuuteen ja se on jatkuvaa ja monikanavaista.</p> <p>Jokainen kunnassa vaikuttava toimija luo osaltaan kuntakuvaa joko positiivisessa tai negatiivisessa mielessä.</p>	<p>Palaute kunnan toiminnasta ja palveluista.</p> <p>Pidetyt viestintäkoulutukset kunnan henkilöstölle ja muille toimijoille.</p>	<p>Myönteistä viestintää on jatkettu viime vuosien tapaan monikanavaisesti ja useilla eri tavoilla. Somenäkyvyys on parantunut ja seuraajamäärät ovat lisääntyneet tasaiseen tahtiin. Kommentointi ja palaute kunnasta ja kunnan toiminnasta on ollut suuremmaksi osaksi myönteistä</p> <p>Koronarajoitusten vuoksi tapahtumia ja muita kohtaamisia ei ole voitu järjestää, joten Polvijärveä on tuotu enemmän esille verkossa sekä useissa eri medioissa.</p> <p>Henkilöstöä on kannustettu viestimään omasta työstään (tätä varten valmistui henkilöstön viestintäohje keväällä 2020), ja muun muassa juttuvinkkaamaan hyvin tehdyistä töistä. Juttuvinkeihin on tartuttu mediassa hyvin ja Polvijärvi on saanut niistä positiivista näkyvyyttä.</p>
Tonttimarkkinointi	Laaditaan markkinointisuunnitelma ja laadukas markkinointimateriaali, jota on saatavilla sekä	Myynnissä olevista tonteista on laadukkaat ja helposti saatavilla olevat materiaalit, markkinointi on	Vuonna 2020 aloitettiin tonttimarkkinoinnin materiaalien kartoitus sekä markkinoinnillinen sisällöntuotanto. Tonttitietoja alettiin siirtää verkkosivuille

	<p>sähköisessä että paperimuodossa.</p> <p>Tonttimarkkinointi on osa Polvijärven kunnan kuntamarkkinointia ja imagomarkkinointia</p> <p>Markkinoinnin onnistumiseen vaikuttavat mm. positiivinen kuntakuva, työmahdollisuudet ja kunnan palvelut.</p>	<p>monipuolista ja tehokasta.</p> <p>Tavoitteen toteutumista seurataan kiinnostuneisuuden, yhteydenottojen ja Polvijärven tunnettavuuden lisääntymisellä.</p>	<p>vuoden 2020 lopussa, ja sähköinen tonttihaku julkaistaan keväällä 2021.</p> <p>Tonttimarkkinointia varten valmisteltiin markkinointikonsepti, ja varsinainen asumisen markkinointikampanja aloitetaan vuoden 2021 keväällä.</p>
Henkilöstö			
Henkilöstön työhyvinvointi	<p>Henkilöstön työhyvinvointiin panostaminen.</p> <p>Tavoitteena on positiivisella asenteella työskentelevä henkilöstö.</p>	<p>Toteutumista mitataan työilmapiiritutkimuksen uusimisella.</p>	<p>Henkilöstön työhyvinvointia on vahvistettu esimiestyötä tukemalla ja henkilöstöoppailla.</p> <p>Työilmapiiritutkimuksen uusiminen on valitettavasti siirtynyt.</p>
Osallistava johtaminen	<p>Henkilöstö on keskeisesti mukana kaikessa kunnan toiminnassa.</p> <p>Henkilöstöä kannustetaan tuomaan ideoita oman työn ja kunnan kehittämiseksi.</p> <p>Osaamisen kehittämistä tuetaan, työnantaja on koulutusmyönteinen.</p> <p>Esimiestyötä kehitetään.</p>	<p>Valmistuneet henkilöstön pelisäännöt auttavat yhdenmukaistamaan käytäntöjä.</p> <p>Kehityskeskustelut.</p> <p>Esimiesten säännölliset palaverit.</p> <p>Palautteen antaminen molempiin suuntiin.</p>	<p>Henkilöstön pelisäännöt ovat osoittautuneet toimiviksi. Niitä päivitetään tarpeen mukaan. Lisäksi on päivitetty varhaisen tuen malli.</p> <p>Hallinnon toimialalla on kehityskeskustelut käyty säännöllisesti.</p> <p>Esimiesten palavereja on järjestetty vähintään kuukausittain.</p> <p>Palautteen antamiseen on kannustettu ja sitä on annettu puolin ja toisin. Ruokapalvelujen henkilöstö palkittiin tyhy-toimintaan käytettävällä kertapalkkiolla esimerkillisestä ja hyvin tehdystä työstä.</p> <p>Koronapandemian vuoksi koulutukset ovat siirtyneet verkossa tapahtuviksi ja koulutusten määrä on samalla vähentynyt.</p>
Kunnan talous			

<p>Talouden tasapaino</p>	<p>Kunnan talous pidetään jatkossakin tasapainossa.</p> <p>Verotulojen kertymisen ennustaminen on vaikeutunut samalla kun vertotulokehitys on ollut vaatimatonta.</p> <p>Kunnan taloutta on hoidettu pitkäjänteisesti, mikä on turvana talouden heilahteluissa.</p> <p>Taloutta hoidetaan jatkossakin siten, että menot ja tulot ovat pitkällä aikavälillä tasapainossa.</p> <p>Viime vuosien suurista investoinneista huolimatta kunta on lähes velaton ja kunnan tytäryhtiöiden velkamäärä on pieni.</p>	<p>Taloudenhoidon onnistuminen on arvioitavana jokaisen tilinpäätöksen yhteydessä.</p> <p>Pieni velkamäärä ei sinällään ole itsetarkoitus, mutta yhdessä toimivien palveluiden ja suurten investointien kanssa se on osoitus onnistuneesta taloudenpidosta.</p>	<p>Kunnan talous on säilynyt edelleen vakaana. Kunta on lähes velaton ja monet talouden tunnusluvut ovat kuntien parhaimmistoa.</p> <p>Kunnan palvelut ovat toimineet hyvin myös koronatilanteen aikana ja niitä on jopa parannettu, kuten ikäihmisten ja riskiryhmäläisten asiointiavun osalta. Monissa kunnan toiminnossa on toimittu erityisjärjestelyin ja tilanteiden muutoksiin on jouduttu reagoimaan hyvin nopeasti, kuten ruokakassien järjestämiseen koululaisten etäopetuksen aikana.</p>
<p>Konserniajattelu</p>	<p>Peruskunnan, tytäryhtiöiden ja kuntayhtymien toimivat yhteisten tavoitteiden mukaisesti.</p> <p>Esimerkiksi asunto- ja elinkeinoasioita hoidetaan yhteisesti taustaorganisaatiosta riippumatta.</p>	<p>Polvijärven kunnan hyvinvointisuunnitelman painopisteet ovat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Turvallinen lapsuus ja nuoruus sekä hyvä kasvuympäristö 2. Työkäisten työ- ja toimintakyvyn säilyttäminen 3. Ikäihmisten aktiivinen arki ja 4. Polvijärven kunnan terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen kehittäminen ja johtaminen <p>Painopisteet tulevat konserniajattelun myötä kokonaisvaltaisesti hoidetuiksi ja näkyvät mm. Siun soten maksuosuuksien pienentymisenä.</p>	<p>Kunnan hyvinvointityö on kokonaisvaltaista ja sitä tehdään kaikkien toimialojen toimesta.</p> <p>Polvijärvellä hyvinvoinnin tasoa osoittavat indikaattorit ovat monilta osin paremmat kuin verrokkikunnissa, mutta samalla on kehittämistä vaativia asioita.</p> <p>Koronapandemia on pakottanut priorisoimaan hyvinvointityötä siten, että keskitytään kiireellisiin asioihin ja epidemian leviämisen ehkäisemiseen.</p>

Maataloustoimi

Joensuun seudun maaseutupalveluiden yhteistoiminta-alue vastaa Polvijärven, Liperin, Kontiolahden, Ilomantsin, Juuan kuntien ja Joensuun, Outokummun kaupunkien maatalouden kuntien vastuulle siirretyistä hallintotehtävistä. Yhteis-toiminta-alueen isäntäkuntana toimii Liperin kunta. Yhteistoiminta-alue aloitti toimintansa vuoden 2013 alussa. Liperin maaseutulautakunta kokoontui toimintavuoden aikana 3 kertaa.

Yhteistoiminta-alueen pääasiallisena tehtävänä on maataloushallinnon lakisääteisten kuntatason tehtävien ja maaseutuelinkeinoihin liittyvän kehittämistoiminnan hoitaminen. Polvijärven toimipisteessä työskentelee kaksi maaseutuasiamiestä. Maaseutuasiamiehet hoitavat myös Outokummun ja Liperin toimipisteen asiakaspalvelua.

Maatalouden investoinnit

Myönnettyjä avustuksia oli yhteensä 390 995 euroa ja korkotukilainoja 374 634 euroa yhdeksään eri kohteeseen.

Maatalouden tulotuki

Maatalouden tukijärjestelmien koulutusta järjestettiin Pohjois-Karjalassa Pro Agrian hallinnoimalla Tiedolla Tuloksia tiedonvälityshankkeella yhteistyössä kuntien maaseutuhallinnon ja ELY – keskuksen kanssa. Maaseutuasiamies on osallistunut koulutuksen suunnitteluun, materiaalin tuottamiseen ja viljelijöiden kouluttamiseen.

Polvijärvellä oli vuonna 2020 yksi MTK nimeämä EU-avustaja Tukihakemukset tuli palauttaa tänä vuonna 15.6 mennessä. Pinta-alatukihakemuksen jätti 176 viljelijää. Vuoteen 2019 verrattuna vähennystä tuen hakijoissa oli 4 hakijaa. Sähköiset tukihakemukset palauttivat viljelijää 166, joka on 94 % tuenhakijoista. Vuonna 2019 vastaava luku 95 %.

Vuonna 2020 Polvijärvellä on tukihakemuksissa ilmoitettua pinta-alaa yhteensä 8797 ha, josta varsinaista peltoa 8588 ha. Tilakohtainen keskipeltopinta-ala on 48,79 ha. Tärkeimpien viljelykasvien pinta-alat ovat seuraavat rehuviljaa 2200 ha, leipäviljaa 200 ha, rypsi- ja rapsikasvustoja 56 ha, valkuaiskasvit 160 ha, nurmiviljelyä 5200 ha, kesantoja 72 ha ja luonnonhoitopeltoa 127 ha. Suojavyöhykenurmia ilmoitettiin 153 hehtaaria. Nämä sijaitsevat valtaojien, vesistöjen varsilla ja pohjavesialueilla. Viljelykasvien pinta-aloissa ei ole oleellisia muutoksia verrattuna aiempaan vuoteen.

Luomutuotannon pinta-ala on 3068 hehtaaria. Sopimuksia on voimassa 46 maatilalla.

Tulotukea myönnettiin kunnassa ja ELY-keskuksissa käsiteltyjen hakemusten ja sopimusten perusteella yhteensä n. 6,73 milj. euroa. Suurimmat yksittäiset tukityypit ovat Luonnonhaittakorvaus n. 2,0 milj. euroa, perus- ja viherryttämistuki n. 1,4 milj. euroa, pohjoinen kotieläintuki 0,65milj. euroa.

Talousarviossa tavoitteeksi asetettu tukien maksaminen määritellyissä aikatauluissa toteutui. Kaikki vuonna 2020 maksuluvan saaneet tukityypit oli maksettu vuoden loppuun mennessä.

Maaseudun yritystoiminnan tuki

Polvijärven yrityksille ja yhdistyksille on myönnetty Leader–rahoitusta kuuteen eri hankkeeseen yhteensä 109 000 euroa. Maaseutuasiamies on nimetty Leader toiminnan yhteyshenkilöksi Polvijärven kuntaan ja toimii Joensuun seudun Leaderin hallituksen puheenjohtajana 2020.

ELY-keskus on myöntänyt maaseuturahastosta yritystukea avustuksina seitsemään hankkeeseen yhteensä 323 056 euroa.

Tiedottaminen ja koulutus

Maatalouden investointi- ja tukijärjestelmien muutoksista ja käytännöistä tiedotettiin aktiivituloille lähetetyillä kirjetiedotteilla. Tiedotteet koostuivat ajankohtaisista rahoituksista, tuki ja hankeasioista. Sähköpostilla tiedotettiin etenkin tukien hakuun liittyvistä ajankohtaisista asioista.

Maidontuotannon tilanne 2020

Tuotantosunnista tärkeimmän maidon osalta tilojen määrässä tapahtui laskua 2 tilan verran. Vuoden lopussa maitotiloja oli 28 kpl. Tuotettu maitomäärä oli vuonna 2020 n. 6,6 milj. litraa. Maitomäärä vähentyi 1,4 milj. litraa verrattuna edellisvuoteen.

Maaseutuohjelman toteuttaminen

Ohjelmakauden hanketoiminta maatalouden osalta on laajalti käynnissä vuonna 2020. Joensuun seudun maaseutupalvelut on ollut suunnittelemassa, rahoittamassa ja ohjaamassa osaa nyt käynnissä olevista maaseudun kehittämishankkeista. Alla muutamia hanke-esimerkkejä kehittämishankkeista.

Tiedolla Tuloksia – Tiedonvälityshanke 1.1.2016–30.6.2021

Hanke järjestää Infotilaisuuksia EU tuista, sukupolvenvaihdoksista, investoinneista, toimittaa EU-tukikalenterin ja toteuttaa tiedotuksellisia tietoiskuja maataloudesta myös sähköisin menetelmin. Vuoden 2020 tukikoulutukset järjestettiin etäyhteyksillä vallitsevan Korona tilanteen takia

Maatila-investointien voimaksi-kehittämishanke maitotilayrittäjille ja kumppaneille 1.3.2019-31.12.2021

Hankkeessa tavoitellaan lisää kannattavia investointeja maidontuotantoon. Hankkeen kohderyhmänä ovat maidontuotantoa jatkavat kehittävät tilat sekä näiden nykyiset ja uudet yhteistyötilat.

Hankkeen teemoihin kuuluvat sekä uudet että korvausinvestoinnit. Hankkeessa tuodaan esiin erilaiset kehittämissivaihtoehdot ja tuetaan yrittäjiä kehittämissivon toteuttamisessa. Hankkeella pyritään lisäämään yhteistyötä tilojen ja kumppanien kanssa verkostona. Toimenpiteenä ovat mm. tilakohtainen nykyhetken kartoitus tilan resursseista ja tavoitteista, kokemusten vaihto ja parhaiden käytäntöjen löytäminen pienryhmätoiminnalla, opintomatkat, kehittämissivon toteutumisen seuranta ja polulla eteneminen ja yhteistyö- ja verkostovalmennus

Vastuullista proteiinia pöytään -hanke 1.1.2018 – 31.12.2020

Vastuullista proteiinia pöytään -hankkeen ensisijainen tavoite on lisätä kasvisproteiinin hyödyntämistä paikallisesti, kannattavasti sekä ihmisten, eläinten ja ympäristön hyvinvointia tukien. Hankkeessa kehitetään ja levitetään tietoa, kannustetaan toimijoita yhteistyöhön ja luodaan kysyntää paikallisesti tuotetulle proteiinille.

”Vastuullista proteiinia pöytään” -hankesuunnitelmassa esitetään vastuullisuuden eri näkökulmista nousevia proteiinin tuottamiseen, jalostamiseen ja hyödyntämiseen liittyviä kehittämistoimia Pohjois-Karjalassa ja Varsinais-Suomessa. Erityisesti hankkeessa paneudutaan vastuullisen proteiinin tuotannon pilottiketjuina kasviproteiini- ja lammasketjujen edistämiseen. Ruokavalion muutokset kasvisvoittoiseen suuntaan onkin listattu yhdeksi tärkeimmistä toimenpiteistä maatalouden ilmasto-ohjelmassa.

Hankkeessa tehdään yhteistyötä Viron Center of Food and Fermentation Technologies:n (TFTAK), NPO Estonian Fied Corp Innovantion Cluster:n (EPiK) ja Viron Soijaliiton tulevien EIP-hankkeiden kanssa. Hyödynnetään Ruotsin kansallisen EIP-Agri-MegaLegumes-hankkeessa syntyviä tuloksia m. valkuaiskasvien tuotannon ja -tuotteiden jalostukseen liittyen.

Hankkeen toiminta-alue on Pohjois-Karjalan ja Varsinais-Suomen maakunnat. Kohderyhmänä ja hyödynsaajina ovat pohjoiskarjalaiset ja varsinaissuomalaiset kasviproteiinin tuotanto- ja jalostusketjun osapuolet ja toimijat sekä varsinaissuomalaiset lammastalouden ruokaketjuun liittyvät toimijat. Hankkeen hyödynsaajia ovat välillisesti myös alueen ammattikeittiöt, matkailun ja kaupan alat, tutkimus, koulutus sekä lähiruoasta kiinnostuneet kuluttajat.

Hanketta hallinnoi Itä-Suomen Maa- ja kotitalousnaiset /ProAgria Itä-Suomi ry partnerina Turun yliopiston Brahea-keskus.

Lomatoimi

Maatalouslomituksen Polvijärven kunnan alueella järjestää Liperin kunta.

Lomatoimen osalta tilinpäätös sisältää ainoastaan Polvijärven kunnan palveluksesta eläkkeelle jääneen henkilöstön eläkemaksut.

Elinkeinotoimi

Elinkeinotoimen tavoitteina ovat olemassa olevien yritysten toimintaedellytysten ja työpaikkojen turvaaminen sekä uusien yritysten ja työpaikkojen aikaansaaminen. Yritysten myönteinen kehitys ja kasvu vaikuttavat paikkakunnan työpaikkatarjontaan ja tätä kautta luovat edellytyksiä kunnan palvelujen kehittämiseen.

Yritysneuvonnasta vastasi vuoden 2018 loppuun saakka Josek Oy. Vuoden 2019 alusta lähtien Polvijärven yritysneuvonnan palvelut on ostettu Business Joensuu Oy:ltä, joka aloitti toimintansa vuoden alussa Josek

Oy:n ja Joensuun Tiedepuisto Oy:n yhdistyttyä. Yritysten käytössä oleva palveluvalikoima laajeni entisestään.

Kunnassa tuetaan aktiivisesti olemassa olevien yritysten toimintaa mm. pienyritysavustuksin ja tarjotaan yrityksille maksutonta yritysneuvontaa. Yritysneuvonnan avulla yritykset saavat tietoa mm. avustuksista, rahoituskanavista, työvoiman saatavuudesta, osaamisen kehittämisestä ja tärkeistä verkostoista. Kunta ja Business Joensuu Oy tekee tiivistä yhteistyötä alueen elinkeinotoimijoiden, koulutuksen järjestäjien sekä paikallisen yrittäjähdistyksen kanssa.

Yrityspalveluiden tukemiseksi kunnassa toimii aktiivisesti ns. elinkeinotiimi, joka koostuu Business Joensuun yritysasiantuntijasta, kunnanjohtajasta, maaseutuasiemiehestä ja Polvijärven Yrityspalvelu Oy:n toimitusjohtajasta. Elinkeinotiimi kokoontuu keskimäärin kerran kuukaudessa tai tarpeen mukaan ja on yhdessä tai erikseen vierailut vuoden aikana useissa yrityksissä.

Polvijärvellä Business Joensuun palveluita käytti vuoden aikana yhteensä 56 yritystä (edellisvuonna 42) ja erilaisia aktiviteetteja (tapaamisia, yhteydenottoja tai vastaavia) oli 288 kappaletta (edellisvuonna 155). Perinteisesti yrittäjille on järjestetty vuosittain mm. Elovoimaa ja Tietotäpät -tilaisuudet ja Business Joensuu on ollut esillä myös Polvijärvi-päivillä, mutta koronatilanteen vuoksi toiminta vuonna 2020 oli rajoitetumpaa. Toisaalta verkossa järjestetyt tilaisuudet kasvattivat suosiotaan. Yritysvierailuja pystyttiin toteuttamaan lähes normaaliin tapaan lukuun ottamatta keväällä vallinneita poikkeusoloja. Yritysasiantuntija on ollut aikaisemmin Polvijärvellä paikan päällä pääsääntöisesti kerran viikossa torstaisin tai tarpeen mukaan, mutta vuonna 2020 yritysneuvoja oli etätyösuosituksen vuoksi paikalla hieman harvemmin. Oman yritysneuvojan lisäksi käytössä on ollut koko Business Joensuun osaaminen ja verkostot.

Aloittaneita yrityksiä Polvijärvellä oli vuonna 2019 yhteensä 20 kappaletta (edellisvuonna 9) ja lakanneita 17 kappaletta (edellisvuonna 11).

Valtion yksinyrittäjille tarjoama 2000 euron korona-avustus maksettiin yrityksille kuntien kautta siten, että kunta teki tuesta päätöksen Business Joensuun antaman lausunnon perusteella. Tukea maksettiin 44 yritykselle.

Yrittäjyys ja elinkeinoelämän tarpeet näkyvät myös lukion toiminnassa. Rehtori on osallistunut mm. alueellisen metallin imagotyöryhmän toimintaan. Ryhmän yhtenä keskeisenä tavoitteena on toimialan vetovoimaisuuden parantaminen. Business Joensuu on osallistunut Lukiosta työelämän tuuliin -hankkeen ohjausryhmän toimintaan ja hanke on ollut aktiivisesti mukana elinkeinojen kehittämisessä.

Yhtenä viime vuosien merkittävimpänä työllistäjänä on Polvijärven kunnan alueella ollut kaivostoimialalla toimiva Boliden Kylylahti Oy. Kaivostoiminta alihankkijoinen on vaikuttanut myönteisesti myös alueen palveluelinkeinoihin, mutta varsinainen kaivostoiminta päättyi vuoden 2020 marraskuussa. Vuonna 2021 jatkuu vielä kaivoksen sulkemiseen liittyvät toimet. Toiminnan päättymiseen varauduttiin vuonna 2020 yhdessä Outokummun kaupungin, Kaavin kunnan, Business Joensuun, Pohjois-Karjalan maakuntaliiton sekä Pohjois-Karjalan ely-keskuksen kanssa järjestämällä alueen työnantajayrityksille työvoiman tarpeita koskeva kysely ja rekrytointitilaisuus.

Polvijärven kunta osallistuu Joensuun seudun Leader -ohjelman toteuttamiseen talousarviossa varatulla määrärahalla. Kunta on järjestänyt yhdessä Joensuun seudun Leader -yhdistyksen ja muiden kumppanien kanssa erilaisia tilaisuuksia yrittäjille ja yhdistyksille. Yrityksiä ja yhdistyksiä on kannustettu hakemaan Leader-rahoitusta ja tälläkin hetkellä Polvijärvellä on meneillään Leader-rahoitteisia hankkeita.

Polvijärven kunnan tytäryhtiö Polvijärven Yrityspalvelu Oy omistaa yrityksille vuokrattavia toimitiloja. Myös Outokummun Seudun Teollisuuskylä Oy omistaa yritysikiinteistöjä olvijärvellä. Polvijärven kunta on Outokummun Seudun Teollisuuskylä Oy:n vähemmistöosakas. Polvijärven Yrityspalvelu Oy:n toimitilat olivat vuoden 2020 lopussa täynnä.

Sivistystoimi

Polvijärven kunnan sivistystoimeen kuuluvat varhaiskasvatus ja lastenhoidon tuet, esi- ja perusopetus, aamu- ja iltapäivätoiminta, lukiokoulutus sekä vapaa-aikapalvelut, johon sisältyvät nuoriso-, liikunta- ja kulttuuripalvelut. Ostopalveluna toteutetaan kirjastopalvelut sekä vapaan sivistystyön palvelut.

Sivistystoimen tavoitteena on tarjota laadukkaita peruspalveluita, jotka ovat tärkeitä arjen tukirakenteita kunnan lapsiperheille ja nuorille. Tavoitteena on tarjota käyttäjäystävällisiä palveluita ja aktivoida kuntalaisia liikuntaharrastusten pariin sekä mahdollistaa myös kulttuurielämyksiä kuntalaisille.

Sivistystoimen palveluilla lisätään kaikkien eri ikäryhmien mahdollisuuksia osallistuvaan ja hyvinvointia lisäävään elämäntapaan.

Tili	Talousarvio 2020	Toteuma 2020	Jäljellä varauksesta	Ta %
Koulutoimi/hallinto	185 690	117 168	8 522	95,4
Peruskoulut	3 963 982	3 987 740	-23 758	100,6
Lukio	497 331	518 456	-21 125	104,2
Varhaiskasvatus	1 844 166	1 728 064	116 102	93,7
Kansalaisopisto	53 700	49 835	3 865	92,8
Kirjasto	180 571	183 948	-3 377	101,9
Vapaa-aika	257 615	267 235	-18 620	107,2
Nettomenot yhteensä	6 983 055	6 921 446	61 609	99,1

Sivistyslautakunta toteaa, että on tärkeää, että sivistystoimi on kokonaisuudessaan pysynyt talousarviossa. Koronapandemia on toisaalta aiheuttanut etukäteen suunnittelemtomia kuluja mm. etäopetukseen siirtyessä, mutta toisaalta sulut ja rajoitukset ovat myös tuottaneet säästöjä, kun paikkoja on ollut kokonaan kiinni tai rajatulla käytöllä. Sivistyslautakunta pitää tärkeänä, että peruspalvelut on pystytty hoitamaan terveysturvallisesti ohjeita ja suosituksia noudattamalla. Koko sivistystoimen henkilöstöltä on vaadittu ylimääräistä venymistä ja ammatillista notkeutta reagoida muuttuneisiin olosuhteisiin. Vuosi 2020 on ollut haasteellinen vuosi myös lukuisista viranvaihdoksista ja niihin liittyvistä järjestelyistä johtuen, sivistyslautakunta kiittää henkilökuntaa erityisestä vastuun kantamisesta haastavana toimintavuotena. Polvijärven lukion kevään 2020 ylioppilaiden menestys oli parasta Pohjois-Karjalassa, mikä on jälleen huomionarvoista.

Koulutoimi / hallinto

Sivistystoimen koulutoimisto ja koulun kanslia ovat keskittyneet hallinto- ja toimistotyöhön ja pyrkineet siten tukemaan kaikkia sivistystoimen toimialoja sekä vastaamaan kokonaisuudessaan sivistystoimen hallinnosta.

Keväällä 2020 koronapandemia vaikutti voimakkaasti kaikkien sivistystoimen toimialojen toimintaan: sulut ja rajoitukset koskivat varhaiskasvatusta, perusopetusta, lukiokoulutusta, kaikkia vapaa-aika- ja nuorisopalveluita sekä kirjaston ja kansalaisopiston toimintaa. Tiiviissä yhteistyössä toimialojen kanssa toimintoja suunniteltiin THL:n, AVI:n ja OPH:n ohjeiden mukaisiksi.

Sivistystoimen johtoryhmä kokoontui säännöllisesti ja siihen kuuluivat keväällä 2020 sivistyslautakunnan puheenjohtaja Jyrki Kuikka, sivistysjohtaja Mirka Nisula, koulunjohtajat Tuula Räsänen ja Rauni Mutanen, yläasteen ja lukion rehtori Mika Levy, vapaa-aikakoordinaattori Sirpa Halonen, varhaiskasvatuksen vastaava opettaja Sirpa-Maarit Romu ja varhaiskasvatusvastaava Mika Puustinen. Keväällä 2020 johtoryhmään liittyi varhaiskasvatuksen puolelta varhaiskasvatusvastaavaksi Mika Puustisen tilalle Mari Hyytiä ja yhtenäiskoulun rehtori Virpi Eronen. Syksyllä 2020 Mika Levyn sijaisena Polvijärven koulun ja lukion vt. apulaisrehtorina toimi Riikka Jolkkonen. 21.9.2020 alkaen Riikka Jolkkonen sijaisti virkasuhteensa koeajalla purkanutta Virpi Erosta sekä vastasi hallintosäännön ja sivistystoimen delegointisäännön mukaisesti myös lautakunnan esittelijän tehtävästä Mirka Nisulan ollessa virkavapaalla vuoden 2020 loppuun saakka. Syksyllä 2020 Rauni

Mutanen ja Tuula Räsänen toimivat Kirkonkylän ja Sotkuman koulujen apulaisjohtajina, 28.9.2020-31.12.2020 välisenä aikana Tuula Räsänen toimi vs. apulaisrehtorina.

Koko toimialan talouden toteuma vuodelta 2020 pysyi talousarvioin mukaisena. Koulutoimen hallinnon osalta suurimpia ylityksiä kohdassa *Koneiden ja laitteiden vuokrat* sekä *Muut kulut*. Nämä on syytä tarkastella vuoden 2021 osalta. Korona-tilanteen vuoksi tuli myös siivoustarvikkeiden menoja, joita ei aiemmin ole ollut, koska siivous on hoitunut teknisen toimen kautta, mutta vuonna 2020 jouduttiin hankkimaan lisäsiivoustarvikkeita ja suojavarusteita kaikille toimialoille, myös koulutoimistoon.

Loppuvuoden osalta talousarviossa ennakoinnattomana toimintana

- Virpi Erosen lähdön jälkeen tehdyt johtamisjärjestelyt, joiden takia opetusvelvollisuuksia ja huojennuksia muutettiin (Virpi Erosen tuntien järjestelyt, Riikka Jolkkosen opetusvelvollisuuden huojennus, sekä sijainen Tuula Räsäselle)
- Peikkoset-ryhmän tilavuokra ja varhaiskasvatuksen vuorohoidon lisääntyminen sekä hoitajamitoituksen tuomat muutokset 1.8.2020 alkaen
- puhelimien hankinta ohjaajille koulussa koronan takia

Nämä ennakoinnattomista muutoksista aiheutuneet ylimääräiset kulut näkyvät kunkin toimialan kohdalla.

Talousvuodelle vahvistettuja investointimäärärahoja käytettiin maltillisesti ja osa suunnitelluista hankinnoista päätettiin siirtää vuodelle 2021 johtamismuutosten ja koronatilanteen vuoksi.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma laadittiin keväällä 2020. Perusopetuksen koulujen, kirkonkylän, Sotkuman ja yläasteen, varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen sekä lukion osalta on laadittu lukuvuoden 2019-2020 arviointiraportit, jotka on käsitelty sivistyslautakunnassa. Näissä raporteissa kuvataan kasvatuksen ja opetuksen toimintavuoden toteutumista, pedagogiikkaa, oppilashuoltoa ja toiminnan arviointia.

Sivistystoimen vuoden 2020 arviointi perusopetus

Kirkonkylän koulu

Kirkonkylän koululla toimittiin myönnettyjen määrärahojen ja tuntikehyksen puitteissa. Oppilaiden osallisuutta vahvistettiin PRO- ja KiVa-toiminnalla. Henkilökunta osallistui toiminnan suunnitteluun erilaisten tiimien kautta. Digitaitojen vahvistaminen jatkui edelleen. Kirkonkylän koululla oli oma digitutor-opettaja, lisäksi oppilaille oli tarjolla diggarikerho, myös valinnaiskursseissa tieto- ja viestintätekniisten taitojen kartuttaminen on huomioitu. Kaikille kunnan oppilaille luotiin Office365-tunnukset. Kirkonkylän 3-6 luokat siirtyivät etäopetukseen koronaviruksen vuoksi ajalle 18.3.2020-13.5.2020. Etäopetus sujui alun vaikeuksien jälkeen hyvin ja jälkepäin tehty kysely huoltajille oli pääosin rakentavaa ja myönteistä.

Sotkuman koulu

Sotkuman koulun kevätlukukausi sujui suunnitellusti koronan aiheuttamia haasteita lukuun ottamatta. Resursseja oli riittävästi toiminnan toteuttamiseksi opetussuunnitelman mukaisesti.

Laitemäärää saatiin lisättyä 10 iPadilla, minkä jälkeen tietoteknisen varustelun voidaan sanoa olevan kohtuullisella tasolla. Opettajat käyttävät tietokoneita yleisesti opetuksessaan. Opettajien ja oppilaiden digitaidot kehittyivät melkoisesti etäopetuksen yhteydessä. Koulussa toimi yksi digitutor-opettaja ja kolme digitutor-oppilasta.

Välkkäri eli välituntitoiminta oli säännöllistä ja tykättyä oppilaiden keskuudessa. Siinä vanhimmat oppilaat ohjaavat välituntitoimintaa nuoremmille opettajan valvonnan alla.

Kesän aikana Sotkuman koulun parkkialue asfaltoitiin.

Yläaste

Polvijärven yläasteella toimittiin kevätlukukaudella suunnitellun mukaisesti koronan aiheuttamia haasteita lukuun ottamatta. Koronaviruksen takia 7-9. luokat siirtyivät etäopetukseen 18.3.-13.5.2020 väliselle ajalle. Yhteistyötä tehtiin Kirkonkylän koulun ja Sotkuman koulujen suuntaan siten, että opettajia alakoulusta kävi opettamassa yläkoulun puolella ja vastaavasti yläkoulun opettajia opetti Kirkonkylän ja Sotkuman kouluissa

mm. englannin ja ruotsin kielissä, musiikissa ja elämäntiedossa. Osa opettajista opetti jopa kolmella eri asteella (Sotkuma-yläaste-lukio tai Kirkonkylän koulu-yläaste-lukio).

Yläasteen yhteistyötä toteutettiin monin tavoin kunnan ja kirkon nuorisotoimien, kuraattorin ja etsivän nuorisotyöntekijän kanssa.

Polvijärven koulu 1.8.2020-31.12.2020

Polvijärven koulu aloitti yhtenäiskouluna 1.8.2020 yhtenäiskoulun käynnistyminen on alussa ja toimintakulttuurin muutosta jatketaan vielä tulevaisuudessakin. 1.4.2020 Virpi Eronen aloitti Polvijärven koulun ja lukion rehtorina tehden kevään ajan yhtenäiskoulun valmisteluun liittyvää työtä. 1.8.2020 yhtenäiskoulussa aloitti uusi koulusihteeri Virpi Poutiainen. 1.8.2020 Mika Levyn sijaisena Polvijärven koulun ja lukion apulaisrehtorin tehtävässä aloitti Riikka Jolkkonen. 1.8.2020 Tuula Räsänen aloitti Kirkonkylän yksikön apulaisjohtajana ja Rauni Mutanen aloitti Sotkuman yksikön apulaisjohtajana. Virpi Eronen purki virkasuhteensa koeajalla 18.9.2020. Riikka Jolkkonen toimi vs. rehtorina ajalla 21.9.-31.12.2020. Tuula Räsänen toimi ajalla 28.9.2020-31.12.2020 vs. apulaisrehtorina.

Syyslukukauden aikana varautuminen koronavirukseen muutti koulun toimintaa merkittävästi, eikä yhteistä toimintaa ja ikäluokkien välisiä tapahtumia voitu järjestää. Syksyn aikana aloitettiin järjestyssääntöjen päivittäminen, päivitettiin kriisisuunnitelma, turvallisuussuunnitelma sekä toteutettiin kaikkiin yksiköihin koulun terveellisuuden, turvallisuuden ja hyvinvoinnin tarkastus ja siihen liittyvät kyselyt. Osallistuimme myös syksyllä 2020 koululaiskyselyyn ja haimme Suomen mallin pilotointihankkeeseen. Henkilöstön koulutukset syksyn veso -päiviä lukuun ottamatta ovat toteutuneet etänä koronan vuoksi.

Syksyllä 2020 kaikille 4.-6. luokkalaisille tehtiin omat Wilma -tunnukset ja etäopetusvalmiuksia on harjoiteltu koko syyslukukauden ajan mahdolliseen etäopetukseen siirtymisen takia. Lisäksi KOSKI -siirtojen takia oppilastietojärjestelmä Primusta on syksyn aikana päivitetty vastaamaan Opetushallituksen vaatimuksia.

Lasten ja nuorten kulttuurin virta -toiminnassa sekä seudullisessa pedagogisessa yhteistyössä olemme tehneet seudullista yhteistyötä.

Johtajuusmuutosten vuoksi tehdyt muutokset tuntikehykseen ja opetusvelvollisuuksiin vaikuttivat annettuun tuntikehykseen. Korona-avustuksella on saatu lisättyä erityisopetusta ja näin pystymme paikkaamaan viime kevään aiheuttaman etäopetusjakson mahdollisia opetukseen liittyviä aukkoja.

Koko vuoden 2020 aikana keskeisin toimintaan vaikuttanut asia oli koronavirus ja siihen varautuminen. Tämä on lisännyt merkittävästi henkilöstön kuormitusta.

Talouden osalta perusopetus on pysynyt talousarviossa. Merkittävimmät ylitykset ovat *opettajien palkkakustannuksissa, erityisesti tilapäisten ja sijaisten palkoissa*. Ylityksiä on tapahtunut myös *asiantuntijapalveluiden käytössä, ICT-palveluissa, muiden palveluiden ostoissa, kirjallisuuden hankinnassa sekä koneiden ja laitteiden vuokrissa*.

Lukio

Lukion toimintavuoteen koronaviruspandemia on vaikuttanut merkittävästi. Kevään ja syksyn ylioppilaskirjoitukset on järjestetty poikkeusolosuhteissa ja niiden alun perin annetut päivät ovat muuttuneet. Myös suunniteltuja tapahtumia ja kansainvälistä yhteistyötä on jouduttu perumaan. Lukio toimi etäopetuksessa koko kevään 18.3.2020 alkaen.

Keväällä 2020 lukion rehtorina toimi Mika Levy ja vararehtorina Kati Marttina. Syksyllä rehtorina Polvijärven lukiossa aloitti Virpi Eronen ja vt. apulaisrehtorina Riikka Jolkkonen. Syyskuun lopulta lukion vs.rehtorina toimi Riikka Jolkkonen ja hallinnollisissa asioissa ajalla 28.9.-31.12. Päivi Oinonen toimi lukion asioissa rehtorin työparina.

Lukiovertailun mukaan Polvijärven lukio on ollut maakunnan paras lukio ylioppilaskirjoitusten tulosten perusteella sekä 10. koko Suomen pienlukuista. Kuluneen vuoden hyvä menestys ylioppilaskirjoituksissa selittyi motivoituneen henkilöstön ja opiskelijoiden työpanoksella sekä onnistuneella suunnittelulla. Yhteistyö Juuan ja Outokummun lukioitten kanssa puolestaan kantoi hedelmää ja hyödytti kaikkia kolmea lukiota. Vuoden aikana Polvijärven, Juuan ja Outokummun lukio on tehnyt yhteisiä opetussuunnitelman (LOPS2021) perusteita ja tämä työ jatkuu vielä keväällä 2021.

Syksyllä 2019 Polvijärven lukiossa käynnistyi yrittäjyyskasvatuksen ESR-hanke ”Lukiosta työelämän tuuliin”. Hankkeessa on mukana yhteensä 10 eri lukiota, joista Polvijärven lukio toimii hankkeen koordinaattorina. Hanke kestää vuoden 2021 loppuun saakka.

Lukion talousarviossa lukion tulot oli arvioitu huomattavasti suuremmaksi kuin toteuma. Sen lisäksi kulut ovat ylittyneet reilulla 17 000 eurolla. Ylityksiä on tullut *opettajien palkoissa, ICT-palveluissa, matkustuspalveluissa ja muissa kuluissa*. Lukioon saadun korona-avustuksen avulla on pystytty järjestämään sellaisia kursseja live-opetuksena, jotka ovat viime kevään etäopetuksen aikana jääneet toteutumatta. Lisäksi tukiovetusta pystytään tarjoamaan mahdollisten opetuksessa olleiden aukkojen paikkaamiseksi.

Varhaiskasvatusta ja esiopetus

Varhaiskasvatuspalveluja tarjottiin perhepäivähoito- ja päiväkotipalveluna. Subjektiiivinen varhaiskasvatusoikeus tuli voimaan 1.8.2020, joka lisäsi varhaiskasvatuksen tarvetta. Vuorohoidontarve kasvoi entisestään. Toimintavuoden aikana perhepäivähoitajien määrä laski kolmesta yhteen. Sotkuman päiväkodissa perustettiin 1.11.2020 alkaen uusi 5-vuotiaiden ryhmä Metsätähdet esiopetuksen yhteyteen koulun tiloihin. Toukokuussa otettiin käyttöön päiväkotikiukaan Peukaloisen lisäparakki, jossa toimii Peikkoset-ryhmä. Vuoden lopussa perustettiin päiväkotikiukaan Peukaloisen satelliittiryhmä Tiitiäiset, joka suunniteltiin otettavaksi käyttöön 4.1.2021. Esiopetusta tarjottiin kirkonkylällä Vaparilla sekä Sotkumassa koulun tiloissa. Syksystä alkaen esiopetuksessa oleville lapsille tarjottiin aamu- ja iltapäiväkerhon sijasta täydentävää varhaiskasvatusta, joka toi henkilöstörakenteellisia muutoksia. Toimintaa ohjasi Joensuun seudun yhteinen varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelma. Seudullista yhteistyötä tehtiin yhteisen seutukoordinaattorin Erja Hirvosen johdolla. Yhteistyön pääpainona oli seudullinen varhaiskasvatuksen laadunarviointi. Päiväkotiyksiköissä tehtiin arvioinnit Erja Hirvosen laatiman webropol-kyselyn pohjalta osa-alueista vuorovaikutus, pedagoginen johtajuus sekä oppimisympäristöt.

Keväällä Covid-19-virus toi muutoksia. Lapsia jäi pois varhaiskasvatuksesta ja esiopetuksen toiminnasta valtakunnallisen ohjeistuksen mukaisesti. Varhaiskasvatusmaksuja hyvitetiin ajalla 23.2-13.5.2020. Esiopetusta tarjottiin myös etänä. Tilanteen kestäessä kaksi kuukautta, varhaiskasvatuksesta ja esiopetusta oltiin yhteyksissä perheisiin. Perheiden tilanteet vaihtelivat, jotkut lapset palasivat varhaiskasvatukseen huoltajien jaksamisen tukemiseksi. Kyseisenä aikana henkilöstöä oli vuosilomilla ja palkattomilla vapailta. Joustava esi- ja alkuopetus jouduttiin keskeyttämään eikä sitä pystytty aloittamaan syksyllä. Kevään aikana koulukeskuksen ruokala oli suljettu ja ruoka kuljetettiin Vaparin kahvioon, jossa esiopetuksen henkilökunta huolehti ruokailusta lähiovetuksessa oleville esikoululaisille ja koululaisille. Ruokakassien jakamiseen osallistuivat myös varhaiskasvatuksesta ja esiopetuksen työntekijät.

Henkilöstörakennetta ohjaa varhaiskasvatuslakiin kirjattu henkilöstön ja lapsien välinen suhdeluku, joka on 1.8.2020 alkaen 1:7 ja 1:4. Yhdessä ryhmässä saa olla korkeintaan kolmen kasvatusvastuullisen verran lapsia. Suhdeluku tulee turvata koko toiminnan ajan. Vuorohoito, lasten pidentyneet hoitoajat sekä työntekijöiden työaikamuutos toivat tähän haasteita. Henkilöstön käyttö on ollut tehokasta ja riittävää. Vuosilomat ja vapaat on pidetty pääsääntöisesti niin, että sijaiskuluja ei aiheutuisi. Syksyllä rekrytoitiin kaksi varhaiskasvatuksesta lastenhoitajaa ja kolme varhaiskasvatuksesta opettajaa toistaiseksi voimassa oleviin toimiin. Paikat täytettiin 3.8.2020 ja 1.10.2020. Varhaiskasvatuksesta esimiesjärjestelyihin tuli muutosta 1.6.2020 alkaen, jolloin varhaiskasvatuksesta vastaavan toimessa aloitti Mari Hyttiä. Varhaiskasvatuksesta tehtävänkuvuihin tuli muutoksia syksyn aikana, kun sivistysjohtaja jäi virkavapaalle. Kunnassa työskenteli yksi varhaiskasvatuksesta erityisopettaja, joka vastasi koko kunnan varhaiskasvatuksesta ja kirkonkylän esiopetuksen erityisopetuksesta. 31.12.2020 tehostetun- ja erityisintuen lasten määrä oli 15 eli 9,5% koko lapsimäärästä (2019: 10, 2018: 11 ja 2017: 14) Tehostetun- ja erityisintuen lapset on huomioitu ryhmäkoossa lisäkertoimella. Varhaiskasvatuksesta avustamisen tehtävät on pääosin hoidettu palkkatukijärjestelyin, avustajan toimia varhaiskasvatuksesta tai esiopetuksessa ei ole.

Heinäkuussa päiväkotikiukaan Peukaloiseen tehtiin laajamittainen peruskorjaus, jolloin päiväkodin lapset sijoitettiin Sotkuman päiväkotiin. Syys- ja joululoma-aikoina pidimme molemmat päiväkotiyksiköt toiminnassa Covid-19-viruksen vuoksi. Valtakunnallinen ohjeistus oli, että ryhmiä tai yksiköitä ei yhdistellä.

Varhaiskasvatus on pysynyt kokonaisuudessaan talousarviossa vuonna 2020. Ylityksiä on tullut *työnantajan sosiaaliturvamaksuissa, kalustohankinnoissa ja ennakoimattomissa vuokramenoissa sekä muissa menoissa*.

Varhaiskasvatuksen toimintavuosi 2020 lukuina

Vaka-paikka	Lapsia	Lisäkerroin	Täyttöaste
Peukalainen			99,84%
Peikkoset	18	1	90,48%
Menninkäiset	17	3	95,24%
Maahiset	19	4	109,52%
Lilliputit	11		88,09%
Esiopetus Vapari	27*		103,85%
Sotkuman pvk			91,96%
Esikot	10		83,33%
Metsätähdet	10	1	
Metsätähdet eskari	10*		100%
Orvokit	12		89,28%
Unikot	19	1	95,24%
Perhepäivähoito	4,5		100%
Koko VAKA			98,56%

*Vaparin esiopetus 18 lasta täydentävässä varhaiskasvatuksessa ja lisäksi 18 AIP-lastia.

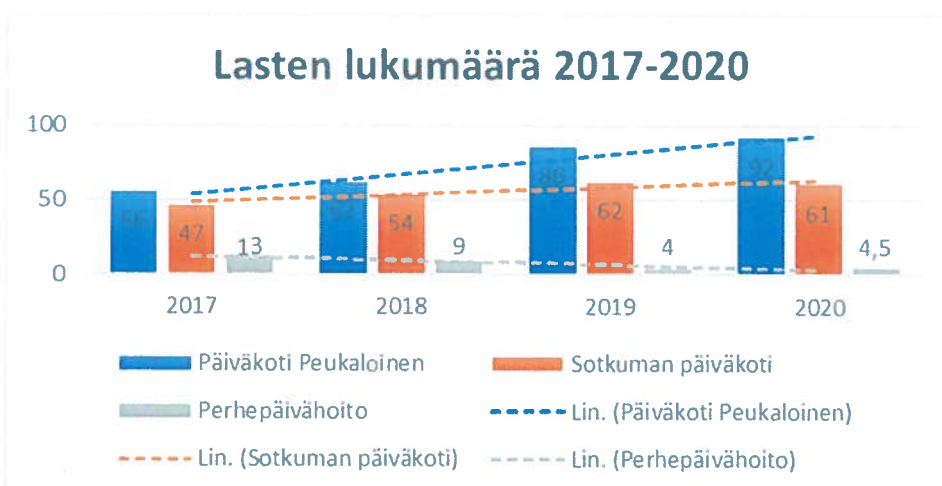
* Sotkuman esiopetus 8 lasta täydentävässä varhaiskasvatuksessa.

Jonossa olevien lasten määrä 31.12.2020

Sotkuman päiväkoti lapset alle 3-vuotiaat 4kpl

Päiväkoti Peukalainen lapset alle 3-vuotiaat 9kpl ja yli 3-vuotiaat 2kpl.

Lasten määrän kehitys varhaiskasvatuksessa

Kansalaisopisto

Joensuun seutuopiston tilaus toimintavuodelle 2020 oli 2049 tuntia. Tästä toteutui 1153,66 tuntia. Opiston toimintaa tarjottiin siten, että suunnitelluista 105 kurssista toteutui 67 kurssia. Miehiä osallistujista oli yhteensä eri kursseilla 115 ja naisia 501. Eniten toteutuneita kursseja oli liikunnassa ja tanssissa, yhteensä 30 kurssia (toteutuneet opetustunnit 454). Toiseksi eniten kursseja tarjottiin tieto- ja viestintäteknikkaan, jossa suunnitellut kursseja oli suunniteltu 13 ja toteutuneita 8 (93 opetustuntia). Suuria tuntimääriä toteutui myös kädentaidoissa ja muotoilussa, yhteensä 137 opetustuntia, sekä kuvataiteessa, yhteensä 125 opetustuntia.

Kirjasto

Kirjastot olivat kiinni koronapandemian vuoksi 18.3. alkaen ja avasivat ovensa toukokuun puolen välin aikoihin ensin varausten noutoa ja palauttamista varten. Normaaliin aukioloon palattiin kesäkuun alusta alkaen. Kevään tilanteen vuoksi laina- ja kävijämäärät vuonna 2020 ovat totuttua pienemmät. Koko loppuvuottakin leimasi normaalia hieman pienempi kävijämäärä, mutta lainauksia tehtiin loppuvuonna melko normaalisti. Kirjastossa ei kesän aikana ollut tapahtumia, mutta syyskuun alussa tapahtumajärjestelyt taas aloitettiin ja koulu yhteistyökin käynnistyi. Syksyn mittaan tehtiin ensimmäiset etänä järjestettävien tapahtumien ja koulu yhteistyön kokeilut. Kevään sulkuaikana erilaisten kirjaston sähköisten palvelujen käyttö lisääntyi.

	2020
Kirjastossa käyntejä	22 412
Lainat	38 721

Vapaa-aika-, liikunta-, kulttuuri- ja nuorisopalvelut

Kuntastrategian mukaisesti vapaa-aikapalvelut ovat yhdessä kehittäneet, edistäneet ja ylläpitäneet kuntalaistemme hyvinvointia tarjoamalla heille laadukkaita kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotyön palveluita. Vuosi 2020 toi uusia haasteita myös vapaa-aikapalveluihin ja toimialan täytyi seurata tiiviisti kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotyön ajankohtaisia linjauksia ja näihin toimintoihin liittyviä AVI:N ja THL:n koronapandemiasta aiheutuvia suosituksia ja rajoituksia. Vuosi 2020 alkoi kuitenkin juhlallisesti Vuoden palkitut -tilaisuudella.

Koronapandemian vuoksi on peruttu monia kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotapahtumia, mutta on myös otettu käyttöön erilaisia vaihtoehtoja tapahtumien toteuttamiseen, kuten facebook-livelähetykset, striimaukset ja erilaiset etäyhteydet. Esimerkiksi nuorten alustaa discordia on käytetty etsivässä nuorisotyössä. Discordissa toteutettiin esimerkiksi **Köksää verkossa! -paja**: Tavoitteena oli tukea nuoria haastavassa tilanteessa ja että nuoret oppisivat tekemään edullista ja ravitsevaa perusruokaa. Pajaa varten tarvikkeet nuorille kustannettiin hankkeen kautta, jolloin nuoret saivat myös konkreettista apua poikkeustilanteessa.

Vapaa-aika-, liikunta-, kulttuuri ja nuorisopalvelut ovat pysyneet talousarviossa vuoden 2020 aikana. Yksittäisiä ylityksiä on tullut momenteille *asiantuntijapalvelut, ICT-palvelut, painatukset ja ilmoitukset, toimisto- ja koulutarvikkeet sekä koneiden ja laitteiden vuokrat*.

Liikuntapalvelut

Liikuntapalvelut ovat konkreettisesti kohdentuneet siten, että ne luovat edellytykset kuntalaisten kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin ja terveyden ylläpitämiseen pohjautuen laajaan hyvinvointisuunnitelmaan, sekä liikunta- ja kuntastrategiaan että vuoden 2020 talousarvion tavoitteisiin.

Lapset ja nuoret

Tärkeimpinä painopistealueina ovat olleet ennen kaikkea lasten ja nuorten liikunnan edistäminen ja lisääminen.

Ennen kaikkea matalan kynnyksen liikuntaryhmien huomioiminen liikuntasalivuorojen jaossa (seurakunnan sählykerho, Liitton -hankkeen ryhmä- ja yksilövalmennus, koko perheen liikunnalliset tapahtumat (valokuvasuunnistus), leirit ja uimakoulu. Syyskuussa järjestettiin harrasteviikko, jossa esiteltiin erilaisia harrastusvaihtoehtoja.

Polvijärven kunta liittyi mukaan Liiton -hankkeeseen, jonka tavoitteena on löytää pysyviä ratkaisuja ja toimintatapoja liikkumattomuuden ehkäisyyn ja sitä kautta nuorten osallisuuden sekä aktiivisuuden lisääntymiseen. Hanke toteutetaan viiden kunnan (Joensuu, Kontiolahti, Liperi, Outokumpu ja Polvijärvi) alueella yhteistyössä kuntien ja Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä Riverian kanssa. Kuntiin ja Riveriaan pyritään kehittämään moniammatillinen toimintamalli nuorten liikkumattomuuden ennaltaehkäisemiseksi.

Hankkeen kohderyhmänä ovat 15-29 -vuotiaat liikkumattomat ja vähän liikkuvat nuoret. Heille tarjotaan yksilöllistä ohjausta oman terveytensä ja hyvinvointinsa edistämiseksi. Lisäksi he voivat halutessaan osallistua ryhmäliikuntoihin, lajikokeiluihin ja vertaisohjaajakoulutukseen. Lajikokeilujen ja ryhmäliikuntatuntien järjestämisessä kuunnellaan nuorten omia toiveita. Toisena kohderyhmänä ovat nuorten kanssa työskentelevät aikuiset. Hankkeen kautta he saavat uusia työkaluja ja ideoita nuorten motivoimiseen ja innostamiseen hyvinvoinnin näkökulmasta. Heille tarjotaan erilaisia koulutuksia, sekä mahdollisuus henkilökohtaiseen hyvinvointianalyyysiin ja kehonkoostumusmittaukseen. Kaikki toiminta sekä nuorille että heidän kanssaan työskenteleville aikuisille on maksutonta.

Työikäiset

Työikäisten työ- ja toimintakyvyn säilyttävän liikunnan suunnittelu ja terveyttä edistävän liikunnan lisääminen yhteistyössä eri verkostotoimijoiden kanssa (Outokummun Naisvoimistelijat (Ovela) Joensuun Seutuopisto, Polvijärven Vauhti ry)

- Kuntojumppa kerran viikossa (Ovela ja Vapaa-aikapalvelut, osallistujia 20-25)
- Rapajumppa kerran viikossa (Ovela ja Vapaa-aikapalvelut, osallistujia 20))
- Liikuntalauantai (Joensuun Seutuopisto ja Vapaa-aikapalvelut, osallistujia 10)
- Juoksutapahtuma: Juoksutekniikan opastusta (Pokali ja vapaa-aikapalvelut, osallistujia 5)

Ikäihmiset

Olemme vaikuttaneet ikäihmisten aktiiviseen arkeen mm. Voimaa vanhuuteen -hankkeen ja Vanhus- ja vammaisneuvoston järjestämien tapahtumien merkeissä yhteistyössä laajan verkostotyöryhmän kanssa (järjestöt, seurakunta, yhdistykset, seurakunta)

- Kuntosaliryhmän ohjaus + liikuntaneuvontaa yhteistyössä Siun soten fysioterapeutin kanssa Toimintakeskuksen kuntosalilla kaksi kertaa viikossa tammi-maaliskuussa, osallistujia 10.
- Voimaa vanhuuteen -hankkeen 2020 tilannekatsaus/Polvijärvi
- Liikkuva Minä -opintopiiri (Joensuun Seutuopisto ja Vapaa-aikapalvelut, osallistujia 15)
- Tuolijumppa 3 kpl, Kirkonkylä, Ruvaslahti, Tervakankaankoulu, kerran viikossa

Muuta:

- Olemme pystyneet säilyttämään liikuntatilojen maksuttomuuden. Tämä on mahdollistanut tasa-arvoisen liikunnan harrastamisen eri ikäluokissa ja väestöryhmissä.
- Talven yhteinen ponnistus: Maakuntaviesti Ilomantsissa (osallistuimme yhdellä joukkueella)
- Kuntoportaatiot valmistuivat Vaparin läheisyyteen
- Urheilukentän talvikäyttöä markkinoidaan etenkin lasten mutta myös kaikkien kuntalaisten Hiihtomaana

Maakunnallinen yhteistyö

P-K:n liikuntavirnahaltijoiden, P-K:n kansanterveyden keskuksen ja Pokalin yhteiset työkokoukset sekä yhteisten tapahtumien suunnittelu.

Kulttuuripalvelut

Kulttuuripalveluiden tavoitteena on ollut kulttuuritoiminnan edistäminen ja tukeminen eri toimijoiden kanssa yhteistyössä. Koronapandemiasta johtuen peruuntui kaikista eniten erilaisia kulttuuritapahtumia kuten esimerkiksi Polvijärvi-päivät, joulupolkutapahtuman sekä elokuvaillat.

Juukalainen kolmen naisen yhtye Zihvilä esiintyi kuitenkin kaksi kertaa ikäihmisten iloksi Koivikonpirtissä, Ukonhatussa ja Toimintakeskus Turvalassa. Ehdimme myös nauttia Henry Räsänen monologista: Hyvänen Aika, kirjaston tiloissa.

Vapaa-aikapalvelut on järjestänyt myös kolme facebook-livekonserttia: Kalevala-aiheisen konsertin, joulukonsertin sekä ikäihmisille tarkoitettu Vanhan ajan iskelmät -konsertin.

Polvijärven kunta lähti mukaan myös P-K:n kuntien yhteiseen kulttuurihyvinvointisuunnitelman laatimiseen.

Kouluissa tapahtuneesta aktiivisesta ja monipuolisesta kulttuurityöstä saamme kiittää sekä jäsenyyttämme P-K:n lasten ja nuorten kulttuurivirrassa että opettajien ja koulunkäynninohjaajien aktiivista panostusta ja yhteistyötä.

Nuorisopalvelut

Nuorisopalvelujen kohderyhmänä ovat kaikki alle 30-vuotiaat nuoret. Tavoitteena on kannustaa ja aktivoida nuoria omaehtoiseen harrastustoimintaan vapaa-ajalla sekä edistää nuorten elämänhallinta ja osallisuutta.

Nuorisotyölle on tullut paljon erilaisia haasteita, joiden sisällöissä korostuvat entistä enemmän someviestintä kaikkine lieveilmiöineen ja nuorten erilaiset nivelvaiheet liittyen yhteiskunnan jäseneksi saattamiseen.

Nuorisotyön tavoitteena on ollut koulunuorisotyön kehittäminen, Vaparin nuorisotilatoiminnan virkistämisen ja digitaalisen nuorisotyön kehittäminen ja aktivoiminen.

Koulunuorisotyötä on kehitetty jalkautumalla (nuoriso-ohjaaja ja etsivä nuorisotyöntekijä) entistä enemmän nuorten pariin koulupäivien aikana. Nuorten parissa tehty koulunuorisotyö on ollut erittäin aktiivista opinto-ohjaajan, koulukuraattorin, etsivän nuorisotyöntekijän sekä seurakunnan nuoriso-ohjaajan kanssa. Tästä hyvänä esimerkkinä on 9-luokkalaisille tytöille aloitettu pienryhmätoiminta yhdessä kuraattori Toivo Turusen kanssa.

Nuorisotiloissa on käynyt ns. peruskäyttäjäkunta. Nuorisotilatoimintaa on kehitetty siten, että kahtena iltana viikossa nuorisotyöntekijä teki iltavuoron pelaillen ja jutustellen nuorten kanssa. Pääasia oli, että nuorille oli läsnä aikuinen, jonka kanssa voi jakaa päivän ilot ja huolet ja nauttia kupposen kahvia. Tästä toimintamallista ovat syntyneet nuorten KOHU-illat Vaparin nuorisotiloissa (KOHU = kohtaa ja huomioi).

Nuorisovaltuusto

Nuorten omasta aktiivisesta toiminnasta on ollut jälleen kerran hyvänä esimerkkinä Nuorisovaltuuston toiminta. Nuorisovaltuusto on ollut mukana seuraavien tapahtumien suunnittelussa ja käytännön toteuttamisessa:

- Jukka Poika -konsertti live-striiminä (korvasi kesärockin)
- Nuvan kokoukset sekä edustus MaNu:ssa (Maakunnallinen nuorisovaltuusto)
- P-K:n Maakuntapäivän toritapahtuma, teemana lapset ja nuoret

Leirit

Talvilomaleirin ja kesäleirit pystyttiin toteuttamaan osallistujarajoituksin ja koronaohjeistuksia noudattaen.

Etsivä nuorisotyö

Etsivän nuorisotyön tavoitteena on olla läsnä nuorten keskuudessa ja tarjota mahdollisuus turvalliseen ja luottamukselliseen aikuiskontaktiin. Etsivä nuorisotyö etsii nuoren kanssa ratkaisuja nuoren pulmiin ja kysymyksiin sekä auttaa nuorta saavuttamaan tarvitsemansa palvelut. Etsivän työn ensisijaisena tehtävänä on auttaa alle 29-vuotiaita nuoria, jotka ovat koulutuksen tai työmarkkinoiden ulkopuolella tai jotka tarvitsevat tukea saavuttaakseen tarvitsemansa palvelut. Etsivä nuorisotyö tarjoaa nuorelle varhaista tukea, jos nuori sitä itse haluaa. Polvijärvellä etsivä nuorisotyö kohtaa ja tukee 13-28-vuotiaita nuoria ja nuoria aikuisia.

Työn pääpaino on yksilövalmennuksessa, arjenhallinnan tukemisessa, etsivän ja ennaltaehkäisevän työotteen kehittämisessä sekä palveluihin ohjaamisessa ja jalkautumisessa yhdessä nuorten kanssa. Näitä palveluja ovat muun muassa sosiaali- ja terveystyöpalvelut, opiskeluun liittyvät palvelut, Te-palvelut, Kelan palvelut, työllisyyspalvelut, asumiseen liittyvät palvelut, nuorisopalvelut, harrastustoiminta ja työpajatoiminta. Polvijärven etsivän nuorisotyöntekijän työnkuvalla on pyritty vastaamaan paikallisiin ja alueellisiin erityistarpeisiin, kehittämällä toimintamalleja yhteistyössä nuorten kanssa toimivien verkostojen kanssa.

Vuoden 2020 aikana Polvijärven etsivälle nuorisotyölle tuli 25 uutta ilmoitusta ja kaikkiaan tavoitettuja, eli ohjauksessa olleita nuoria oli 31. Osa nuorista tavoitettiin siis vuoden 2019 puolella ja yhteistyö jatkui myös vuodenvaihteen jälkeen. Huomionarvoista onkin ollut pitkät ohjaussuhteet, johon on vaikuttanut muun muassa nuorten monialaiset haasteet mielenterveydessä ja päihteidenkäytössä sekä pitkäjärjenteinen tulevaisuustyöskentely. Tavoitetuista nuorista keskeisin ikäryhmä oli 16–20-vuotiaat (14), tämän jälkeen 21–25-vuotiaat (12) nuoret aikuiset. Alle 16-vuotiaita nuoria ohjauksessa oli 4 ja 26–28-vuotiaita 1. Etsivän nuorisotyön ohjauksessa olevista nuorista suurin osa otti itse yhteyttä etsivään nuorisotyöntekijään (11). Puolestaan suurimpana etsivään nuorisotyöhön ohjaavana tahona olivat oppilaitokset (8) ja toiseksi suurimpana sosiaali- ja terveystoimi (5). Muita ohjaavia tahoja vuoden 2020 aikana olivat työpaja, TE-toimisto, puolustusvoimien kutsunnat, kolmannen sektorin toimijat ja lastensuojelu.

Nuoret ovat olleet etsivän nuorisotyöntekijän ohjauksessa heidän omien tilanteiden ja tarpeiden mukaisesti ja heitä on ohjattu eteenpäin eri palveluihin, toimintoihin ja toimenpiteisiin. Nuorten ohjauksissa ovat korostuneet nuoren kokonaisvaltainen tukeminen ja tsemppaaminen hänen elämäntilanteessaan, tulevaisuustyöskentely, palveluohjaus, viranomaisverkoston luominen, asumiseen ja toimeentuloon liittyvät palvelut, opintoihin ja koulutukseen hakeutumiseen liittyvät asiat sekä työttömäksi työnhakijaksi ilmoittautuminen. Nuoria on ohjautunut muun muassa mielenterveys- ja päihdepalveluihin, kuntouttavaan työtoimintaan työpajoille, TE-toimiston työkokeiluun ja ammatinvalinnanohjaukseen sekä muihin työhön liittyviin toimenpiteisiin, ammatillisiin opintoihin ja avoimille työmarkkinoille, erilaisiin hankkeiden järjestämiin valmennuksiin ja Kelan nuorten palveluihin, kuten Nuotti-valmennukseen ja kuntoutusselvityksiin, sekä liikunta- nuoriso- ja vapaa-ajan palveluihin. Etsivän nuorisotyön Sovaria (sosiaalisen vahvistumisen mittari) on kerätty, josta tulokset saadaan maaliskuussa 2021.

Etsivä nuorisotyöntekijä on osallistunut vuonna 2020 mm. seuraavanlaisiin moniammatillisiin verkostoihin; yläasteen ja lukion yhteisöllisen oppilashuollon ryhmä, nuorten ohjaus- ja palveluverkosto, Paja Breikin ohjausryhmä ja LIITTOON-hankkeen ohjausryhmä. Nuorten ohjaus- ja palveluverkosto on vuoden aikana tuottanut ”Tehostetun nuorisotyön toimintamallin ja nuorten kriisivalmius suunnitelman”. Edellä mainittujen verkostojen kanssa on myös toteutettu erilaisia tapaamisia ja tapahtumia sekä kehitetty yhteistyötä eteenpäin.

Vuoden 2020 aikana etsivää nuorisotyötä on esitelty erilaisissa tapahtumissa ja tilaisuuksissa, jotka on toteutettu joko kasvokkain tai etäyhteyksillä. Vuoden aikana esittelyt tavoittivat yhteensä noin 480 henkilöä – sisältäen nuoria ja nuorten lähipiiriä, nuorten kanssa toimivia ammattilaisia sekä Polvijärven kunnan henkilöstöä.

Vuoden 2020 aikana etsivä nuorisotyöntekijä on siis osallistunut monenlaisiin verkostotapaamisiin ja erilaisiin nuorten tapahtumiin. Vuoden 2020 aikana etsivä nuorisotyöntekijä on osallistunut mm. yläasteikäisten välituntitoiminta rentovälkkään, 9. luokkalaisten huoltajailtaan, yhteishakutuloksiin liittyviin toimintoihin ja oppituntivierailuihin. Etsivä nuorisotyöntekijä on yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa toteuttanut nuorille mm. ryhmävalmennusta Paja Breikissä, kahvitustilaisuuden torilla ja Työtärsky-tapahtuman.

Henkilöstö Vapaa-aika ja nuorisopalvelut

Etsivä nuorisotyöntekijän vaihdos lokakuussa: Jemina Markkasen virkavapauden sijaiseksi Jenna Korhonen (10.10.2020). Nuoriso-ohjaaja Päivi Hyytiäinen jäi opintovapaalle 1.10.2020, sijaisena vt. nuoriso-ohjaaja Ani Nevalainen 50% työajalla.

Voimaa vanhuuteen -hanke

Voimaa vanhuuteen -työ kohdennettiin kotona asuville iäkkäille (pääosin 75+), joilla oli alkavia toimintakyvyn ongelmia ja jotka eivät pääsääntöisesti ole olleet hoivapalvelujen piirissä. Voimaa vanhuuteen -hanketta koordinoi vapaa-aikakoordinaattori. Hankkeen näkyvyyttä ja toimintakulttuuria on käyty esittelemässä SPR:n omaishoitoryhmässä ja seurakunnassa Eläkeläisten toimintapäivän yhteydessä. Voimaa vanhuuteen -hanketta tukevat vahvasti sekä Ikäinstituutti että mukana olevat muut Pohjois-Karjalan kunnat verkostotapaamisten merkeissä

Vanhus- ja vammaisneuvosto

Vanhus- ja vammaisneuvosto on toteuttanut ja järjestänyt erilaisia ulkoilutapahtumia ja kampanjoita: Vie vanhus ulos -kampanja, Penkkilenkki käyttöön -tapahtuma ja ulkokuntosalilaitteet käyttöön -esittely ja opastus, Valtakunnallinen iäkkäiden ulkoilupäivä/Metsäpolku -tapahtuma, Vanhusten viikon erilaiset tapahtumat sekä Säpinää seniorit – kaatumiset kuriin -kampanja.

Lisäksi on oltu mukana järjestämässä myös kulttuuritapahtumia: Zihvilän Vanhat iskelmät -konsertit Toimintakeskus Turvalassa ja Koivikonpirtissä ja Syysunelma -konsertit Koivikonpirtissä ja Ukonhatussa. Voimavarat yhdistäen luovutimme ikäihmisille eskari, aamu- ja iltapäivätoiminnan lasten valmistamat joulukortit eri hoivayksiköihin.

Sivistystoimen investoinnit

Sivistystoimen investointeihin käytettiin 48 995 euroa vähemmän kuin toimialan investointeihin oli talousarviossa yhteensä varattu.

Varhaiskasvatuksen hankinnat -investointiin oli varattu 15 000 euroa. Toteutuneet menot ovat 19 427, eli hankkeen kohdalla ylitystä muodostui 4 427 euroa. Varhaiskasvatukseen jouduttiin kesken vuotta tekemään yllättäviä kalustohankintoja, koska Rukkitien ryhmäperhepäiväkoti jouduttiin sulkemaan ja toiminta siirtyi päiväkodin pihaan sijoitettuun siirtoyksikköön. Lisäksi lapsimäärän kasvun vuoksi opettajien asuntolaan avattiin uusi yksikkö ja myös siihen tarvittiin kalusteita. Pakollisten kalustohankintojen vuoksi varhaiskasvatuksen hankinnat ylittyvät, mutta vastaavasti sivistystoimen hallinto -investointiin varatusta 25 000 euron määrärahasta jäi käyttämättä 11 679 euroa, koska koulutoimiston, koulun kanslian ja omatoimikirjaston kalustohankintoja lykättiin juuri ennakoimattomien varhaiskasvatuksen hankintojen vuoksi.

Tekninen toimi

Talousarvion toteutuminen

Teknisen toimen talousarvio toteutui hyvin.

	Talousarvio 2020	Toteutuma 2020	+/-
Tuotot	3 949 401	4 173 618	224 218
Kulut	-3 545 572	-3 559 037	-13 465
Netto	403 829	614 581	210 753

Kuntastrategian mukaisiksi tavoitteiksi tekniselle toimelle oli vuonna 2020

- kuntalaisten kuuleminen ja osallistaminen eri hankkeisiin
- ylläpitää ja kehittää tiloja ja toimintoja, sekä elinympäristöä

Tavoitteisiin on päästy hyvin. Kuntalaisten aloitteesta on toteutettu tulipaikan rakentaminen kirkonkylän uimarannalle, sekä ikäihmisille suunnatun kuntoilupaikan laajennus.

Rakennusten sisäilman laatuun on panostettu onnistuneesti

Investoinneissa keskityttiin vain välttämättömiin remonteihin vesihuollon turvaamiseksi.

Hallinto ja muu toiminta

Henkilöstö

Henkilöstö on teknisen toimen merkittävin voimavara.

Talousarvion kirjauksen mukaisesti henkilöstöresursseja on pyritty kehittämään siten, että tuloksellisuus yhdistetään strategiseen tavoitteeseen ja viedään käytännön toimintaan osallistavan johtamisen kautta.

Rakennustarkastajan tehtävät hoidettiin 1.1.2020 alkaen ostopalveluna Outokummun kaupungilta.

Kaavoitus

Kirkonkylän asemakaava muutos tiestön osalta on vireillä.

Asuntoasiat

Asuntojen vuokraustoiminnan tavoitteena oli, kunnanhallituksen hyväksymien vuokrausperusteiden mukaisesti, vuokrata asunnonhakijalle kooltaan, varustetasoltaan, sijainniltaan ja vuokratasoltaan hakijan tarpeita ja vuokranmaksukykyä vastaava asunto.

Kunnan suorassa omistuksessa on 150 ja Kiinteistö Oy Polvijärven vuokratalojen omistuksessa 132 asuntoa, yhteensä 282 asuntoa. Hukkalan ja Horsmanahon rivitalot, yhteensä kymmenen asuntoa, purettiin.

Vuoden lopussa asunnoista oli tyhjillään 34,75 %.

Pienistä asunnoista on kysyntää ja tyhjillään on isoja kaksioita ja kolmioita. Suuri osa tyhjillään olevista asunnoista on niin huonossa kunnossa, ettei niitä voi vuokrata asumiskäyttöön. Erityisesti kylillä olevien asuntojen vuokraus on haasteellista.

Vuokria ei korotettu vuonna 2020.

Liikuntapaikat

Hiihtolatuksen hoidossa resurssit on suunnattu kirkonkylän hiihtoladun hoitoon.

Urheilukenttää on hoidettu tarpeen mukaan, esim. kisoja varten.

Lähiliikuntapaikka on laajennettu ikäihmisille suunnatuin laittein.

Tiet Ja Venevalkamat

Teiden kunnossapidossa oli tavoitteena säilyttää teiden nykyinen hoitotaso.

Kaavateiden aurauksen hoiti sopimusurakoitsija.

Kiinteistötoimi

Kiinteistötoimen tavoitteena oli käytettävissä olevien talousarvio- ja henkilöstöresurssien puitteissa huolehtia siitä, että kiinteistöjen käyttäjillä on turvalliset ja tarkoituksenmukaiset tilat käytettävissään.

Kiinteistöjen kunnossapitoon kohdennetut resurssit ovat niin pienet, ettei tavoitteeseen ole päästy. Kiinteistöjen kunto heikkenee ja korjausvelka kasvaa vuosittain. Remontteja tehtiin runsaasti, mikä selittää suuret kunnossapitokustannukset.

Kiinteistöjen kunnossapito

Kiinteistötoimessa on tehty asuntoremontteja vuokralaisten vaihtumisen yhteydessä. Käyttövesijohtojen vuotoja on ollut useissa kohteissa. Kiinteistöjen ikääntyessä ja korjausvelan kasvaessa epäilyt sisäilman laatuun liittyvissä kysymyksissä näyttävät lisääntyvän, minkä takia mittavat ilmanvaihto säädöt ja tarkastukset jouduttiin tekemään useaan kiinteistöön.

Alueiden kunnossapito

Puistojen ja yleisten alueiden nurmialueet hoidettiin keskitetysti.

Siivous

Siivous hoidettiin tehdyn mitoituksen mukaan.

Kaukolämpölaitos

Kaukolämpölaitoksen tavoitteena oli tuottaa lämpöä hakkeella kunnanvaltuuston hyväksymän toimintastrategian mukaisesti.

Haketoimituksesta vastasi Idän Metsäkone Oy 30.6.2020 saakka ja KME Oy 1.7.2020 alkaen.

Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu

Rakennustoiminta oli tavanomaista ja rakentaminen jakautui moniin eri käyttötarkoituksiin. Rakennuslupahakemuksia tuli vireille tavanomainen määrä, minkä takia lupamaksujen määrä ylsi tavoitteeseen.

Rakennusvalvonnassa otettiin käyttöön sähköinen Lupapiste palvelu loppuvuoden aikana. Lupapiste mahdollistaa lupakäsittelyn täysin sähköisenä, joten käsittely prosessi on huomattavasti kevyempi perinteiseen paperihakemukseen verrattuna. Pyydetty katselmukset on suoritettu ajallaan.

Maa-aineslupien mukaiset alueet tarkastetaan ja luvanhaltijoita ohjataan lupa-alueiden jälkihoidossa.

Vuonna 2019 voimassa olevien lupien osalta on suoritettu kysely vuotuisista ottamismääristä ja tiedotettu määrät ELY-keskukselle. Alueiden tarkastuksia ei suoriteta talviaikana.

Investoinnit

Lavalampi-Räisky vesijohtolinjan saneeraus aloitettiin ja työ on edennyt suunniteltua nopeammin. Kustannusarvio on toteutumassa suunnitellusti.

Kiinteistöjen remontteja on tehty investointisuunnitelman mukaisesti.

Katuvalaistus uusittiin energiatehokkaammilla ja valotehoiltaan paremmilla polttimoilla.

Sotkuman koulun takapiha, kaukalo, sekä luistelukenttä asfaltoitiin ja piha-alueelle rakennettiin varasto koulun, sekä kyläyhdistyksen tarpeisiin.

Polvijärven kunnan vesihuoltolaitoksen toimintakertomus 2020

Vesihuoltolaitos käsittää vesilaitoksen ja viemärlaitoksen.

Polvijärven kunnan vesihuoltolaitoksen tehtävänä on huolehtia vesihuoltolain mukaisesti toiminta-alueensa vesihuollosta, joka sisältää veden tuotannon ja johtamisen talousvetenä käytettäväksi sekä jätevesien johtamisen.

Toiminta-ajatus

Vesihuoltolaitoksen tehtävänä on toimittaa kuluttajien käyttöön mahdollisimman häiriöttömästi Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen 683/2017 mukaista talousveden laatuvaatimukset ja laatuvaatimukset täyttävää talousvettä. Vesihuoltolaitoksen tehtävänä on myös jäteveden vastaanotto ja poisjohtaminen ilman ympäristöhaittoja.

Toimielimet

Vesihuoltolaitosta johtaa ja valvoo Polvijärven tekninen lautakunta.

Organisaatio ja toimintaympäristö

Vesihuoltolaitos toimii teknisen toimen tulosalueena. Henkilöstöön kuuluu kuntatekniikan päällikkö, toimistosihiteeri ja laitosmiehet muiden tehtävien ohella. Laskutuksesta ja asiakaspalvelusta vastaa toimistosihiteeri. Pienessä kunnassa henkilöstön tehtäviin kuuluu myös paljon muiden alueiden tehtäviä.

Laitosmiesten toimenkuvaan kuluu Lavalammen ja Räiskyn vedenottamoiden ja pumppaamoiden käyttö- ja kunnossapitotehtävät, vesijohtoverkoston ja viemäriverkoston käyttö- ja kunnossapitotehtävät sekä vesimittareiden toimittaminen ja asennus.

Vesihuoltolaitoksen, kaukolämpölaitoksen ja kiinteistönhoidon päivystys on hoidettu työajan ulkopuolella yhteispäivystyksenä, jolloin vuoroviikoin päivystysvuorossa oleva laitosmies vastaa yksin samalla kunkin toimialueen päivystyksestä ja hälyttää tarvittaessa lisävoimia. Päivystäjä vastaa numerosta 040 104 6315, tai 040 104 6320 tai 040 104 6323. Yhteystiedot ovat myös kunnan www-sivuilla kohdassa "Asuminen ja ympäristö" ja edelleen seuraavan otsikon alla "Tekninen toimi auttaa" sekä kohdassa "Vesihuolto".

Vesihuoltolaitoksen toiminta-alue sijaitsee Polvijärven kirkonkylän taajaman alueella. Suurin osa alueen kiinteistöistä on liitetty kunnan vesi- ja viemäriverkostoon. Toiminta-alueella on noin 2000 asukasta.

Kunnan vesihuoltolaitos toimii myös Sotkuman taajamassa, jossa pääosin vedenjakelun vastuu on kuitenkin Polvijärven eteläisellä vesiosuuskunnalla. Taajama-alueella on kunnan viemäriverkostoa, josta jätevedet pumpataan Joensuuhun johtavaan siirtoviemäriin.

Puhdasvesilaitos

Valvonta ja valvontatutkimusohjelma

Terveydensuojelulain (763/1994) 5 luvussa määritellään talousvesi ja mikä ei ole talousvettä. Talousvettä käytetään juomavetenä ja erilaisiin kotitaloustarkoituksiin sekä ruoan valmistukseen. Laissa säädetään myös talousveden laadusta ja valvonnasta. Talousvetenä käytettävän veden on oltava terveydelle haitatonta ja tarkoitukseensa soveltuvaa. Veden käsittelyssä tai jakelussa käytetyistä aineista tai laitteissa käytetyistä materiaaleista ei saa joutua talousveteen epäpuhtauksia suurempia määriä kuin niiden käyttötarkoituksen mukaan on tarpeellista, eivätkä ne saa vaarantaa talousveden laatuvaatimusten täyttymistä.

Muita veden laatuun ja valvontaan liittyviä säädöksiä on terveydensuojelulain muutoksessa (441/2000), terveydensuojelu asetuksessa (1280/1994) sekä säteilylaissa (592/1991). Veden laadun ja valvontatutkimusohjelman tulee täyttää sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen 683/2017 mukaiset vaatimukset. Laitosmiehiltä ja esimiehiltä vaaditaan voimassa olevat Valviran vesityökorttikoulutukset vesilaitoksessa ja vesijohtoverkoston tapahtuvaan työskentelyyn.

Polvijärven kunnan vesihuoltolaitoksen valvontatutkimusohjelman on laatinut Savo-Karjalan Ympäristötutkimus Oy:n kemisti Anna Liisa Heikkilä vuonna 2017. Ohjelma päivitetään viiden vuoden välein. Veden laatua seurataan näytteenotto-ohjelman mukaan. Vesinäytteet otetaan pumppaamoiden kaivojen raakavesistä sekä verkostoon lähtevistä vesistä Lavalammella ja Räiskyssä. Talousveden laadun valvonnan pääpaino on vesilaitoksen omassa käyttötarkkailussa. Verkostovesien näytteet otetaan vaihtuvista pisteistä verkostossa. Laitosmiehet ottavat pääosan vesinäytteistä ja terveystarkastaja ottaa viranomaisnäytteet.

Käyttötarkkailuun kuuluvat laitoksen huolto- ja tarkkailutoimenpiteet kuten toiminnallinen tarkkailu, jakeluverkoston kunnan tarkkailu sekä käyttäjien tyytyväisyyden arviointi. Huolto- ja tarkkailutoimenpiteet kirjataan käyttöpäiväkirjaan. Vesinäytteiden tutkimustulokset arkistoidaan.

Tutkimuslaitoksen kemisti määrittää vesinäytteen mikrobiologiset määrittelyt ja fysikaalis-kemialliset määrittelyt. Mikrobiologiset määrittelyt ilmaisevat terveydelle haitallisten bakteerin määrän ja fysikaalis-kemialliset määrittelyt kemiallisten aineiden pitoisuudet vesilitrassa milli- tai mikrogrammoina eli tuhannesosa tai miljoonasosa grammoina. Näiden lisäksi vedestä tutkitaan haju, maku, happamuus, sähkönjohtavuus, torjunta-aineet ja väriluku. Näille kaikille määrittelyille on annettu raja-arvot (STM 1352/2015).

Veden laatu vuonna 2020

Vuonna 2020 Polvijärven kunnan vesinäytteiden laadun on tutkinut Savo-Karjalan Ympäristötutkimus Oy. Vesinäytteet täyttivät tutkituilta ominaisuuksiltaan asetetut laatuvaatimukset ja laatuvaatimukset. Niissä ominaisuuksissa, joille ei asetettu raja-arvoja, ei todettu epätavallisia muutoksia. Vedessä ei ollut koliformisia bakteereita eikä escheria coli bakteereita. Lavalammelta lähtevän veden happamuus oli 7,7 pH. Happamuutta säädelään soodaliuoksella ja talousvesi desinfioidaan ultravioletivalolla. Veden kovuuteen vaikuttaa maaperän happamuus. Koska Suomen kallioperä on yleensä hapanta, karua ja soista, niin vesi on pehmeää. Pehmeän veden etuna on, että mitä pehmeämpi vesi sitä vähemmän tarvitaan pesuainetta.

Veden hankinta

Polvijärven kunnan päävedenottamo sijaitsee Lavalammella ja varavedenottamo Räiskyssä. Lavalammen vedenottamo ja runkovesijohto kirkonkylälle on rakennettu vuosina 1974 – 1975. Uuden runkovesijohdon rakentaminen käynnistyi tammikuussa 2020 ja uusi linja valmistuu keväällä 2021.

Raakavesi pumpataan Lavalammen pohjavesialueella neljästä siiviläputkikaivosta, joista kaksi on kunnan omalla maalla ja kaksi vuokraamalla ja joista toinen valtion ja toinen yksityisen mailla.

Tarvittaessa Polvijärven kunnalla on mahdollisuus saada varavettä Joensuun Vedeltä. Martonvaaran vesiosuuskunta pystyy toimittamaan joitakin määriä varavettä Polvijärven itäisille vesiosuuskunnille, joille kunta toimittaa vettä Lavalammen runkovesijohdosta.

Veden käsittely ja jakelu

Raakavesi pumpataan Lavalammen pohjavesialueiden siiviläputkikaivoista Lavalammen vedenkäsittelylaitokselle kunkin kaivoin antoisuuden tahdissa, jottei kaivoja pumpattaisi pilalle. Vettä voidaan pumpata Itä-Suomen vesioikeuden vuonna 1974 antaman luvan mukaisesti. Pohjaveden pintaa tarkkaillaan säännöllisesti ja mittaukselliset ilmoitetaan ELY -keskukselle.

Vuonna 2020 Lavalammella vettä pumpattiin keskimäärin noin 350 kuutiometriä vuorokaudessa ja noin 130000 kuutiometriä vuodessa, josta vesiosuuskunnille toimitettiin noin 60000 kuutiometriä. Lisäksi kunnan vesilaitos myy vettä Ruvaslahden, Kinahmon, Rauanlahden ja Koroniemen vesiosuuskuntien käyttöön. Kirkonkylän vesitornin kautta vettä kiertää jakeluun noin 150 kuutiometriä vuorokaudessa.

Vesitornintie sijaitseva vesitorni on saneerattu vuonna 2019. Alue on vuokrattu yksityiseltä maanomistajalta. Alueen ostoa valmistellaan.

Verkosto

Runkovesijohdon pituus on noin 10,7 km. Koko vesijohtoverkoston pituus on noin 57 km. Putkimateriaali on muovia. Runkovesijohdon paineluokka on PN 6 ja johto on vanha ja hauras ja paikoin kivikkoiseen ja routivaan maaperään ja veteen rakennettu. Verkostossa on ollut useita vuotoja. Toimintavarmuus paranee, kun uusi vedenkäsittelylaitos ja runkovesijohto valmistuu. Uuden vesijohdon halkaisija on d 160 mm ja paineluokka on pääosin PN 16 ja joillakin osin PN 10.

Vesimittareita on vaihdettu aiemmin vuosina 2018 - 2019 noin 300 kappaletta, joka on noin 2/3 kunnan toiminta-alueen vesimittareista. Vaihtotyöstä vastasi Kalibro Oy. Vaativammassa kohteissa kunnan oma putkimies vaihtoi vesimittarit.

Viemärlaitos

Polvijärven kunnalla oli aiemmin Juuantien varrella vuonna 1974 rakennettu jäteveden puhdistamo sekä Sotkumassa pienpuhdistamo ns. Huotarin puhdistamo. Kun siirtoviemäri valmistui vuonna 2012, niin puhdistamo purettiin ja paikalle rakennettiin tasausallas ja jätevesilietteen vastaanottopiste.

Jäteveden käsittely ja lietteiden vastaanotto

Kunnan viemärlaitos vastaanottaa asiakkailtaan jätevettä, sakokaivo- ja umpikaivolietettä. Pumppuautot toimittavat kotitalouksen jätevesilietteet lietteen vastaanottopisteeseen. Lietekuorma lasketaan väljän läpi ja johdetaan eteenpäin tasausaltaan ja pumppaamon kautta siirtoviemäriin.

Jäteveden johtaminen ja verkosto

Viemäriverkoston pituus toiminta-alueella on noin 44 km. Putkimateriaali on pääasiassa muovia. Betoniputkia on noin 2,5 km. Viemäriveresi ja yhdyskuntalietteet toimitetaan siirtoviemäriä pitkin Joensuun Veden Kuhasalon puhdistamolle. Kuhasalon puhdistamo vastaanotti Huhmarin lomakeskuksen, Kirkonkylän ja Sotkuman alueiden jätevesiä noin 151 000 kuutiometriä. Joensuun Vesi vastaa siirtoviemäriinjan kaukovalvonnasta ja huollosta yhteisviemärintisopimuksen puitteissa.

Käyttöveden ja jäteveden liittymis- ja käyttömaksut vuonna 2020

Liittymismaksut ovat arvonlisäverottomia. Käyttömaksut ovat verollisia. Pientaloja ovat talot, joissa on enintään kaksi asuntoa. Kerrosalana käytetään kiinteistöllä olevien kaikkien rakennusten rakennusluvan mukaista kerrosalaa.

Maksuluokka	Kerrosala	Liittymismaksu €/ vesi	Liittymismaksu €/ viemärinti	Liittymismaksu yhteensä
1	< 100 m ²	480	720	1200
2	100 - 250 m ²	768	1152	1920
3	> 250m ²	1056	1584	2640

Muut kuin pientalot, yksikköhinta on 2,00 € / kem³.

Kirkonkylän lievealueiden liittymismaksun aluekerroin on 1,5.

Rakennusaikaisesta vedestä peritään 0,2 € / kem³.

Käyttömaksut

Asuinkiinteistöt ja niihin vesihuollon suhteen rinnastettavat kiinteistöt:

Vesi €/m ³ (alv 0%)	Vesi €/m ³ (sis.alv)	Jätevesi €/m ³ (alv 0%)	Jätevesi €/m ³ (sis.alv)
1,18	1,46	2,80	3,47

Lisäksi vesimittarimaksua veloitetaan seuraavasti, kun:

vesimittarin koko on	≤ 5 m ³	25€/mittari/vuosi, sis. alv 24%
vesimittarin koko on	≤ 10 m ³	30€/mittari/vuosi, sis. alv 24%
vesimittarin koko on	≤ 20 m ³	40€/mittari/vuosi, sis. alv 24%
vesimittarin koko on	>20 m ³	80€/mittari/vuosi, sis. alv 24%

Sako- ja umpikaivolietteiden käsittelymaksut

Sakokaivo- liete €/m ³ (alv 0%)	Sakokaivo- liete €/m ³ (sis.alv)	Umpikaivo- liete I €/m ³ (alv 0%)	Umpikaivo- liete I €/m ³ (sis.alv)	Umpikaivo- liete II €/m ³ (alv 0%)	Umpikaivo- liete II €/m ³ (sis.alv)
14,83	18,38	8,88	11,01	3,79	4,69

Perintäkulut	6,00 € sis. alv
Vesimittarin luentamaksu	35,00 € sis. alv
Tarkistusmaksu	55,00 € sis. alv
Talventtiin avaus tai sulku	65,00 € sis. alv
Liittymis-/ käyttösovimuksen siirtomaksu	30,00 € sis. alv

Tilinpäätöslaskelmat

Tuloslaskelma

Sisältää vain ulkoiset tulot ja menot

	Tilinpäätös 2020		Tilinpäätös 2019	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	1 659 779,53		1 607 731,83	
Maksutuotot	180 582,28		190 164,96	
Tuet ja avustukset	369 112,04		357 099,79	
Muut toimintatuotot	<u>2 108 307,42</u>	<u>4 317 781,27</u>	<u>2 157 432,51</u>	<u>4 312 429,09</u>
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-7 327 724,13		-7 401 536,63	
Palkat ja palkkiot	-5 861 299,14		-5 903 072,07	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-1 299 199,03		-1 336 352,66	
Muut henkilösivukulut	-167 225,96		-162 111,90	
Palvelujen ostot	-20 272 057,46		-19 631 178,47	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 410 212,18		-1 548 975,01	
Avustukset	-972 316,75		-955 503,10	
Muut toimintakulut	<u>-662 932,74</u>	<u>-30 645 243,26</u>	<u>-316 674,45</u>	<u>-29 853 867,66</u>
Toimintakate		-26 327 461,99		-25 541 438,57
Verotulot				
Kunnallisvero	9 553 502,64		9 565 927,53	
Yhteisövero	1 389 134,56		1 197 889,67	
Kiinteistövero	<u>827 074,38</u>	<u>11 769 711,58</u>	<u>896 066,31</u>	<u>11 659 883,51</u>
Valtionosuudet				
Kunnan peruspalvelujen vos.	8 826 164,00		10 188 076,00	
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	4 916 280,00		4 922 556,00	
Verotulomenetysten komp.	2 675 480,00			
Opetus- ja kultt.toimen vos.	<u>-494 632,00</u>	<u>15 923 292,00</u>	<u>-448 596,00</u>	<u>14 662 036,00</u>
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	7 528,87		10 415,64	
Muut rahoitustuotot	230 815,70		300 438,54	
Korkokulut	-7 501,17		-13 246,33	
Muut rahoituskulut	<u>45 485,62</u>	<u>276 329,02</u>	<u>-4 494,46</u>	<u>293 113,39</u>
Vuosikate		1 641 870,61		1 073 594,33
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 551 246,74		-1 441 380,20	
Arvonalentumiset			<u>-1 078 878,00</u>	
Tilikauden tulos		90 623,87		-1 446 663,87
Poistoeron muutos		452 517,32		-1 360 857,09
Varausten muutos		-321 038,21		2 605 969,37
Tilikauden ylijäämä/alijäämä		222 102,98		-201 551,59

Rahoituslaskelma

Täysin euroin.

	Tilinpäätös 2020		Tilinpäätös 2019	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	1 641 870		1 073 594	
Tulorahoituksen korjaukset	<u>448 458</u>	<u>2 090 328</u>	<u>-45 000</u>	<u>1 028 594</u>
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-2 211 721		-2 658 248	
Rahoitusosuudet investointimenoihin				
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	<u>2 586</u>	<u>-2 209 135</u>	<u>84</u>	<u>-2 658 164</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta		<u>-118 806</u>		<u>-1 629 570</u>
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset				
Antolainasaamisten vähennykset	27 334		114 977	
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-300 000		-300 000	
Lyhytaikaisten lainojen muutos				
		<u>272 666</u>		<u>-185 023</u>
Oman pääoman muutokset		<u>-198 458</u>		
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-6 093		-1 040	
Vaihto-omaisuuden muutos				
Saamisten muutos	-333 795		978 211	
Korottomien velkojen muutos	<u>173 437</u>	<u>-166 451</u>	<u>-1 134 934</u>	<u>-157 763</u>
Rahoituksen rahavirta		<u>-637 575</u>		<u>-342 785</u>
Rahavarojen muutos		<u>-756 382</u>		<u>-1 972 355</u>
Rahavarat 31.12.	2 044 551		2 800 933	
Rahavarat 1.1.	2 800 933		4 773 288	

Kunnan tase

VASTAAVAA	31.12.2020	31.12.2019
A PYSYVÄT VASTAAVAT	28 609 917,30	27 965 392,28
I Aineettomat hyödykkeet	36 924,73	49 244,21
1. Aineettomat oikeudet		
2. Muut pitkävaikutteiset menot	36 924,73	49 244,21
3. Ennakkomaksut		
II Aineelliset hyödykkeet	20 641 127,91	20 143 944,31
1. Maa- ja vesialueet	1 071 744,05	1 073 994,05
2. Rakennukset	13 503 388,55	13 697 963,48
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 369 952,32	4 241 622,71
4. Koneet ja kalusto	393 610,79	399 495,54
5. Muut aineelliset hyödykkeet		
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	302 432,20	730 868,53
III Sijoitukset	7 931 864,66	7 772 203,76
1. Osakkeet ja osuudet	7 520 001,80	7 346 977,92
2. Osakkuusyhteisöosuudet	317 875,18	317 875,18
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset		
4. Muut lainasaamiset	93 987,68	107 350,66
5. Muut saamiset		
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	-35 202,60	-41 246,10
1. Valtion toimeksiannot		
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	-35 202,60	-41 246,10
3. Muut toimeksiantojen varat		
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 131 748,71	3 568 305,80
I Vaihto-omaisuus		
1. Aineet ja tarvikkeet		
2. Keskeneräiset tuotteet		
3. Valmiit tuotteet		
4. Muu vaihto-omaisuus		
5. Ennakkomaksut		
II Saamiset	1 087 197,19	767 372,71
Pitkäaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset		
2. Lainasaamiset		
3. Muut saamiset		
4. Siirtosaamiset		
Lyhytaikaiset saamiset	1 087 197,19	767 372,71
1. Myyntisaamiset	550 549,30	573 455,19
2. Lainasaamiset	13 362,96	27 333,92
3. Muut saamiset	523 284,93	166 583,60
4. Siirtosaamiset		
III Rahoitusarvopaperit		
1. Osakkeet ja osuudet		
2. Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin		
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset		
4. Muut arvopaperit		
IV Rahat ja pankkisaamiset	2 044 551,52	2 800 933,09
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>31 706 463,41</u>	<u>31 492 451,98</u>

VASTATTAVAA	31.12.2020	31.12.2019
A OMA PÄÄOMA	17 012 382,47	16 988 737,49
I Peruspääoma	8 880 652,75	8 880 652,75
II Arvonkorotusrahasto		
III Muut omat rahastot		
IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	7 909 626,74	8 309 270,03
V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	222 102,98	-201 185,29
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	11 606 518,52	11 737 997,63
1. Poistoero	8 556 518,52	9 009 035,84
2. Vapaaehtoiset varaukset	3 050 000,00	2 728 961,79
C PAKOLLISET VARAUKSET	498 458,00	248 458,00
1. Eläkevaraukset		
2. Muut pakolliset varaukset	498 458,00	248 458,00
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	11 476,86	11 526,86
1. Valtion toimeksiannot		
Lahjoitusrahastojen pääomat	11 476,86	11 526,86
3. Muut toimeksiantojen pääomat		
E VIERAS PÄÄOMA	2 577 627,56	2 704 190,00
I Pitkäaikainen	416 072,74	570 159,18
1. Joukkovelkakirjalainat		
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		150 000,00
3. Lainat julkisyhteisöiltä		
4. Lainat muilta luotonantajilta		
5. Saadut ennakot	28 183,62	32 270,06
6. Ostovelat		
7. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	387 889,12	387 889,12
8. Siirtovelat		
II Lyhytaikainen	2 161 554,82	2 134 030,82
1. Joukkovelkakirjalainat		
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	150 000,00	300 000,00
3. Lainat julkisyhteisöiltä		
4. Lainat muilta luotonantajilta		
5. Saadut ennakot		
6. Ostovelat	660 128,30	689 093,33
7. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	116 709,39	124 236,93
8. Siirtovelat	<u>1 234 717,13</u>	<u>1 020 700,56</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>31 706 463,41</u>	<u>31 492 451,98</u>

Konsernituloslaskelma

Sisältää vain ulkoiset menot ja tulot.
Täysin euroin.

	2020	2019
Toimintatuotot	33 298 341	32 875 327
Valmistus omaan käyttöön		
Toimintakulut	-58 614 561	-57 988 248
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)		
Toimintakate	-25 316 220	-25 112 921
Verotulot	11 769 712	11 659 884
Valtionosuudet	15 923 292	14 662 036
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	38 321	19 366
Muut rahoitustuotot	246 448	323 878
Korkokulut	-67 761	-56 162
Muut rahoituskulut	<u>40 755</u>	<u>-6 776</u>
Vuosikate	2 634 547	1 489 305
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 052 149	-2 335 061
Tilikauden arvonalentumiset		
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	-417 602	-845 756
Tilinpäätössiirrot	132 293	1 240 520
Vähemmistöosuudet	<u>-254</u>	<u>-3 182</u>
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-285 563	391 582

Konsernin rahoituslaskelma

Täysin euroin.

	2020	2019
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 333 956	1 489 305
Satunnaiset erät	-32 389	19 855
Tulorahoituksen korjauserät	344 408	-192 641
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-3 287 220	-3 908 987
Rahoitusosuudet investointimenoihin	20 257	1 539
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	<u>86 530</u>	<u>36 122</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	<u>-534 458</u>	<u>-2 554 807</u>
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 722 443	1 104 787
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-998 386	-1 393 443
Lyhytaikaisten lainojen muutos	181 910	550 575
Oman pääoman muutokset	48 213	-200 068
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-21 231	-15 218
Vaihto-omaisuuden muutos	-92 419	-3 152
Saamisten muutokset	-1 286 938	758 416
Korottomien velkojen muutokset	<u>158 998</u>	<u>-1 004 314</u>
Rahoituksen rahavirta	<u>-287 410</u>	<u>-202 417</u>
Rahavarojen muutos	<u>821 868</u>	<u>-2 757 224</u>
Rahavarojen muutos	-821 868	-2 757 224
Rahavarat 31.12.	4 529 480	5 351 348
Rahavarat 1.1.	5 351 348	8 108 572

Konsernitase

Täysin euroin.

VASTAAVAA	31.12.2020	31.12.2019
Pysyvät vastaavat	35 013 274	34 979 982
Aineettomat hyödykkeet	70 661	81 172
Aineettomat oikeudet	58 872	9 200
Konserniliikearvo		
Muut pitkävaikutteiset menot	11 789	71 972
Ennakkomaksut		
Aineelliset hyödykkeet	33 879 073	33 851 569
Maa- ja vesialueet	1 606 833	1 616 574
Rakennukset	24 496 489	24 003 468
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 478 423	4 332 725
Koneet ja kalusto	1 576 815	1 181 095
Muut aineelliset hyödykkeet	223	1 083
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	720 290	2 716 624
Sijoitukset	1 063 540	1 047 241
Osakkuusyhteisöosuudet	317 875	317 875
Muut osakkeet ja osuudet	742 958	728 440
Joukkovelkakirjasaamiset		
Muut lainasaamiset		
Muut saamiset	2 707	926
Arvostuserät		
Toimeksiantojen varat	-14 850	74 421
Valtion toimeksiannot	19 257	114 560
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	-35 195	-41 239
Muut toimeksiantojen varat	1 088	1 100
VAIHTUVAT VASTAAVAT	8 236 893	7 596 032
Vaihto-omaisuus	221 404	128 985
Aineet ja tarvikkeet	221 404	128 985
Keskeneräiset tuotteet		
Valmiit tuotteet		
Muu vaihto-omaisuus		
Ennakkomaksut		
Saamiset	3 486 009	2 115 699
Pitkäaikaiset saamiset	32 192	32 935
Myyntisaamiset	2 970	21 815
Lainasaamiset		
Muut saamiset	29 222	11 120
Siirtosaamiset		
Lyhytaikaiset saamiset	3 453 817	2 082 764
Myyntisaamiset	1 109 214	1 150 444
Lainasaamiset	4 181	507
Muut saamiset	1 148 106	432 403
Siirtosaamiset	1 192 316	499 410
Rahoitusarvopaperit	475 153	390 599
Osakkeet ja osuudet		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	469 019	354 776
Joukkovelkakirjalainasaamiset	934	30 623
Muut arvopaperit	5 200	5 200
Rahat ja pankkisaamiset	<u>4 054 327</u>	<u>4 960 749</u>
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>43 235 317</u>	<u>42 650 435</u>

VASTATTAVAA	31.12.2020	31.12.2019
Oma pääoma	29 320 340	29 628 536
Peruspääoma	8 880 654	8 894 948
Osuus kuntayhtymien oman pääoman lisäyksestä	1 840	
Arvonkorotusrahasto	98 439	100 567
Muut omat rahastot	246 791	262 043
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	20 378 179	19 979 396
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-285 563	391 582
Vähemmistöosuudet	38 257	38 014
Konsernireservi		
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		
Poistoero		
Vapaaehtoiset varaukset		
Pakolliset varaukset	300 505	418 398
Eläkevaraukset	4 796	5 305
Muut pakolliset varaukset	295 709	413 093
Arvostuserät		
Toimeksiantojen pääomat	78 357	188 860
Valtion toimeksiannot	60 420	171 331
Lahjoitusrahastojen pääomat	16 850	16 442
Muut toimeksiantojen pääomat	1 087	1 087
VIERAS PÄÄOMA	13 497 858	12 376 624
Pitkäaikainen	5 370 693	4 630 513
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 933 819	4 188 208
Lainat julkisyhteisöiltä		788
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot	48 985	53 628
Ostovelat		
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat		
Siirtovelat		
Liittymismaksut	387 889	387 889
Lyhytaikainen	8 127 165	7 746 111
Joukkovelkakirjalainat	736 000	552 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	735 894	758 750
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot	2 750	5 913
Ostovelat	2 014 875	2 075 121
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	725 087	711 021
Siirtovelat	3 890 369	3 621 761
Laskennalliset verovelat	22 190	21 545
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>43 235 317</u>	<u>42 650 435</u>

Liitetiedostot

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu valtuuston 16.9.2019 § 18 hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Vesihuoltolaitoksen tilinpäätös

Vesihuoltolaitoksen tuloslaskelma

Täysin euroin.

	Tilinpäätös 2020		Tilinpäätös 2019	
Liikevaihto		318 348		314 515
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-102 074		-104 537	
Palvelujen ostot	-147 811		-182 961	
Muut toimintakulut	-537	<u>-250 422</u>	-562	<u>-288 060</u>
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-22 060		-38 692	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-15 389		-18 477	
Muut henkilösivukulut	-695	<u>-38 144</u>	-1 054	<u>-58 224</u>
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-276 250		-286 931
Maanvuokrat				
Liiketoiminnan muut kulut				
Liikeylijäämä (-alijäämä)		-246 468		-318 700
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korvaus peruspääomasta 5.085.172/5 %		-254 258		-254 258
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä				
Poistoeron vähennys		<u>130 638</u>		<u>131 445</u>
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-370 088		-441 513

Vesihuoltolaitoksen osalta käytössä on kirjanpidollinen eriyttäminen.

Vesihuoltolaitoksen rahoituslaskelma

Täysin euroin.

	Tilinpäätös 2020	Tilinpäätös 2019
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	29 782	-31 769
Tulorahoituksen korjaukset		
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 685 709	-457 212
Rahoitusosuudet investointi-		
menoihin		
Pysyvien vastaavien		
hyödykkeiden luovutustulot		
Toiminnan ja investointien rahavirta	<u>-1 655 927</u>	<u>-488 981</u>
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten		
vähennykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		
Lyhytaikaisten lainojen muutos		
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja		
pääomien muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos		
Saamisten muutos	-13 888	-7 071
Korottomien velkojen muutos	<u>-40 667</u>	<u>-6 929</u>
Rahoituksen rahavirta	<u>-54 555</u>	<u>-14 000</u>
Rahavarojen muutos	-1 710 482	-502 981

Vesihuoltolaitoksen tase

Täysin euroin.

	Tase 31.12.2020	Tase 31.12.2019
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Maa- ja vesialueet	26 339	26 339
Johtoverkostot ja laitteet	4 605 814	3 065 961
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Keskeneräiset hankinnat		52 696
Vaihtuvat vastaavat		
Saamiset		
Myyntisaamiset	116 204	127 219
Muut saamiset; alv:n pal.	<u>27.889</u>	<u>30 754</u>
	4 776 246	3 302 969
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Peruspääoma	5 085 172	5 085 172
Vesihuoltolaitoksen liittymismaksujen osuus edellisten tilikausien ylijäämästä + ed. tilik. yli-/alij.	-3 266 531	-4 829 779
Poistoero	2 514 640	2 645 278
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Liittymismaksut	291 638	291 638
Lyhytaikainen		
Ostovelat	146 610	109 868
Ennakonpidätysvelka		
Sotuvelka		
Muut siirtovelat, lomapalkkavelka	<u>4 717</u>	<u>792</u>
	4 776 246	3 302 969

Tuloslaskelman liitetiedot

Toimintatuotot tulosalueittain (Ulkoiset)

	2020	2019
Vaalit	0,00	15 697,00
Yleis- ja taloushallinto	919 889,99	883 343,12
Elinkeinotoimi	32,26	73,39
Kunnanhallitus	28 620,00	23 760,00
Rakennusvalvonta	62 267,57	40 229,62
Sivistystoimi	302 285,70	251 614,41
Sosiaali- ja terveystoimi	22 000,00	42 678,34
Tekninen toimi	<u>2 982 712,75</u>	<u>3 055 033,21</u>
Yhteensä	4 317 781,27	4 312 429,09

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Valtuusto 16.09.2019 § 18

	<u>Poistomenetelmä</u>	<u>Poisto aika/Poisto-%</u>
Aineettomat hyödykkeet		
Kehittämismenot	Tasapoisto	3 vuotta
Aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5 vuotta
Liikearvo	Tasapoisto	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	Tasapoisto	10 vuotta
Atk-ohjelmistot	Tasapoisto	3 vuotta
Osallistuminen toisen yhteisön		
-tiehankkeisiin	Tasapoisto	15 vuotta
-ratahankkeisiin	Tasapoisto	30 vuotta
-väylähankkeisiin (sovelletaan vastaavanlaisen hyödykkeen hankintamenoa koskevia poistoaikoja)		
Osake- ja vuokrahuoneistojen perusparannusmenot	Tasapoisto	5 vuotta
Muut	Tasapoisto	3 vuotta
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	Ei poistoja	Ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto- ja laitosrakennukset	Tasapoisto	30 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	Tasapoisto	20 vuotta
Talousrakennukset	Tasapoisto	15 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	Tasapoisto	20 vuotta
Asuinrakennukset	Tasapoisto	30 vuotta
Kalliuluolat ja tunnelit, väestönsuojat	Tasapoisto	30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit ja puistot	Menojäännöspoisto	20 %
Sillat, laiturit ja uimalat	Menojäännöspoisto	25 %
Muut maa- ja vesirakenteet	Menojäännöspoisto	20 %
Vedenjakeluverkosto	Menojäännöspoisto	10 %
Viemäriverkko	Menojäännöspoisto	10 %
Kaukolämpöverkko	Menojäännöspoisto	15 %
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	Menojäännöspoisto	20 %
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	Menojäännöspoisto	22 %
Maakaasuverkko	Menojäännöspoisto	15 %
Muut putki- ja kaapeliverkot	Menojäännöspoisto	20 %
Sähkö-, vesi- yms. laitojen laitoskoneet ja laitteet	Menojäännöspoisto	15 %
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	Menojäännöspoisto	20 %
Liikenteen ohjauslaitteet	Menojäännöspoisto	25 %
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	Menojäännöspoisto	25 %
Koneet ja kalusto		
Rautaiset alukset	Tasapoisto	15 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	Tasapoisto	8 vuotta
Muut kuljetusvälineet	Tasapoisto	5 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	Tasapoisto	5 vuotta
Muut raskaat koneet	Tasapoisto	10 vuotta
Muut kevyet koneet	Tasapoisto	5 vuotta

Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	Tasapoisto	5 vuotta
Atk-laitteet	Tasapoisto	3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	Tasapoisto	3 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto	
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoja	Ei poistoaikaa
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Ei poistoja	Ei poistoaikaa
Pysyvien vastaavien sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	Ei poistoja	Ei poistoaikaa

Mikäli vaikutusaikaa ei voi luotettavalla tavalla arvioida, on hankintameno poistettava enintään 10 vuodessa.

Polvijärven kunnan käyttämä pienhankintaraja on 10.000 euroa.

Rahoitustuotot ja -kulut

	2020	2019
Osinkotuotot:		
Pohjois-Karjalan Energiaholding Oy	121 801,18	121 801,18
Pohjois-Karjalan Sähkö Oy	107 579,82	107 579,82

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta**Vuosina 2019–2023:**

Keskimääräiset suunnitelman mukaiset poistot	1 528 000
Keskimääräinen poistonalaisten investointien omahankintameno (= investointimenot – rahoitusosuudet)	3 788 000
Ero, euroa	2 260 000
Ero, %	40,3

Valtuuston hyväksymä Polvijärven kunnan poistosuunnitelma noudattaa poistoista annetun yleisohjeen mukaisia poistoajoja.

Vuosien 2021-2023 investointien omahankintamenoa nostavat uuden hoivayksikön investointikustannukset.

Verotulot

	2020	2019
Kunnallisvero	9 553 502,64	9 565 927,53
Yhteisövero	1 389 134,56	1 197 889,67
Kiinteistövero	827 074,38	896 066,31

Tuloveroprosentti oli molempina vuosina 20,25.

Rahoituslaskelman liitetiedot

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta

Vuosi	Kertymä	2020 5 vuodelta yhteensä	2019 5 vuodelta yhteensä
2020	-119 081	-7 244 160	-8 384 153
2019	-1 629 569		
2018	-3 858 216		
2017	-1 212 267		
2016	-425 027		
2015	-1 259 074		

Taseen liitetiedot

Käyttöomaisuuden muutokset

Muut pitkävaikutteiset menot

Hankintameno 1.1.2020	49 244,21
Lisäykset 2020	_____
Hankintameno 31.12.2020	49 244,21
Sumu-poistot tilikaudella-	<u>-12 319,48</u>
Hankintamenojäännös 31.12.2020	36 924,73
Muut pitkäaikaiset menot 31.12.2020	36 924,73

Käyttöomaisuuden muutokset**Maa- ja vesialueet**

Hankintameno 1.1.1997	1 070 977,32
Lisäykset 1997	26 910,07
Myynnit 1997	-3 555,49
Lisäykset 1998	1 681,88
Maanparannus 1998	5 244,43
Myynnit 1998	-4 449,58
Myynnit 1999	-4 228,24
Lisäykset 2000	586,64
Myynnit 2000	-7 850,34
Myynnit 2001	-1 110,21
Myynnit 2002	-3 088,82
Myynnit 2003	-446,30
Lisäykset 2004	4 500,00
Myynnit 2004	-725,49
Myynnit 2005	-4 259,34
Lisäykset 2006	3 000,00
Myynnit 2006	-14 180,07
Lisäykset 2007	100,00
Myynnit 2007	-3 009,15
Lisäykset 2008	47 200,00
Myynnit 2008	-7 268,14
Lisäykset 2009	0,00
Myynnit 2009	-1 743,71
Myynnit 2010	-875,93
Ostot 2011	2 400,00
Myynnit 2011	-10 162,01
Myynnit 2012	-6 376,55
Myynnit 2013	-10 546,35
Myynnit 2014	-8 053,31
Myynnit 2015	-1 197,90
Myynnit 2016	-2 405,09
Ostot 2016	10 000,00
Myynnit 2017	-2 529,55
Myynnit 2018	-544,72
Ei muutoksia 2019	0,00
Myynnit 2020	<u>-2 250,00</u>
Hankintameno 31.12.2020	1 071 744,05

Käyttöomaisuuden muutokset**Rakennukset**

Hankintameno 1.1.1997	12 047 065,89
Lisäykset 1997	248 421,30
Lisäykset 1998	604 063,92
Vähennykset 1998	-43 883,76
Lisäykset 1999	500 963,04
Vähennykset 1999	-95 892,85
Lisäykset 2000	551 599,55
Lisäykset 2001	32 440,42
Lisäykset 2002	572 190,24
Lisäykset 2003	198 806,67
Lisäykset 2004	10 056,62
Lisäykset 2005	23 615,77
Lisäykset 2006	5 296 968,39
Vähennykset 2006	-3 731,82
Lisäykset 2007	78 979,73
Lisäykset 2008	80 266,07
Vähennykset 2009	-232 933,91
Lisäykset 2009	35 592,50
Lisäykset 2010	3 260 905,91
Lisäykset 2011	2 568 414,87
Lisäykset 2012	23 048,83
Lisäykset 2013	844 625,68
Lisäykset 2014	406 509,57
Vähennykset 2014	-21 825,82
Lisäykset 2015	87 064,78
Lisäykset 2016	70 789,59
Vähennykset 2015	-7 078,64
Vähennykset 2016	-9 900,00
Lisäykset 2017	1 665 221,84
Lisäykset 2018	1 125 849,90
Lisäykset 2019	3 782 935,55
Lisäykset 2020	<u>621 076,41</u>
Hankintameno 31.12.2020	34 322 226,24
Kertyneet sumu-poistot 1.1.2020	-16 524 511,33
Sumu-poistot tilikaudella	<u>-815 651,34</u>
Hankintamenojäännös 31.12.2020	16 982 063,57
Kertyneet rahoitusosuudet 1.1.2020	-3 478 675,02
Rahoitusosuudet tilikaudella	<u>-</u>
Kertyneet rahoitusosuudet 31.12.2020	-3 478 675,02
Rakennukset 31.12.2020	13 503 388,55

Käyttöomaisuuden muutokset

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Hankintamenojäännös 1.1.1997	916 812,40
Lisäykset 1997	603 419,60
Lisäykset 1998	190 357,11
Lisäykset 1999	169 791,60
Lisäykset 2000	122 699,82
Lisäykset 2001	129 496,97
Lisäykset 2002	46 963,10
Lisäykset 2003	213 002,20
Lisäykset 2004	325 884,53
Lisäykset 2005	76 681,78
Lisäykset 2006	14 939,31
Lisäykset 2007	765 250,73
Lisäykset 2008	169 110,86
Lisäykset 2009	22 534,32
Lisäykset 2010	245 368,22
Lisäykset 2011	345 021,46
Lisäykset 2012	4 443 958,66
Lisäykset 2013	505 065,24
Lisäykset 2014	106 597,98
Lisäykset 2015	1 073 459,91
Lisäykset 2016	230 843,96
Lisäykset 2017	384 199,89
Lisäykset 2018	1 084 707,68
Lisäykset 2019	292 029,66
Lisäykset 2020	<u>1 731 700,12</u>
Hankintameno 31.12.2020	14 209 897,11
Kertyneet sumu-poistot 1.1.2020	-6.855 801,81
Sumu-poistot tilikaudelta	<u>-603 370,51</u>
Hankintamenojäännös 31.12.2020	6 750 724,79
Kertyneet rahoitusosuudet 1.1.2020	-1 380 772,47
Rahoitusosuudet tilikaudelta	<u>-</u>
Kertyneet rahoitusosuudet 31.12.2020	-1 380 772,47
Kiinteät rakenteet ja laitteet 31.12.2020	5 369 952,32

Käyttöomaisuuden muutokset**Koneet ja kalusto**

Hankintameno 1.1.1997	247 904,13
Lisäykset 1997	61 373,12
Lisäykset 1998	209 049,86
Lisäykset 1999	41 501,21
Lisäykset 2000	47 537,98
Lisäykset 2001	221 904,29
Lisäykset 2002	130 429,28
Lisäykset 2003	212 144,94
Lisäykset 2004	165 087,12
Lisäykset 2005	168 731,23
Lisäykset 2006	491 063,83
Lisäykset 2007	99 352,54
Lisäykset 2008	149 437,85
Lisäykset 2009	133 040,59
Vähennykset 2009	-1 000,03
Lisäykset 2010	94 703,83
Lisäykset 2011	74 568,23
Lisäykset 2012	182 445,88
Lisäykset 2013	116 181,64
Lisäykset 2014	172 609,21
Lisäykset 2015	184 260,15
Lisäykset 2016	127 887,92
Lisäykset 2017	131 946,80
Lisäykset 2018	107 594,99
Lisäykset 2019	238 097,07
Lisäykset 2020	<u>114 020,74</u>
Hankintameno 31.12.2020	3 921 874,40
Kertyneet sumu-poistot 1.1.2020	-2 957 317,22
Sumu-poistot tilikaudelta	<u>-119 905,41</u>
Hankintamenojäännös 31.12.2020	844 651,77
Kertyneet rahoitusosuudet 1.1.2020	-451 040,98
Rahoitusosuudet tilikaudelta	<u>-</u>
Kertyneet rahoitusosuudet 31.12.2020	-451 040,98
Koneet ja kalustot 31.12.2020	393 610,79

Keskeneräiset työt

Urheilukenttä	8 100,45
Hoivayksikön rakentaminen	294 331,75
Hankintameno 1.1.2020	730 868,53
Vähennykset	-447 484,33
Lisäykset	<u>19 048,00</u>
Hankintameno 31.12.2020	302 432,20

Osakkeet ja osuudet

1203	Kuntayhtymäosuudet	31.12.2020	31.12.2019
	P-K:n koulutuskuntayhtymä	320 785,84	320 785,84
	Pohjois-Karjalan Maakuntaliitto	735,65	735,65
	Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalujen ky. (Siun sote)	<u>1 085 138,51</u>	<u>1 085 138,51</u>
		1 406 660,00	1 406 660,00

Tytäryhtiöosakkeet ja osuudet

1201	Polvijärven yrityspalvelu Oy Kv 3.5.95, Kv 29.4.02, Kv 24.8.04, Kv 21.12.05, Kv 21.12.06, Kv 19.12.07, Kv 18.12.08, Kv 21.12.10, Kv 20.12.11, Kv 18.12.13	2 360 325,72	2 360 325,72
	Kiint. Oy Polvijärven Vuokratalot Kv 29.9.92, 18.12.01 ja 21.12.04, Kv 21.12.05, Kv 21.12.06, Kv 19.12.07, Kv 18.12.08, Kv 17.12.09, Kv 21.12.10, Kv 18.12.13, Kv 19.12.14	<u>3 124 548,35</u>	<u>2 974 548,35</u>
		5 484 874,07	5 334 874,07

Osakkuusyhteisöosakkeet

1205	Outokummun seudun teoll.kylä Oy Kv 12.8.85, 25.6.87	232 099,34	232 099,34
	Joensuun seudun Jätehuolto Oy 51 Kv 18.06.96	<u>85 775,84</u>	<u>85 775,84</u>
		317 875,18	317 875,18

Muut osakkeet ja osuudet

1212	P-K:n Energiaholding Oy	46489	yht.kokous 20.9.00	78 188,89	78 188,89
	P-K:n Sähkö Oy	41061	Kv 27.09.45	69 059,64	69 059,64
	Karjalan Matkailu Oy	23	Kv 16.06.69	967,08	967,08
	M-Real Oyj/Metsä Board Oyj	175	Kv 16.06.69	1 015,35	1 015,35
	As. Oy Jääskelänpiha	1587	Kh 17.09.72	62 527,58	62 527,58
	As. Oy Rukkipelto	653	Kv 19.01.75	10 982,67	10 982,67
	As. Oy Rukkipuisto/ Willman kuolinp.	311	Valtiokonttori/ Kh 04.02.02	0	0
	As. Oy Kanervarinne	630	Kv 11.04.85	15 136,91	15 136,91
	As. Oy Peltopirtti	840	Kh 11.05.87	16 818,79	16 818,79
	As. Oy Rantapuisto	350	Kh 20.02.89	20 182,55	20 182,55
	As. Oy Jääskeläntie	198	Kh 31.12.90	42 677,04	42 155,78
	As. Oy Koivulehto	120	Kh 26.08.91	23 546,31	23 546,31
	As. Oy Mäntyhovi	126	Kv 27.05.92	40 365,10	40 365,10
	As. Oy Koistilanmäki	90	Kh 20.06.94	20 182,55	20 182,55
	Meita Oy			1 925,20	1 925,20
	Kuntarahoitus Oy	8250	Kv 26.08.93	5 045,64	5 045,64
	Kinahmon vesios.k.		Kv 30.08.76	3 195,57	3 195,57
	Ruvaslahden vesios.k.	3	Kh 17.06.82	2 018,26	2 018,26
	Rauanlahden vesios.k.	1	Kh 02.01.84	336,38	336,38
	Martonvaaran vesios.k.	2	Kv 04.06.86	672,75	672,75
	Polvij.etel.vesios.k.	10	Kv 14.07.88	3 027,38	3 363,76
	Polvijärven OP	1	Kv 14.05.37	84,09	84,09
	Metsäliitto	7797	Kv 22.12.76	69 510,00	65 531,00
	P-K:n Sairaskotiyhdistys		Kv 24.05.84	168,19	168,19
	As.Oy Välitien Karnukka	8283	Kh 12.05.97	0	0
	Josek Oy		Kh. 14.3.05	0	0

Sakupe Oy		kv 15.6.20	500,00	
Ktö Oy Kauppakartano/ent. Vapaasrk.		Kh 22.4.13	25 398,00	7 038,00
Ktö Oy Metsätalo/ent. Stora Enso		Kh 22.4.13	25 507,70	25 507,70
Ktö Oy Metsätalo/ent. Kela		Kh 22.4.13	29 800,00	29 800,00
Maitoa markkinoille -säätio		Kv 18.12.13	6 850,00	6 850,00
Koha Suomi ry			501,16	501,16
Ktö Oy Polvijärven Liikekeskus	39	Kv 16.4.18	43 431,62	43 431,62
Karelia Expert	100	Kv 2.10.18	8 409,00	8 409,00
			628 467,73	605 443,85
		Yhteensä	7 837 876,98	7 664 853,10

Saamiset

	2020	2019
Lyhytaikaiset saamiset		
Saamiset tytäryhteisöiltä		
Myyntisaamiset		
- Kiinteistö Oy Polvijärven vuokratalot	14 853,25	104 734,23
- Polvijärven yrityspalvelu Oy	679,06	4 149,23
Lainasaamiset		
- Kiinteistö Oy Polvijärven vuokratalot	107 350,64	134 684,58
- Polvijärven yrityspalvelu Oy		0,00
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä:		
Muut saamiset		
- P-K:n sosiaali- ja terveystalujen ky. (Siun sote)	241 030,79	49 067,80
- P-K:n Koulutuskuntayhtymä		
- I-S laboratorion keskus	992,00	

Oma pääoma

	2020	2019
Peruspääoma 1.1.	8 880 652,75	8 880 652,75
Peruspääoma 31.12.	8 880 652,75	8 880 652,75
Liittymismaksurahasto 1.1.		
Lisäykset tilikaudella		
Siirto edellisten tilikausien ylijäämään		
Liittymismaksurahasto 31.12.		
Edellisten tilikausien ylijäämä	7 909 626,74	8 309 270,03
Tilikauden yli-/alijäämä	222 102,98	-201 551,59
Oma pääoma yhteensä 31.12.	17 012 382,47	16 988 737,49

Osuus Siun soten alijäämistä

Polvijärven kunnan osuus Siun soten alijäämistä on laskelmien mukaan

Vuodelta	2018	66 316,00
	2019	<u>132 142,00</u>
	Yhteensä	198 458,00 euroa
Vuodelta	2020	138 151,00 euroa

Aikaisempien tilikausien osuus alijäämästä on kirjattu riville edellisen tilikausien yli-/alijäämä. Kirjaukset noudattavat periaatetta, jonka mukaan tilinpäätöksen tulee antaa oikea ja riittävä kuva kunnan taloudellisesta tilanteesta.

Vuoden 2020 tasekirjassa vertailutietona esittävään vuoden 2019 taseeseen on tehty kirjaus kumulatiiviseen ylijäämään ja pakollisiin varauksiin.

Polvijärven kunnan osuus vuosien 2018-2019 alijäämistä on siis kirjattu oikaisemalla vuoden 2019 taseessa olevaa ylijäämää 198 458,00 eurolla.

Vuoden 2020 osuus alijäämästä on puolestaan kirjattu tulosvaikutteisesti kunnan vuoden 2020 sote-kuluihin.

Osuus vuoden 2020 alijäämästä on kirjattu 300 000,00 euron suuruisena, koska Polvijärven kunnan on varauduttava pelastustoimen varallaoloa koskeviin kustannuksiin ja mahdollisiin Siun soten tulevien vuosien alijäämiin.

Alijäämien kattamista varten tehtyjen pakollisten varausten suuruus on yhteensä 498 458,00 euroa.

Lainat, jotka erääntyvät 1.1.2022 jälkeen

	2020	2019
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0	0
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Yhteensä	0	0

Velkojen erittely

	2020	2019
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä:		
Siirtovelat		
- P-K:n sosiaali- ja terveystalvelujen ky. (Siun sote)	20 162,99	13 057,97

Erittely siirtoveloista

	2020	2019
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	783 371,63	784 372,73
Korkojaksotukset	2 139,17	4 329,66

Muut vastuusitoumukset

Muiden puolesta annetut takaukset	2020	2019
Alkuperäinen pääoma	1 103 694,00	1 103 694,00
Jäljellä oleva pääoma	218 820,64	260 377,11
Muut pakolliset varaukset	498 458,00	50 000,00

Vuoden 2019 taseessa oleva pakollinen varaus koski mahdollisia kunnan maksettavaksi tulevia takautuvia palkkoja ja korvauksia. Asia on ratkennut kunnan eduksi ja kunnan maksuvelvoite ei voi enää realisoitua. Varaus on tuloutettu v. 2020 tuloslaskelmaan.

Pakolliset varaukset v. 2020 koskevat Siun soten alijäämien kattamiseksi tehtyjä pakollisia varauksia.

Kuntien takauskeskuksen takausvastuut

Euroa	31.12.2020	31.12.2019
Kunnan osuus Kuntien takauskeskuksen takausvastuusta	28 323 447	25 929 409
Kunnan osuus Kuntien takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista	0	0
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta	17 648	17 060

Vastuositoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen osalta

Tytäryhteisöjen puolesta annetut takaukset	2020	2019
Jäljellä oleva pääoma	0	0

Henkilöstön määrä 31.12.

	2020	2019
Yleis- ja taloushallinto (siitä keskuskeittiöllä 17)	29	28
Rakennusvalvonta	1	2
Sivistystoimi	96	93
Tekninen toimi	<u>32</u>	<u>28</u>
Yhteensä	158	151
Palkkatuella palkatut (menot kirjataan yleishallinnon tulosalueelle, mutta henkilöt työskentelevät eri hallintokunnissa)	<u>12</u>	<u>14</u>
Yhteensä	170	165

Henkilöstökulut

	2020	2019
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	5 939 053,90	5 980 825,57
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	1 299 199,03	1 336 352,66
Muut henkilösivukulut	167 225,96	162 111,90
Henkilöstökorvaukset ja muut korjauseurät	-77 754,76	-77 753,50
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	7 327 724,13	7 401 536,63
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen		

Tilintarkastajan palkkiot

	2020	2019
Talvea Oy	9 094,50	13 630,00

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt

	Omistus- osuus	Osuus omasta pääomasta	Osuus vieraasta pääomasta	Osuus tilikauden tuloksesta
Tytäryhteisöt				
- Kiinteistö Oy Polvijärven Vuokratalot	100 %	2 438 483,69	489 637,24	-592 668,68
- Polvijärven yrityspalvelu Oy	100 %	1 751 061,53	7 172,05	-72 629,40
Kuntayhtymät				
- Siun sote	3,68 %	781 003,33	10 249 916,93	-157 031,16
- P-K:n koulutuskuntayhtymä	2,60 %	2 175 707,90	283 801,95	91 072,12
- Pohjois-Karjalan Maakuntaliitto	2,57 %	40 815,50	22 926,78	3 152,65
Osakkuusyhteisöt				
- As. Oy Jääskelänpiha - ei yhdistelty taseeseen eikä tuloslaskelmaan KPL 6:12.2 §:n nojalla	32,84 %			

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Omistuksen eliminoinnissa on siirrytty menetelmään, joka vastaa keskeisiltä osin hankintamenomenetelmää.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty tytäryhtiöt Kiinteistö Oy Polvijärven Vuokratalot ja Polvijärven yrityspalvelu Oy sekä kuntayhtymät.

Tytäryhtiöt on yhdistelty kokonaan, koska kunta omistaa ne 100 %:sti. Kuntayhtymät on yhdistelty Polvijärven kunnan omistusosuuksien mukaisesti.

Osakkuusyhteisöt on merkitty konsernitaseeseen vain niiden hankintamenona osakkeissa ja osuuksissa, niitä ei ole muutoin yhdistelty KPL 6:12.2 §:n nojalla.

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Konsernitilinpäätöksen laatimisessa on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin kunnan tilinpäätöksessä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Sisäiset velat ja saamiset ja muut sisäiset liiketapahtumat on vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta eliminoitu.

Poikkeavat tilikaudet

Tytäryhtiöillä tai kuntayhtymillä ei ole kunnan tilikaudesta poikkeavia tilikausia.

Vähemmistöosuudet

Kunnan tytäryhtiöissä ei ole ulkopuolisten omistusta.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistö Oy Polvijärven Vuokratalojen käyttöomaisuuden poistot on oikaistu kunnan poistosuunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu tytäryhtiön oman pääoman erää "edellisten tilikausien yli/alijäämä" vastaan.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on siirretty ohjeen mukaisesti konsernitaseessa omaan pääomaan.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Vuoden 2020 tiedot ovat vertailukelpoisia vuoden 2019 tietojen kanssa.

Konsernivastuut	2020
<u>Muut vastuusitoumukset:</u>	
Siun sote	2 216 251,40
P-K koulutuskuntayhtymä	51 034,64
P-K maakuntaliitto	<u>3 862,43</u>
	2 271 148,47
<u>Muiden puolesta annetut takaukset:</u>	
Siun sote	1 089 572,55
<u>Pakolliset varaukset:</u>	
Siun sote	300 503,77
P-K koulutuskuntayhtymä	<u>1 300,00</u>
	301 803,77
Kuntien Takauskeskuksen takausvastuu	28 323 447,00 (Polvijärven kunta)

Konsernitaseen oma pääoma

	31.12.2020	31.12.2019
Peruspääoma 1.1.	8 894 948,97	8 896 788,97
- Säänt. ja yhdist. po. Siun sote	<u>1 840,00</u>	<u>1 840,00</u>
Peruspääoma 31.12.	8 882 493,69	8 894 948,97
Arvonkorotusrahasto 1.1.	100 567,12	100 907,88
- Arvonkorotusten vähennys tilikaudella	<u>-2 128,03</u>	<u>-340,76</u>
Arvonkorotusrahasto 31.12.	98 439,69	100 567,12
Muut omat rahastot		
Rahaston pääoma 1.1.	262 043,16	246 498,61
- P-K:n sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen ky.		
- Siun sote	-12 687,39	13 332,56
- P-K:n koulutuskuntayhtymä		
- P-K:n Maakuntaliitto	-2 564,41	2 211,99
Rahaston pääoma 31.12.	<u>246 791,36</u>	<u>262 043,16</u>
Edellisten tilikausien yli/alijäämä 1.1.	20 370 977,83	21 825 722,03
Muutokset tilikaudella:		
- Polvijärven yrityspalvelu Oy; arvonlennus		-1 078 878,00
- kunta	355 930,79	-124 591,62
- P-K:n sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen ky.	-173 976,48	-438 143,11
- P-K:n koulutuskuntayhtymä	19 744,60	-71 814,15
- P-K:n Maakuntaliitto	-5 074,53	-9 558,58
- Polvijärven yrityspalvelu Oy	-105 087,57	-8 441,67
- Kiinteistö Oy Polvijärven Vuokratalot	<u>-84 336,17</u>	<u>-114 899,39</u>
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	20 378 178,47	19 979 395,51
Tilikauden yli/alijäämä	-285 562,61	391 582,32
Oma pääoma yhteensä	29 320 340,00	29 628 537,08

Pakolliset ja vapaaehtoiset varaukset

Muut pakolliset varaukset	2020	2019
Eläkevastuuvaraus		
- Siun sote	4 794,87	5 305,49
Potilasvakuutusvaraus		
- Siun sote	295 708,90	323 093,40
Muut pakolliset varaukset		
- Polvijärven kunta	498 458,00	50 000,00
Vapaaehtoiset varaukset		
Polvijärven kunta		
- Investointivaraus	3 050 000,00	2 728 961,79
P-K:n koulutuskuntayhtymä	1 300,00	

PIENYRITYKSEN LIITETIEDOT

Tieto tilinpäätöksen laatimisessa käytetystä säännöstöstä

Tilinpäätöksen laatimisessa on noudatettu pien- ja mikroyrityksen tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista annetun asetuksen (PMA) mikroyrityssäännöstöä.

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Olellaiset pakollisten varausten muutokset

Tilikauden alussa	Vähennys	Lisäys	Tilikauden lopussa
40 000,00	-40 000,00		0,00

Annetut vakuudet ja taseen ulkopuoliset sitoumukset ja järjestelyt sekä eläkevastuut

Muut annetut vastuusitoumukset

Käteispantit	8500,00	omasta
--------------	---------	--------

Muut taloudelliset vastuut, joita ei ole merkitty taseeseen

Arvonlisäverolain mukaiset kiinteistön uudis- ja peruseränusinvestointien tarkistusvelvollisuudet:
Kiinteistöinvestoinnin sisältämä arvonlisävero 42 402,29 tarkistusvelvollisuus päättyy 31.12.2028.

LIITETIEDOT HENKILÖSTÖSTÄ JA TOIMIELINTEN JÄSENISTÄ

Hallituksen ja toimitusjohtajan palkat ja palkkiot

Hallituksen jäsenille maksetut palkkiot olivat 600,00 euroa (1 300,00 euroa vuonna 2019).

Tiedot emoyrityksestä

Yhtiö on Polvijärven kunnan 100%:sti omistama tytäryhtiö. Konsernitilinpäätöksestä on saatavissa jäljennös Polvijärven kunnan talousosastolta.

OSAKEYHTIÖLAIN TARKOITTAMAT TOIMINTAKERTOMUSTIEDOT

Oman pääoman erittely

OMAN PÄÄOMAN ERITTELY	2020	2019
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma 1.1.	2 825 100,00	2 825 100,00
Osakepääoma 31.12.	2 825 100,00	2 825 100,00
Sidottu oma pääoma yhteensä	2 825 100,00	2 825 100,00
Muut rahastot		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	380 000,00	230 000,00
Lisäykset	0,00	150 000,00
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	380 000,00	380 000,00
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	-1 381 409,07	-1 276 321,50
Edellisten tilikausien voitto 31.12.	-1 381 409,07	-1 276 321,50
Tilikauden voitto	-72 629,40	-105 087,57
Oma pääoma yhteensä	1 751 061,53	1 823 690,93

Hallituksen esitys yhtiön voittoa koskeviksi toimenpiteiksi sekä esitys mahdollisesti muun oman pääoman jakamiseksi (OYL 8:5.2)

Hallituksen esitys yhtiön tilikauden tuloksen käsittelystä

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että tilikauden tappio - 72 629,40 euroa siirretään aikaisempien tilikausien voitto/tappio-tilille ja että osinkoa ei jaeta.

TASE-ERITTELY 31.12.2020

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet		€	€
Maa-alueet	Teerikartano	4 240,35	
	Polvihovi	14 013,42	
	Polvikumpu	41 776,30	
		<u>60 030,07</u>	60 030,07

Liittymismaksut:	Teerikartano	11 640,64	
	Välitienkartano	13 305,01	
	Vanamotie	10 121,55	
	Polvikumpu	24 932,18	
	Kirkkojoenrinne	17 633,53	
	Näkinpuisto	23 625,36	
	Ahdinpuisto	17 590,44	
		<u>118 848,71</u>	118 848,71

Rakennukset	Teerikartano	0,00	
	Välitienkartano	227 078,66	
	Polvihovi	186 346,16	
	Vanamotie	190 568,44	
	Polvikumpu	854 204,05	
	Kirkkojoenrinne	252 463,40	
	Näkinpuisto	306 743,35	
	Ahdinpuisto	490 473,09	
		<u>2 507 877,15</u>	2 507 877,15

Koneet ja kalusto:	Teerikartano	0,00	
	Välitienkartano	1 423,38	
	Polvihovi	890,62	
	Vanamotie	1 495,54	
	Polvikumpu	78,71	
	Kirkkojoenrinne	1 484,91	
	Näkinpuisto	43,63	
	Ahdinpuisto	2 960,63	
		<u>8 377,42</u>	8 377,42

PYSYVÄT VASTAAVAT

2 695 133,35

VAIHTUVAT VASTAAVAT

		€	€
Vuokrasaamiset			
	Välitienkartano		1 488,82
	Vanamotie		2 740,33
	Polvikumpu I - II		5 408,60
	Kirkkojoenrinne		706,14
	Näkinpuisto		221,04
	Ahdinpuisto		524,22
	Yhteensä vuokrasaamiset		11 089,15
Muut saamiset (purkuavustus)		44 544,00	44 544,00
Lyhytaikaiset saamiset			55 633,15
Rahat ja pankkisaamiset:			
	OP vuokratalot	156 554,43	
	OP vuokravakuutit	20 800,00	
		<u>177 354,43</u>	177 354,43

VAIHTUVAT VASTAAVAT

232 987,58

VASTAAVAA

2 928 120,93

VASTATTAVAA**Oma pääoma**

	€	€
Osakepääoma		2 622 947,33
Vararahasto		
Sijoit.vap.oman pääom.rahastoon	750 000,00	750 000,00
Voitto/tappio		
Edell.tilikaudelta	-341 794,96	
Tilikauden tappio	-592 668,68	
	<u>-934 463,64</u>	<u>-934 463,64</u>
Oma pääoma		<u>2 438 483,69</u>

Vieras pääoma**Pitkäaikainen vieras pääoma**

	€	€
--	---	---

Lainat Valtionkonttorilta

Näkinp. 1300/11070	33 568,14	
Ahdinp. 1300/1890	117 850,55	
	<u>151 418,69</u>	<u>151 418,69</u>

Saadut ennakot

Vuokratakuut	20 800,00	20 800,00
--------------	-----------	-----------

Lainat Polvijärven kunnalta

Polvihovi	20 855,20	
Näkinpuisto	11 741,54	
Näkinpuisto	14 300,84	
Ahdinpuisto	47 090,10	
	<u>93 987,68</u>	<u>93 987,68</u>

Pitkäaikainen vieras pääoma**266 206,37****Lyhytaikainen vieras pääoma****Valtiokonttori lainojen vuosilyhennykset**

Näkinp. 1300/11070	40 653,03	
Näkinp. 1300/14990	15 965,00	
Ahdinp. 1300/1890	61 409,22	
	<u>118 027,25</u>	<u>118 027,25</u>

Saadut ennakot

Ennakkomaksut 2020 vuokria		1 394,52
-------------------------------	--	----------

Ostovelka**Ostovelka muut**

5 040,77	
357,12	
278,54	
868,00	
758,51	
116,66	
60 636,00	
784,70	
188,60	
35,50	
694,12	
<u>69 758,52</u>	<u>69 758,52</u>

Lainat Polvijärven kunnalta (vuosilyhennykset)		
Polvihovi	10 427,60	
Polvikumpu	<u>2 935,36</u>	
	13 362,96	13 362,96
Ostovelka Polvijärven kunnalle		
Kaukolämpölaskut	10 351,89	
Vesi- ja jätevesilaskut	<u>10 050,72</u>	
	20 402,61	20 402,61
Siirtyvät korot		
	485,01	485,01
Lyhytaikainen		<u>223 430,87</u>
Vieras pääoma yhteensä		489 637,24
VASTATTAVAA		2 928 120,93

Luettelot ja selvitykset

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista

- atk-tulosteiset päiväkirjat
- atk-tulosteiset pääkirjat
- tasekirja sidottuna

Luettelo tosittelajeista ja siirtotauluista

Tositelajit

ALKUSA	Alkusaldot
BUD	Talousarvio
BUDNET	Budnetti-tositteet
KOMTOS	Käyttöomaisuustositteet
MUISIS	Muistiot/sisäinen
MUIST1	Muistiotositteet 1
OMAKSU	Ostoreskontramaksut
OSTOT	Ostolaskut
PALKAT	Palkkatositteet
PANKKI	Pankkien tiliotteet
SIRON	Sis. laskut Rondo
VANHAT	Vanhat saldot
YMR10	MR Myyntilaskut, laskulaji 10 alkaen
YMR99	MR Myyntilaskut, laskulaji 99 saakka
YMRHYV	MR hyvityslaskujen kuittaus
YMRMAN	MR manuaalisuoritukset
YMRVII	MR Viitesuoritukset
ZAPU	UDP-raportointi
MRP	MR portaali

Siirtotaulut

PALKA2	Populus/palkat kirjanpitoon
PANKKI	Pankkitositteet/Basware
R8HYVL	Hyvityslaskujen kuittaus/R8 laskutus
R8LASK	Laskut/asiakkaat/R8 laskutus
YMRVII	MR, viitesuoritukset
MRP	Myyntireskontraportaali

Selvitys kirjanpidon säilytyksestä

Kunnan tasekirja säilytetään pysyvästi. Muut tilinpäätösasiakirjat säilytetään kirjanpitolain 2. luvun 10 §:n mukaisesti vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä lukien.

Tilikauden tositteet, liiketapahtumia koskeva kirjeenvaihto ja koneellisen kirjanpidon täsmäytyselvitykset sekä muu kuin edellä mainittu kirjanpitoaineisto säilytetään vähintään 6 vuotta.

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Polvijärvellä 31. maaliskuuta 2021

POLVIJÄRVEN KUNNANHALLITUS

Hanna Vannas
Puheenjohtaja

Riitta Kuronen
1. varapuheenjohtaja

Jorma Huttunen
2. varapuheenjohtaja

Maiju Anttilainen
Jäsen

Mari Haaranen
Jäsen

Harri Kaituri
Jäsen

Jukka Mutanen
Jäsen

Voitto Parikka
Jäsen

Raili Tanskanen
Jäsen

Jari Tuononen
Kunnanjohtaja

Tilinpäätösmerkintä